

RÉMUSZ BÁCSI MESÉI

**JOEL CHANDLER HARRIS NYOMÁN
FELDOLGOZTA VÁZSONYI ENDRE**

**A MESÉKET VÁLOGATTA
DÉGH LINDA**

TARTALOM

RÉMUSZ BÁCSI ÉS A KISFIÚ
A SZUROKBABA
HOGY JÁRT TÚL A NYÚL A RÓKA ESZÉN?
A NYÚL LÓVÁ TESZI A RÓKÁT - DE IGAZÁN
A LÓVÁ TETT RÓKA NEM AKAR LÓ MARADNI
A RÓKA ÉS A HÉJA
HOGY FEJTE MEG A NYÚL A TEHENET?
A TEHÉN MEGKERGETI A NYULAT
MIÉRT KELLETT MEGMOSAKODNIA A RÓKÁNAK
A RÓKA MEG A TEKNŐS
A BÉKÁK BESZÉDE
HOGYAN CSŐSZKÖDÖTT A RÓKA KERTJÉBEN A NYÚL?
A VARANGYOS BÉKA ÉS A FARKAS
MELYIK A LEGERŐSEBB ÁLLAT?
LIBA ANYÓ MESTERSÉGE
HOGY FOGOTT LOVAT A RÓKA?
A NYÚL, A BÁCSI ÉS A KISLÁNY
TÖRTÉNET A RETTENETES ÖHÖM-BÖHÖMRŐL
BENJÁMIN BÁCSI ÉS A FARKASOK
A TALÁLÓS KÉRDÉS
HOGYAN UGRASZTOTTA SZÉT A RÓKA VENDÉGEIT A NYÚL
HÉT ÓNTÁNYÉR, HÉT ÓNKUPA ÉS EGY TEÁSKANNA TÖRTÉNETE
MITŐL PETTYES A GYÖNGYTYÚK?
HOL HORDJA A FOLTJAIT A TIRITARKA NYÚL?
HOL TEREM A GÖRBE-PÖRGE TÖRPE-KÖRTE?
A FARKAS ÉS A RÓKA OSZTOZKODÁSA
A NYÚL, A VADMACSKA ÉS A PULYKÁK
MEZEI BENJÁMIN MEGVÉDI MAGÁT
A SZARVAS ÁLLATOK GYŰLÉSE
MIÉRT NEM TELJESÍTETTE A NYÚL A BÍRÓ PARANCSÁT?
HOGY MENTETTE MEG TEKNŐS APÓT A NYÚL?
HOGYAN KÖTÖZTE MEG A MÁSIK NYÚL A MÁSIK OROZSLÁNT?
A TEKNŐS, A NYÚL ÉS A CSIKLANDÓS HÉJA
HOL VAN A NYÚL NEVETŐHELYE?
MIFÉLE SZÉL FÚJT AZ ELEFÁNT, AZ OROZSLÁN, ÉS A TIGRIS FEJÉBEN?
MESE A RÓKÁRÓL ÉS A KÓPÉ TÜCSÖK PAJTÁSRÓL
MILYEN EBÉDET AJÁNLOTT A RÓKÁNAK A BAKKECSKE?
CSÓNAKOT ÉPÍT A NYÚL MEG A RÓKA
HOGY SELYPÍT A NYÚL HÁZA?
A KISFIÚ ELBÚCSÚZIK RÉMUSZ BÁCSITÓL, DE AZÉRT MÉG MEGHALLGATJA
A PUHATALPÚ ÁLLATRÓL SZÓLÓ MESÉT

RÉMUSZ BÁCSI ÉS A KISFIÚ

Apa, Anya és a Kisfiú Amerikában élt - délen, ahol hosszú és meleg a nyár, hosszúak és melegek a nyári esték -, erdők, mezők, földek között, egy magányos, nagy tanyaházban.

- Mesélj! - kérte a Kisfiú mindennap Anyát és Anya mesélt is, késő szürkületig, míg csak Apa haza nem érkezett.

Hanem egy napon így szólt Anya:

- Nem tudok több mesét. Amit tudtam, már mind elmondtam.

- De azért mégis mesélj! - felelte a Kisfiú.

- Igazán nem jut az eszembe semmi, nagyon sajnálom - rázta a fejét Anya. - Miért nem játszol inkább valamit?

Alig egy-két család lakott a környéken, azok sem valami közel. De nem az volt a baj, hogy messze laktak, hanem az, hogy az egyiknek túl kicsi volt a gyereke, a másiknak túl nagy: játszópajtásnak egy sem való.

- Miért nem játszol valamit? - kérdezte még egyszer Anya.

- Nekem sem jut az eszembe semmi - mondta a Kisfiú. - Mesélj!

- Még a vacsora sincs kész - magyarázta Anya. - Sok dolgom van.

- Csak a kezeddel főzöl - mondta a Kisfiú. - A szájaddal azért mesélhetsz.

- Ebben igazad van - felelte Anya. - De hát mit csináljak? Kifogytam a meséből.

Hanem egyszerre eszébe jutott valami:

- Tudod mit? Menj el Rémusz bácsihoz. Ha szépen megkéred, talán mond neked egy mesét.

- Rémusz bácsi tud mesélni? - kérdezte a Kisfiú.

Egy kicsit csodálkozott, mert eddig Anya mindig egészen másért küldte az öreg négerhez. Például hogy jöjjön, foldozza meg a tetőt, amelyről a szél letépte a zsindelyt. Vagy hogy tapassza ki a kályhát. Vagy hogy seperje ki az istállót. Favágáshoz is értett Rémusz bácsi, cipőjavításhoz is, asztalosághoz is - de hogy meséléshez is ért, erről most hallott először a Kisfiú.

Ezért kérdezte meglepetten:

- Rémusz bácsi tud mesélni?

- De még mennyire! - válaszolta Anya. - Nekem is ő mesélt, valamikor régen.

- Jó - mondta a Kisfiú. - Akkor megyek.

Nem kellett messzire mennie, csak éppen ki a kertből, azután jobbra, a pajta mellett le a dűlőútra, és már ott is volt.

Rémusz bácsi egy kis deszkakunyhóban lakott. Az ajtó megcsikordult, amikor a Kisfiú belépett.

- Nicsak! - mondta Rémusz bácsi. - Te vagy az?

- Én - felelte a Kisfiú.

Rémusz bácsi egy padon ült a szoba közepén, ott tett-vett, valami szerszámmal a kezében. Arca, keze, de még a kopasz fejebűbja is mind fekete volt, csak a rövid szakálla meg a tarkóján göndörödő kevéske haja volt fehér. Az orrán drótkeretes pápaszemet viselt.

- Mi kellene? - kérdezte Rémusz bácsi.

- Mesélj! - mondta a Kisfiú.

- Mit csináljak? - ráncolta a homlokát az öreg.

Sokan jártak hozzá, messze földről is. Az egyik arra kérte, hogy patkolja meg a lovát, a másik, hogy faragjon új szarát a pipájához, a harmadik, hogy ajánljon gyógyfüvet kólíka ellen - de arra, hogy meséljen, emberemlékezet óta nem kérte senki.

- Hát ez meg hogy jutott az eszedbe? - vallatta Rémusz bácsi a kisfiút. - Ki mondta, hogy én mesélni tudok?

- Anya - felelte a Kisfiú. - Azt mondta, hogy neki is meséltél, valamikor régen.

- Anya! - ismételte az öreg néger.

Levette a szemüvegét, hunyorgatott. Valahová a távolba nézett, az ajtón keresztül, amelyet a Kisfiú nyitva felejtett.

- Anya... - mondta újra. - A kis Betty.

- A kis Betty! - kiáltott fel a Kisfiú, és elnevette magát. - Kis Betty!

Nagyon mulatságosnak találta, hogy Rémusz bácsi így nevezte Anyát. Eddig mindig csak így emlegette: „Betty asszony”, mint a többi néger, aki megfordult a tanyaházban. Az idegenek meg így szólították Anyát: „Asszonyom”, a gyerekek pedig így: „Betty néni”.

- Amikor én meséltem neki - mondta Rémusz bácsi -, akkor még mindenki így hívta: kis Betty.

A Kisfiú persze mindig is tudta, hogy valaha régen Anya is gyerek volt, akkora, mint ő, sőt még kisebb is, és mindenképpen gyengébb, hiszen lány volt.

De azért csak most képzelte el igazán, hogy milyen lehetett kiskorában. Hosszú, kibontott szőke haja volt, fehér vászonruhát viselt bizonyosan, és fűzős cipőt, olyant, mint ő. Az ajtó megcsikordult, amikor belépett a kunyhóba; és akkor ideállt a kis Betty, ugyanide, Rémusz bácsi elé, és megkérte, hogy meséljen neki. „Jó, mesélek - mondta Rémusz bácsi a kis Bettynek. - Ülj oda a székre.”

- Jó, mesélek - mondta Rémusz bácsi a Kisfiúnak. - Ülj oda a székre.

A Kisfiú felkapaszkodott a magas székre, a lábát lógázta.

„Itt ült Anya is - gondolta. - Itt ült a kis Betty, éppúgy, mint én most, és lógázta a lábát.”

És akkor hirtelen úgy érezte, hogy nagyon-nagyon szereti Anyát, nagyon-nagyon, és nem is egészen úgy, mint eddig: úgy szereti, mintha a kistestvére volna, kibontott, hosszú szőke hajjal, fehér vászonruhában, fűzős cipőben. És Rémusz bácsit is nagyon-nagyon szereti, azért is, mert mindjárt mesélni fog neki (már hozzá is készült, a szerszámot is letette a földre), és azért is, mert valamikor a kis Bettynek mesélt.

- Miről meséljek? - kérdezte Rémusz bácsi.

- Valamiről - felelte a Kisfiú.

Rémusz bácsi egy kicsit elgondolkozott.

- Meséljek a rókáról meg a nyúlról? - kérdezte azután.
  - A róka megfogja a nyulat? - tudakolta óvatosan a Kisfiú. - Mert ha megfogja, akkor ne arról mesélj.
  - Hogy megfogja-e? - szólt Rémusz bácsi. - Az nem olyan bizonyos!
  - Persze - mondta a Kisfiú. - Mert a nyúl gyorsabban szalad a rókánál.
  - Az ám! Csakhogy a róka meg nagyon ravasz.
  - Hát mégis megfogja? - kérdezte a Kisfiú.
  - Mondtam már, hogy az nem olyan bizonyos. Mert van olyan nyúl, amelyik még a rókánál is okosabb.
- A Kisfiú hátradőlt a széken.
- Arról mesélj - mondta. - Arról az okos nyúlról.
  - Meg a ravasz rókáról - tette hozzá Rémusz bácsi. - Meg a szurokbabáról.
  - Szurokbaba? - érdeklődött a Kisfiú. - Hát az micsoda?
  - Mindjárt megtudod - felelte Rémusz bácsi. - Figyelj csak!

A SZUROKBABA

Volt egyszer egy nyúl. Úgy hívták, hogy: Nyúl. És volt egy róka. Úgy hívták, hogy: Róka. Ez a Róka már régóta szerette volna megfogni a Nyulat. De a Nyúl mindig túljárt az eszén.

Törte a fejét a Róka, hogyan csalhatná lépre az okos Nyulat. Mert ez idáig, akármilyen ravaszsággal próbálkozott is, mindig rajtavesztett.

Hát, ahogy egyszer az országúton sétálgat, valami feketeséget pillant meg az árok partján. Mi lehet az? Nézi, szagolja, meg is tapintja óvatosan a mancsával. Nem lehet más: egy nagy darab fekete szurok. Hogy került oda? Talán valamelyik falusi mesterember vesztette el: a csizmadia, a bognár vagy a zsindelyező.

No, fő, hogy ott van! A Róka csak egy pillanatig tűnődött, hogy mi hasznát vehetné, azután a homlokára csapott. Már tudta is: ezzel a nagy darab fekete szurokkal végre-valahára megfoghatja a Nyulat. A módját is mindjárt kieszelte, és ha már kieszelte, tüstént munkához is látott.

Jól meggyúrta, megdöngyözte a szurkot (amelyet még nem puhított meg eléggé a langyos reggeli napsütés), és addig paskolta, nyomogatta, formázta, mintázta, ameddig amolyan kis fekete emberféle nem vált belőle. Feje is volt, keze is, lába is; szakasztott olyan volt, mint valami meztelen kis néger gyerek. Még kalapot is szerzett neki a Róka: egy közeli madár-ijesztőtől kérte kölcsön.

- Gyere, szurokbaba - mondta a Róka -, ülj ide szépen az út szélére, támaszkodjál meg jól ezen a nagy kövön, és várj türelmesen.

A Róka eligazgatta a szurokbabát az út szélén, a kő tövében, azután lehasalt az árokba, egy bokor mögé.

Nem kellett valami sokat várnia. Alig feküdt ott egy órácskát, amikor lépéseket hallott: lippiti-klippiti-lippiti-klippiti. A Nyúl jött arra, vidáman, fűgén, peckesen, ahogy szokása volt.

A Róka nem mozdult az árok mélyéről, a bokor mögül, onnan leste, hogy mi történik.

Az történt, hogy a Nyúl meglátta a szurokbabát, és nagyon elcsodálkozott. Hát ez meg kicsoda, micsoda? Még sohasem találkozott vele ezen a vidéken. Megállt az út közepén, és a füle tövét vakarta.

- Jó reggelt! - szólt végül. - Szép idő van.

A szurokbaba csak ült az út szélén, a kő tövében. A Róka meg ott lapult az árok mélyén, a bokor mögött.

- Mondom: szép idő van! - ismételte a Nyúl hangosabban, ha talán nagyot hallana az az ember formájú feketeség.

A szurokbaba nem felelt, meg se mukkant. A Róka ellenben alig bírta visszafojtani a nevetést.

A Nyúl közelebb lépett a szurokbabához.

- Uraságod alighanem idegen - mondta. - Szívesen útbaigazítom, ha nem tudja a járást errefelé.

A szurokbaba nem szólt, nem mozdult. Csak ült, csak ült az út szélén, a kő tövében. A Róka meg ott lapult az árok mélyén, a bokor mögött.

- Ejnye! - csóválta a fejét a Nyúl. - Talán bizony nagyot hall uraságod? Beszélhetek én hangosabban is.

S azzal odahajolt a szurokbabához.

- Hé! - kiáltotta. - Hozzád szóltam! Nem tudsz illedelmesen válaszolni?

A szurokbaba csak ült, csak ült az út szélén, a kő tövében. A Róka pedig (aki már azt sem tudta, hová legyen széles jókedvében) ott lapult az árok mélyén, a bokor mögött.

A Nyulat - ámbár máskülönben igen szelíd természete volt - elhagyta a béketűrés.

- No, ha nem tudod magadtól, hogy mi a tisztesség, majd én megtanítalak rá! - rivallt a szurokbabára. - Ha nem köszönsz mindjárt szép udvariasan: „Jó reggelt kívánok, tisztelt uram!” - és nem emeled meg a kalapodat, ahogy illik, akkor én verem le a fejedről.

De a szurokbaba csak ült, csak ült az út szélén, a kő tövében. A Róka pedig (két mancsát gyömöszölve a szájába, hogy valahogyan hangosan fel ne nevéssen) ott lapult az árok mélyén, a bokor mögött.

- Úgy látom, nem hallgatsz az értelmes szóra - mondta a Nyúl. - Hát akkor megérdemled, amit most kapsz!

S azzal hátrált egy lépést, majd előreugrott, és jobb felől pofon csapta a szurokbabát úgy, hogy a kalap leröpült a fejről. Igen ám, de addigra már a nap megolvasztotta a szurkot; csupa ragacs volt a szurokbaba tetőtől talpig. Persze hogy hozzátapadt a Nyúl lába, de úgy, hogy mozdítani sem tudta.

- Hallod-e, te szemtelen kölyök! - kiáltotta a Nyúl (mert annak nézte a szurokbabát: szemtelen kölyöknek, aki csak ül, csak ül, csak hallgat, csak hallgat, amikor pedig köszönni illenék). - Nem elég, hogy csak ülsz, csak ülsz, csak hallgatsz, csak hallgatsz, amikor pedig köszönni illenék? Még ráadásul a kezemet is megfogod?

A szurokbaba most sem felelt; csak ült, csak ült az út szélén, a kő tövében. A Róka pedig (akinek majd kirepedt az oldala a nagy neveténektől) ott lapult az árok mélyén, a bokor mögött.

- Ha tüstént el nem ereszted a kezemet, balról is pofon ütlek! - fenyegette a Nyúl a szurokbabát.

A szurokbaba azonban nem eresztette el a Nyulat, és nem is válaszolt. Erre a Nyúl beváltotta a fenyegetést: bal felől is pofon vágta a szurokbabát. Persze hogy a bal lába is beleragadt a fekete kulimászba.

- Ez már aztán több a soknál! - kiabált a Nyúl. - Ha el nem ereszted a két kezemet, megrúglak!

De a szurokbaba erre sem eresztette el a Nyulat; csak ült, csak ült, az út szélén, a kő tövében. A Róka pedig (akinek már a könnye folyt a kacagástól) ott lapult az árok mélyén, a bokor mögött.

A nyúl egyre jobban nekimergesedett. Haragjában a két hátsó lábával nekiugrott a szurokbaba hasának.

Meg is bánta rögtön, de már későn, mert most már nemcsak a két mellső lábát, hanem a két hátsót is fogva tartotta az olvadt szurok. Mozdulni is alig bírt.

A szurokbaba csak ült, csak ült az út szélén, a kő tövében. Hanem a Róka nem lapult tovább az árok mélyén, a bokor tövében. Szép csendesen odalopózott a Nyúl mögé, és szelíden, ártatlanul, mint aki csak most érkezett, ráköszönt:

- Jó reggelt, Nyúl barátom! Szép idő van!

A Nyúl nem gyanította, hogy a Róka keverte bajba, és ezért nagyon megörült a jövetelének.

- Jó, hogy jössz, komám! - nyögte. - Segíts rajtam, mert ez a feketeség megfogott, és nem ereszt.

A Róka úgy tett, mintha nem hallotta volna.

- Éppen téged kereslek! - mondta. - A feleségem azt üzeni, hogy szívesen lát ebédre. Finom káposztát készített, édes gyökeret, gyenge salátát.

- Mennék örömet - felelte a Nyúl -, de előbb szabadíts ki.

- Nem jössz? - csóválta a fejét a Róka. - Nagyon sajnálom. A feleségem még talán meg is sértődik.

- Ejnye, hát nem érted, mit beszélek?! - kiáltott a Nyúl. - Kezem-lábam mozdítani sem bírom.

- Ha nem jössz, úgy is jó - vont vállat a Róka. - De aztán lesheted, amíg még egyszer meghívlak ebédre!

- Megsüketültél? - kérdezte dühösen a Nyúl. - Talán meg is vakultál? Nem látod, milyen bajba jutottam?

De erre már elnevette magát a Róka. Úgy nevetett, hogy meg sem állt a négy lábán; levetette magát a földre, ott hempergett a porban, és közben rázta a nevetés.

A Nyúl csak most kapott észbe. Megnézte jól, hogy mi az, ami a kezét-lábát fogva tartja (bárcsak nézte volna meg előbb!), és látta, hogy nem más, mint egy baba formára gyúrt nagy darab fekete szurok.

Nem kellett sokáig törnie a fejét, hogy rájöjjön: most az egyszer a Róka járt túl az ő eszén.

Nem szólt egy szót sem, mert tudta, hogy a Rókától hiába várna segítséget. Csak ült, csak ült a szurokbabával az út szélén, a kő tövében. A Róka pedig csak hempergett, hempergett a porban, és nevetett, nevetett, mintha sohasem akarná abbahagyni.

Rémusz bácsi felállt a padról.

- Vége? - kérdezte a Kisfiú.

- Vége - felelte az öreg. - Mára vége.

- Azt mondtad, hogy a Róka nem fogja meg a Nyulat! - szólt csalódottan a Kisfiú.

- Nem is a Róka fogta meg - mondta Rémusz bácsi -, hanem a szurokbaba.

- De a szurokbabát a Róka csinálta! - ellenkezett a Kisfiú.

- Az igaz - bólintott az öreg néger. - De azért nincs baj. Hiszen a Róka még a porban hemperg, egy ujjal sem bántotta a Nyulat.

- Akkor a Nyúl még megszabadulhat? - kérdezte aggódva a Kisfiú.

- Persze hogy megszabadulhat.

- Mert olyan nagyon okos?

- Azért - mondta Rémusz bácsi. - Hanem úgy hallom, hogy anyád a nevedet kiáltja. Eredj gyorsan vacsorázni!

HOGY JÁRT TÚL A NYÚL A RÓKA ESZÉN?

Másnap estefelé a Kisfiú odaállt Anya elé.

- Betty! - mondta. - Átmehetek Rémusz bácsihoz?

Anya csodálkozva nézett rá.

- Hogy mondtad? Minek szólítottál?

- Bettynek. Mert az te vagy. A kis Betty.

- Hát ez hogy jutott az eszedbe? - kérdezte Anya.

- Rémusz bácsi mondta. Hogy te vagy a kis Betty. Akinek ő mesélt.

Anya elmosolyodott.

- Régen volt. De Rémusz bácsinak már akkor is ősz volt a szakála. Csak a feje nem volt kopasz, és nem viselt szemüveget.

- Kis Betty! - mondta a Kisfiú. - Átmehetek Rémusz bácsihoz?

- Inkább holnap - felelte Anya. - Ma már késő van.

- Inkább ma, Nekem ma kell átmennem.

- *Kell?* Miért?

- Mert a szurokbaba megfogta a Nyulat.

- És nem tudod, hogy megszabadult-e? - kérdezte Anya.

- Nem tudom - mondta a Kisfiú.

- Akkor belátom, hogy át kell menned - felelte Anya.

Rémusz bácsi, úgy látszik, már várta is a Kisfiút, mert nem dolgozott semmit, szerszám sem volt a kezében, és mindjárt így szólt:

- Ülj oda a székre.

- Hogy szabadult a Nyúl a Rókától? - tudakolta a Kisfiú.

- Hol is hagytuk abba? - kérdezte az öreg.

- Ott, hogy a Nyúl csak ült, csak ült a szurokbabával, a Róka pedig csak hempergett és nevetett.

- Emlékszem - bólintott Rémusz bácsi. - Hempergett és nevetett, mintha sohasem akarná abbahagyni.

- De aztán abbahagyta?

- Nemcsak hogy abbahagyta - felelte Rémusz bácsi -, hanem hamarosan el is ment a kedve a nevetéstől. De hát hadd mondjam el sorjában, hogyan történt a dolog.

- Rég mulattam ilyen jól - mondta a Róka, amikor egy kicsit lecsillapodott a jókedve. - De hát lásd be: igazán mulatságos dolgot műveltél. Jössz az úton, megszólítasz egy élettelen szurokbabát, és azt várod, hogy még feleljen is. Amikor aztán nem tudod szóra bírni, nekiesel, és agyba-főbe vered. Persze hogy hozzáragadt kezed-lábad! Hiszen mindenki tudja, akinek csak

egy csöpp esze van, hogy a szurok ragadós holmi, kiváltképpen ha megpuhul a meleg nap-sütésben, Így jár a hebehurgya. Senkit sem okolhatsz azért, ami történt. Magadra vess, ha bajba kerültél.

- Mit akarsz tenni velem? - kérdezte a Nyúl.

- Ezen még magamnak is gondolkoznom kell - válaszolta a Róka. - Annyi bizonyos, hogy most az egyszer nem segít rajtad az a híres nagy eszed. Elcsíptelek, Nyúl barátom, ez az igazság! Eleget bosszantottál, eleget tettél csúffá, elégszer jártál túl az eszemen, elégszer ütöttél el a legjobb falatoktól. Most rajtam a sor, bosszút állok mindenért!

- És hogy állsz bosszút rajtam? - tudakolta a Nyúl.

- Azt hiszem, legjobb, ha rőzsét gyűjtök, tüzet rakok, és megsütlek elevenen.

A Nyúl, gondolhatni, éppen ezt szerette volna legkevésbé: megégni elevenen. De több esze volt, semhogy kimutassa, mennyire megijedt.

Inkább ezt felelte:

- Nekem már minden mindegy. Tudom, hogy nem remélhetek kegyelmet. Ha már meg kell halnom, legyen, úgy ahogy te akarod. Gyűjts hamar rőzsét, rakj tüzet, és süss meg elevenen.

A Rókát nagyon meglepte a válasz, mert azt hitte, hogy a Nyúl könyörögni fog az életéért.

- Micsoda? - kérdezte gyanakodva. - Talán bizony nem is bánod, hogy megégetlek?

- Bánom, nagyon is bánom - felelte a Nyúl. - De hát még az is jobb, mintha itt hagynál az út szélén a világ nevetségére.

- Tudod mit? - mondta a Róka. - Mást gondoltam. Nem vesződöm a rőzsegyűjtéssel, tűzcsinálással, hanem kerítek egy jó hosszú kötelet, és felakasztalak a legelső fára.

- Jó lesz, nagyon jó! - helyeselt a Nyúl. - Akassz fel, ha már mindenáron a halálomat kívánod. Csak azt a csúfságot meg ne tedd velem, hogy itt hagysz az úton, a kulimászba ragadva.

- Igen ám, csak hogy hol találok kötelet? - tűnődött a Róka. - Legegyszerűbb, ha a folyóba doblak.

- Persze hogy az a legegyszerűbb! Dobj a folyóba, minél előbb. Nem várok én irgalmat tőled. Csak egyre kérlek: valahogyan itt ne felejts az út szélén ezzel a ragacsos szurokbabával!

- Egy baj van! - töprengett a Róka. - Messze a folyó. Elfáradok, amíg odáig elcipellek. Sokkal jobb, ha itt helyben szét daraboljak.

- Igaz - bólogatott a Nyúl. - Minek fárasztanád magad a cipekedéssel? Darabolj szét itt helyben. Én már leszámoltam az életemmel. Csak azért könyörgök: itt ne hagyj az úton. Ha erre tévedne valamelyik ismerősöm, föld alá süllyednék szégyenletemben.

- Az ám! - vakarta a fejét a Róka. - Csak hogy a baltát otthon felejtettem! Mivel daraboljalak szét?

- Nem bánom, akármivel - felelte a Nyúl. - Semmitől sem félek, csak attól az egytől, hogy magamra hagysz, én meg itt ülök a szurokba ragadva, és aki erre jön, mind azt mondja: „No, te nagyokos! A Rókának, úgy látszik, mégiscsak több esze van, mint neked, ha ilyen könnyen kifogott rajtad.” Ettől félek csak, semmi mástól.

Addig-addig könyörgött a Rókának, hogy ha már lusta tüzet gyűjtani, cipekedni, baltát keríteni, tegyen vele bármit, csak ott ne hagyja szégyenszemre az úton, amíg a Róka el nem vigyorodott.

- No, Nyúl komám, ostobább vagy, mint hittem. Elfecsegted, hogy mitől félsz a leginkább. Most legalább nem kell törnöm a fejemet, hogy mit csináljak veled.

A Nyúl kevés híján felkacagott örömeiben, mert látta már, hogy a Róka mindjárt lépre megy.

De nem árulta el magát, hanem ehelyett nagy jajveszékelésbe fogott - Jaj, jaj, jaj, miért is nem hallgattam inkább! Hiszen sejthettem volna, hogy a káromra fordítod minden szavamat! A végén még itt hagysz magamra, kulimászosan, tehetetlenül! Csak nem teszed ezt meg velem?

- De bizony megteszem! - felelte kajánul a Róka. - Legalább mindenki meglátja, hogyan járt túl az okos Róka a furfangos Nyúl eszén!

A Nyúl még könyörgött, siránkozott egy sort (de persze, csak úgy tessék-lássék, mert hiszen egyebet sem kívánt, mint hogy végre magára maradjon), azután nagyot sóhajtott:

- Látom, hiába minden. De annyit mondok, nem élem túl ezt a gyalázatot.

- Sebjaj! - rikkantott a Róka - Ha megégettelek, vízbe fojtottalak, feldaraboltalak volna, azt sem élted volna túl.

S azzal füttyörészve, ugrándozva, nagy vidáman elindult hazafelé.

Hát a Nyúl?

Csak ült, csak ült az út szélén, a kő tövében, keze-lába a ragacsos szurokban. Nem is próbált szabadulni, csak ült, csak ült, csak várt, csak várt.

Mire várt?

Arra, hogy a nap melege megolvassza a szurkot. Ha a szurok megolvad: keze-lába kiszabadul.

Úgy is történt. Mire a nap delelőre ért, a szurok megolvadt. A Nyúl kiszabadította kezét-lábát, talpra ugrott, és futott (amennyire a sok ragacstól futni tudott), futott, egyenesen a kúthoz. Ott jól megmosakodott, egy tüskés csipkebokorággal alaposan megfésülködött, azután futott tovább, fel a dombtetőre.

A dombtetőről éppen a Róka házára látott. Ott hűsölt a Róka a háza előtt, az árnyékban.

- Róka koma! - kiáltott le a Nyúl. - Nézd csak, ki van itt!

A Róka felkapta a fejét.

- Hát te hogy kerülsz ide? - hebegte, amikor megpillantotta a Nyulat.

- A négy lábamon - nevetett a Nyúl. - De az igazat megvallva, az eszem is segített egy kicsit.

A Róka szólni sem tudott az elképedéstől. Csak ült, csak ült, csak bámult, csak bámult.

A Nyúl ellenben - akárcsak az imént a Róka - füttyörészve, ugrándozva, nagy vidáman elindult hazafelé. Talán még szebben is füttyült, nagyobbakat is ugrott a Rókánál; a vidámságra pedig bizonyosan több oka volt.

- Én is csinállok szurokbatát - mondta a Kisfiú.

- Minek? - kérdezte Rémusz bácsi. - Csak nem akarod, hogy a kutya vagy a macska vagy valamelyik kiscsirke beleragadjon?

- Nem - felelte a Kisfiú. - Azt nem akarom.

- Aztán meg te magad is csupa maszat lennél, a ruhádat is bepiszkolnád. Azt hiszem, Anya nem nagyon örülne, ha látná.

- Jó - mondta a Kisfiú. - Akkor nem csinállok.

A NYÚL LÓVÁ TESZI A RÓKÁT - DE IGAZÁN

Másnap este a Kisfiú nem várta meg, hogy Rémusz bácsi helyel kínálja, mindjárt feltelepedett a székre.

- Kezdd el - mondta.

Rémusz bácsi úgy tett, mintha csodálkoznék.

- Elkezdjem? - kérdezte. - Mit kezdjek el?

- A mesét - felelte a Kisfiú.

- Miféle mesét?

- Hát a Rókáról meg a Nyúlról.

- De hiszen azt már be is fejeztem! A Róka becsapta a Nyulat, de a Nyúl kifogott a Rókán, és aztán hazaszaladt. Kész a mese.

A Kisfiú elszontyolodott.

- Anya azt mondta, hogy sok mesét tudsz.

Tudott is Rémusz bácsi, sokat. Csak éppen tréfálkozott a Kisfiúval.

- Mondtam, hogy a Nyúl hazament. Mit mesélhetnék még róla?

- Hazament - ismételte a Kisfiú. - De azután mindig otthon is maradt? Sose ment el hazulról?

- No lám! - kiáltott fel Rémusz bácsi. - Igazad van: elment hazulról, még aznap este.

- Hová ment?

- Mezeiné asszonysághoz és a négy lányához, látogatóba.

- Ki volt az a Mezeiné asszonyság? - tudakolta a Kisfiú.

- Egy derék kos özvegye - felelte Rémusz bácsi. - Igen jó lelkű, kedves, vendégszerető hölgy. Az állatok szívesen keresték föl munka után, már csak a csinos, vidám báránkyisasszony lányai kedvéért is. Hát ide ment el a Nyúl egy kis beszélgetésre.

- És miről beszélgettek?

- Elég érdekes dolgokról - mondta az öreg. - Mindjárt meghallod.

Mezeiné asszonyság és lányai igen barátságosan fogadták a Nyulat, egy kis maradék sárgarépával is megkínálták. Hanem közben az asszonyság is, a lányok is, előlről, hátulról, folyton a bundáját nézegették.

Végül is a Nyúl megsokallta a dolgot.

- Szabad tudnom, mélyen tisztelt asszonyom - kérdezte -, miért bámulnak úgy, mintha még sohasem láttak volna?

Mezeiné megőrizte a komolyságát, de a lányok (amolyan nevetlenke volt még mind a négy) úgy kuncogtak, vihogtak, úgy pukkadoztak a nevetéstől, mintha valaki csiklandozta volna őket.

- Néhány szurokfolt van a bundáján - felelte az asszonyság. - És ez annál feltűnőbb, mert eddig mindig olyan csinosan megmosdva, megfésülködve jött el hozzánk.

A Nyúl végignézett magán, és bosszúsan látta, hogy csakugyan: egy-két helyen elmulasztotta letisztítani magáról a szurkot.

- A bognárműhely mellett jöttem el - füllentette zavartan. - Úgy látszik, ott ragadt rám.

- Lehetséges - mondta Mezeiné udvariasan, mert nem akarta meghazudtolni a vendégét. - Sohasem lehet eléggé vigyázni az ilyen mesteremberek műhelyénél.

Az egyik báránkisasszony azonban (a négy neveletlen lány közül ez volt a legneveletlenebb) elkottyantotta:

- Én tudom ám, hogy mitől tetszik szurkos lenni! Oda tetszett ragadni a szurokbabához!

Mezeiné hasztalanul nézett szigorúan a lányaira. Most már a másik három (a kevésbé neveletlen) sem bírt magával.

- Csupa kulimász tetszett lenni! - kacagtak.

A Nyúl összevonta a szemöldökét.

- Hát ezt ki mesélte? - kérdezte.

Mezeiné asszonyság - mit tehetett mást? - őszintén megmondta:

- A Róka járt itt, tőle hallottuk. Igazán sajnálom, hogy ez a négy hasztalan lány kifecsegte a dolgot.

A Nyúl legyintett.

- Ó, a Róka! - felelte száját biggyesztve. - Ahol csak teheti rosszat beszél rólam. Nem bírja elfelejteni, hogy valaha az én, boldogult jó apám hátaslova volt. Én is gyakran nyargalásztam rajta legény koromban.

- No de ilyent! - csapta össze a kezét az asszonyság. - Róka uram hátasló volt fiatalkorában? Ha nem kegyelmed mondaná, el sem hinném.

- Pedig ez a szintiszta igazság. Legközelebb, ha a Róka erre jár, akár meg is kérdezhetik tőle.

S azzal, megköszönve a szíves vendéglátást, fejébe nyomta a kalapját, és - lippiti-klippiti-lippiti-klippiti - fűgén eltávozott.

Másnap a Róka megint beállított Mezeiékhez.

- Hallom, itt járt a Nyúl - mondta. - Mit mesélt?

- Semmi érdekeset - válaszolta az asszonyság, mert ezt a vendégét sem akarta megbántani.

De az egyik báránkisasszonynak (a négy neveletlen lány közül a legneveletlenebbnek) megint eljárt a szája:

- Azt mondta, hogy a boldogult papájának a hátaslova tetszett lenni.

- Már mint hogy én? - kiáltotta a Róka. - Hogy én a hátaslova voltam?

- Nem neki, hanem a boldogult papájának - javította ki szabatosan a neveletlen báránkisasszony.

- De legény korában ő is gyakran nyargalászott a bácsin - nevetett a másik három.

- Tyű, a hazug mindenét annak a Nyúlnak! - dühöngött a Róka.

- Majd adok én annak a kulimászbba ragadt senkiházinak!

- Csak nyugalom! - intette Mezeiné asszonyság.

A Róka meghajolt.

- Bocsánatot kérek, hogy megfélelkeztem az illendőségről, de azt meg kell engedniük, hogy idehozzam a nyulat. Azt akarom, hogy a fülük hallatára vonja vissza ezt a rágalmat.

Futott is mindjárt, egyenesen a Nyúl házához. Bezörgetett az ajtón.

- Ki az? - szólt ki a Nyúl gyenge, elhaló hangon. - Ágyban fekszem, beteg vagyok.

Gondolta a Róka: ha megmondja, miért jött, a Nyúl nem nyit ajtót. Magába fojtotta hát a haragját, és ezt felelte:

- Mezeiné asszonyság küldött érted, Nyúl komám. Azt üzeni, hogy vendégséget rendez, okvetlenül vár, mert a lányok táncolni akarnak.

- Dehogysis bírok én táncolni! - nyögött a Nyúl. - Jártányi erőm sincs.

De a Róka csak unszolta, hogy ne kényeskedjék, keljen fel, majd meglátja, hogy jobban lesz a friss levegőn.

- Úgysem jutok el odáig! - sóhajtozott a Nyúl. - Reszket a lábam, állni sem tudok, nemhogy gyalogolni.

- Ha olyan gyenge vagy, elviszlek a karomban.

- Félek, hogy elejtesz, összetöröm magam.

- Hát akkor elviszlek a szájamban.

- Attól meg különösen félek. Hátha meg találasz harapni!

A Róka mindenáron azt akarta, hogy a Nyúl menjen el vele Mezeiné asszonyságához, és ezért folytatta a rábeszélést:

- Ha sem a karomban nem bízol, sem a fogaimban: ülj a hátamra. Úgy aztán le sem ejthetlek, meg sem haraphatlak. Szép kényelmesen elkocogunk a vendégségbe.

- A hátadra üljek? - fontolgatta a Nyúl. - Attól tartok, hogy kemény a gerincem, megnyomja a fájós, gyenge testemet. Csak nyeregben ülhetek, másképp sehogy.

A Rókának még sosem volt nyereg a hátán, mert azt csak a lovak, szamarak, öszvérek hordják, de azért ráállt a dologra. Örült, hogy a Nyúl legalább ezen az áron hajlandó kimozdulni a házából.

- Nem bánom - felelte. - Tégy nyeret a hátamra. Hanem most már ideje, hogy felkelj, mert elkészünk.

- Kengyel nélkül lefordulhatok a nyeregből - aggodalmaskodott a Nyúl. - Ha nem köthetek kengyelt a nyeregbe, fel sem ülök.

- Azt sem bánom - mondta a Róka türelmetlenül. - Köss rá kengyelt, ha anélkül nem mersz nyeregbe szállni.

- Igen ám, csakhogy mibe fogóddzam? Kantár nélkül nem érezném biztonságban magam.

- Mindegy nekem: kantárral vagy kantár nélkül, csak már gyere!

A Nyúl erre ajtót nyitott. Volt egy fészker az udvarban, onnan előhozott egy nyerget, egy pár kengyelt, egy kantárt, és miközben hatalmasokat nyögött, hogy így fáj a háta, úgy hasogat a lába, amúgy nyilallik az oldala: annak rendje-módja szerint megnyergelte, felszerszámozta a Rókát.

- De azt kikötöm, hogy csak a kertajtóig cipellek - jelentette ki a Róka. - Onnan gyalog sétálsz be Mezeiék házába.

No, jó, ebben megegyeztek. A Nyúl szépen megfésülködött, kipödörte a bajuszát, azután nyeregbe ugrott, és lábát a kengyelbe dugva, megmarkolta a kantárt.

- Mehetünk! - kiáltotta.

A Róka sebesen ügetett Mezeiék háza felé. A Nyúl keményen ült a nyeregben; nem szédült le, nem is csúszkált semerre, mivelhogy semmi baja sem volt: a betegséget csak tettette, hogy lóvá tehesse (de most az egyszer igazán) a Rókát. Még arra is maradt ideje, hogy útközben titokban sarkantyút kössön a két lábára.

Mezeiné asszonyság kertkapujában megállt a Róka.

- Szállj le, menj be szépen gyalog, ahogy megbeszéltük.

A Nyúl válasz helyett belevágta sarkantyúját a Róka vékonyába. A Róka olyant nyihant, hogy akármelyik hátszlónak is becsületére vált volna.

- Gyi te, Róka! - rikkantotta a Nyúl, és megrántotta a kantárt. - Előre a tornáchoz!

A Róka felágaskodott, de azután kénytelen-kelletlen berugtatott a kertbe.

- Hóha, Róka! - kiáltotta a Nyúl, jó hangosan, hogy Mezeiné asszonyság és lányai is meghallják.

Leugrott a nyeregből, gyorsan a korláthoz kötötte a kantárt, azután nagy sarkantyúpengetve belépett a házba.

Mezeiné hellyel kínálta. A Nyúl köszönte szépen, letelepedett, szivarra gyújtott, és vastag, kék füstöt eregetve így szólt:

- Ugyebár, hölgyeim, a minap említettem, hogy a Róka hajdanában a családom hátszlóva volt? Most újra megnyergeltem, hogy kipróbáljam, bírja-e még a vágatást. Nem mondom, sokat veszített az erejéből, de rövidebb utakra még ma is megteszi.

A Nyúl kedélyesen nevetgélt. Vele nevetett Mezeiné asszonyság is, vele nevettek a lányok, mégpedig igen hangosan és jóízűen.

A Róka volt az egyetlen, aki nem nevetett. Csak ült, csak ült, a korláthoz pányvázva, tehetetlenül. Amit tehetett, annyi volt, hogy a fogát vicsorgatta, és közben azon törte a fejét, hogyan álljon bosszút a Nyúlon azért a csúfságért, amelyet elkövetett rajta.

Rémusz bácsi elhallgatott.

- És aztán mi történt? - kérdezte a Kisfiú.

- Majd megtudod holnap - felelte az öreg.

A Kisfiú szerette volna még aznap megtudni a végét. De Rémusz bácsi megismételte:

- Majd holnap. Késő van.

A Kisfiú ránézett Rémusz bácsira. „Talán már álmos - gondolta magában -, aludni akar.”

- Már álmos lehetsz - mondta az öreg. - Menj aludni.

A Kisfiú nem volt álmos, de azért hazament. És lám, otthon öröm várta: Apa épp akkor érkezett meg a gyümölcsösből, és egy szép, nagy, érett őszibarackot hozott a Kisfiúnak - az elsőt abban az esztendőben.

A LÓVÁ TETT RÓKA NEM AKAR LÓ MARADNI

A következő este a Kisfiú ezzel nyitott be Rémusz bácsi konyhójába:

- Tessék! - és egy szép nagy, érett őszibarackot nyomott az öreg néger kezébe.

- Nini, őszibarack! - szólt Rémusz bácsi. - Hát már beérett?

- Apa hozta a gyümölcsösből. Neked adom.

- Hány barackot kaptál? - kérdezte az öreg.

- Egyet - mondta a Kisfiú.

- És azt az egyet elhoztad nekem?

Rémusz bácsi megsimogatta a Kisfiú fejét. Azután odalépett a polchoz, és levett róla egy szép nagy, érett körtét.

- Ezt adom cserébe - mondta. - Szereted a körtét?

- Nagyon.

Rémusz bácsi a barackot ette, a Kisfiú a körtét, és amíg ettek, Rémusz bácsi nem szólt egy szót sem, a Kisfiú meg nem sürgette.

Hanem egyszer csak elfogyott a barack is, a körte is, és Rémusz bácsi belekezdett a mesébe.

Amíg a Róka a korláthoz pányvázva, tehetetlenül dühöngött magában, a Nyúl vidáman szivarozgatva beszélgetett Mezeiné asszonysággal és a lányaival. Később még egy friss nótát is eldalolt, sőt táncra is perdült, és jól megforgatta a báránykisasszonykákat, egyiket a másik után.

De végül is beesteledett, eljött a hazamenés ideje.

A Nyúl megköszönte a szíveslátást, nagy sarkantyúpengetve végiglépdelt a tornácon, eloldozta a Róka kantárját, és nyeregbe pattant.

Úgy ült a nyeregben, olyan délcegen, mint valami huszár.

- Gyi te, Róka! - kiáltotta.

A Róka, hátán a Nyúllal, elügetett.

Eleinte rendesen szedte a lábát - top-top, top-top -, de amikor kifordult Mezeiék udvarából, egyszerre vad vágtaiba fogott - bumm-bele, bumm-bele -, aztán két mellső lábát megfeszítve, egyszerre megállt - hó-ó-hó -, majd jobbra-balra hányva-vetve magát, megint nekiiramodott - hipp-ide, hopp-oda, hipp-ide, hopp-oda -, a fejét meg hol felkapta, hol leszegezte, egyszóval: mindent elkövetett, hogy ledobja a hátáról a Nyulat.

De hiába mesterkedett, mert a Nyúl keményen markolta a kantárt, erősen szorította a térdével a Róka oldalát. A Róka ficánkolt, ágaskodott, rúgkapált, a Nyúl pedig csak ült a nyeregben, peckesen.

Látta a Róka, hogy így nem boldogul; csak magát hajszolja, fárasztja hasztalanul, de a Nyulat nem bírja kidobni a nyeregből.

Gondolt hát egyet: váratlanul a földre vetette magát, és meghempergődött a fűn.

De a Nyúl felkészült erre is. Gyorsan kihúzta a lábát a kengyelből, eleresztette a kantárt. Ő is hempergett ugyan egyet-kettőt, de nemigen ütötte meg magát. Egy pillanatig sem gondolkozott, hanem talpra ugrott, és máris rohant, be az erdőbe. A Róka utána.

A Nyúl gyorsabban futott, mint valaha, mert a félelem hajtotta. A Róka is gyorsabban futott, mint akármikor annakelőtte, mert őt meg a harag sarkallta.

De úgy látszik, a Róka jobban haragudott, mint amennyire a Nyúl félt, mert nem maradt el a Nyúl mögül (pedig fáradt lehetett a sok nyargalászástól, ugrálástól, fickándozástól), sőt már-már szinte utol is érte. A Nyúl nem tehetett mást, mint hogy irányt váltott, és hirtelen beugrott egy vastag, öreg fa odvába.

Az odú nyílása, szerencsére igen szűk volt, a Rókának még a feje sem fért be rajta. A Nyúl az odú mélyén biztonságban érezhette magát.

Igen ám, de hogy szabadulhat onnan?

A Róka ott ült, fűjtatva, szuszogva, a fa tövében, és egyre csak az odú nyílását leste, hogy ha a Nyúl menekülni próbálna, mindjárt nyakon csípje.

- Meddig akarsz itt üldögelni, komám? - kérdezte a Nyúl kötekedve.

- Akár egy évig is - felelte a Róka. - Előbb-utóbb majd csak kikerget onnan az éhség.

- Arra ugyan várhatsz! - nevetett a Nyúl. - Pompás éléskamrát találtam idebent. Nem egy évig, hanem akár kettőig is eléldegélek itt, ebben a kényelmes odúban.

- Nem éldegélsz te ott semeddig! Hozok egy fejszét, kitágítom a nyílást, téged pedig a fülednél fogva húzlak ki.

- Hozd csak azt a fejszét - biztatta a Nyúl.

De a Rókának több esze volt ennél. Hogyne! Hiszen amíg a fejszét hozza, a Nyúl százszor is megszökhetik.

Mit tegyen hát?

Amint így törí a fejét, szárnyzuhogást hall a magasból. Felnéz, és látja, hogy régi cimborája, Héja úr ereszkedik le a fa legmagasabb ágára.

- Épp a legjobbkor jössz! - kiáltotta a Róka. - Gyere, ülj ide, ez elé az odú elé. Bent van a Nyúl. Vigyázz, hogy meg ne szökjön, amíg én vissza nem jövök.

- Szíves örömet megteszem - válaszolta a Héja, és leereszkedett a földre. - Rám bízhatod a dolgot.

A Róka hazament, a Héja pedig az odú nyílását leste.

Kisvártatva megszólalt a Nyúl az odú mélyén:

- Róka koma!

A Róka már messze járt, a Héja pedig nem válaszolt.

- Miért nem felelsz, Róka komám? - folytatta a Nyúl, pedig hát tudta jól, hogy a Róka már messze jár. - Felelhetsz nyugodtan, nem akarok én kérni semmit. Csak arra vagyok kíváncsi, hogy nem láttad-e valamerre Héja urat.

A Héja megpróbálta utánozni a Róka hangját.

- Miért? - kérdezte. - Mit akarsz Héja úrtól?

A Nyúl úgy tett, mintha elhinné, hogy a Róka beszél.

- Ó, semmi különös - válaszolta. - Valami jó falatot találtam a számára. De ha nincs itt a közelben, nem érdemes beszélni róla.

- Már hogyne volna érdemes! - kiáltotta a Róka hangján a Héja. - Hiszen én magam is szívesen megenném azt a jó falatot.

- Csakhogy te sem repülni, sem fára mászni nem tudsz. Márpedig azt a falatot csak a magasban lehet megenni.

- Miféle falat az? - tudakolta a Héja.

- A világ legkövérebb szürke mókusa. Ha megkergetem, kibújik a felső nyíláson, odafent a fa derekán. Ha Héja úr felülne egy magas ágra, könnyen megfoghatná. De hát sajnos, nincs itt.

A Héja aznap történetesen nem ebédelt, és különben is a szürke mókus volt a kedvenc eledele, kivált a kövér. Nagy mohóságában még arról is megfeledkezett, hogy a Róka hangját utánozza, úgy válaszolt:

- Sose törődj azzal, hogy itt van-e, vagy nincs-e itt. Kergesd ki csak azt a kövér szürke mókust!

A Nyúl látta, hogy sikerülőben van a terve. Éktelen ordítózásba kezdett hát odabent az odúban, tapsolt, topogott, döngette a fát.

Eközben pedig titokban kikandikált a résen, és figyelte, mit csinál a Héja.

Azt csinálta, amit egy magafajta, lassú eszű, falánk madár csinálhatott: otthagya a helyét, és szárnyával verdesve felröppent a fa legmagasabb ágára.

Hát a Nyúl mit csinált?

Azt, amit a magafajta gyors eszű, gyors lábú állat csinálhatott: kiugrott az odúból, és szélsebesen elnyargalt.

- Hol az a nyílás? - kiáltott le a Héja a fáról.

De a Nyúl már csak futtában válaszolt:

- Keresd meg magad!

- És aztán? - kérdezte a Kisfiú. - Aztán mi történt?

- *Ebben* a mesében már semmi - felelte Rémusz bácsi.

- Hát a holnapiban?

- Azt majd meghallod holnap - mondta az öreg. - Legfőbb ideje hogy hazamenj.

A Kisfiú hazament.

Útközben azt játszotta, hogy ő a Nyúl, aki a Róka hátán lovagol, és ő a Róka, aki a hátán viszi a Nyulat.

Eleinte rendesen szedte a lábát - top-top, top-top -, de amikor kifordult Rémusz bácsi udvaráról, vágatni kezdett - bumm-bele, bumm bele -, aztán a lábát megfeszítve, egyszerre megállt - hó-ó-hó, hó-ó-hó, -, majd jobbra-balra hányva-vetve magát, megint nekiiramodott - hipp-ide, hopp-oda, hipp-ide, hopp-oda -, hogy saját magát ledobja a saját hátáról, ami nem könnyű dolog.

Ki is melegedett alaposan, mire hazaért.

A RÓKA ÉS A HÉJA

Amikor a Kisfiú újra beállított a kunyhóba, Rémusz bácsi ezzel fogadta:

- Utánad néztem az ablakon, amikor elmentél tőlem. Láttam, hogy úgy ugrándoztál az úton, mint a Róka, amikor le akarta vetni a hátáról a Nyulat.
- És közben úgy ültem a nyeregben, olyan délcegen, mint valami huszár - tette hozzá a Kisfiú.
- Amit most mesélek, azt nehezebb lesz utánozni - mondta Rémusz bácsi.

Amikor a Héja meghallotta a Nyúl hangját, jó messziről (azt, hogy: „Keresd meg magad!”), rájött, hogy becsapták. A fa derekán nincs nyílás, a nyílásban nincs kövér szürke mókus. De még a Nyúl is kiszökött az odúból.

Bosszankodott a Héja erősen, hogy így rászedette magát. Tartott tőle, hogy a Róka csúnyán lehordja majd, amiért futni engedte a Nyulat. Elhatározta hát, hogy letagadja, ami történt.

Gyorsan lehussant a fáról, és leült az odú nyílása elé, mintha ott ülne azóta is.

Már jött is a Róka az erdőn keresztül, fejszével a vállán.

- Remélem, nem váratlak sokáig - mondta. - Hogy érzi magát a Nyúl az odúban?
- Azt hiszem, semmi baja - válaszolta a Héja. - Nagyon csendesén viselkedik. Talán elaludt a sötétben.
- No, majd én felkeltem - nevetett a Róka.

S azzal ingujjra vetkőzött, markába köpött, két kézre fogta a fejszét, azután felemelte, és lecsapott vele. Csak úgy pattogott a szilánk a fa derekából.

- Hát ehhez mit szólsz, Nyúl koma? - csúfolódott a Róka. - Még mindig azt tartod, hogy egy-két évig éldelegélhetsz ebben az odúban?

A Nyúl (hol volt az már akkor!) persze nem felelt. Helyette gyorsan megszólalt a Héja:

- Ujjuj! Látom a Nyulat! Ott lakmározik, bent az odúban!
- Nem sokáig lakmározik már - felelte a Róka.

S azzal megforgatta a feje fölött a fejszét, és akkorát csapott vele egyszer, kétszer, sokszor a fa derekára, hogy visszhangzott bele az erdő. Röpködött a szétforgácsolt fakéreg, tágult az odú nyílása.

- Hol a Nyúl? - kérdezte a Róka, mert hiába meresztette a szemét, nem látta sehol.
- Bent lapul az odú mélyén - bizonygatta a Héja. - Épp egy káposztatorzsát rágcsál.

No, jó, a Róka megint megforgatta a feje fölött a fejszét, megint odavágott vele a fa derekára, egyszer, kétszer, sokszor. De ettől már úgy kinyílt az odú szája, hogy a Róka meglátta: egy kevés fonnyadt mohán és száraz taplógombán kívül semmi sincs odabent.

„Ha a Nyúl eltűnt - gondolta magában -, akkor csak a Héja lehet ludas a dologban.”

Sokkal ravaszabb volt azonban, semhogy elárulja, mit gondol.

Ehelyett így szólt:

- Csakugyan, ott kuporog a Nyúl az odú mélyén. Dugd be a fejedet, nézd meg, mit csinál!

A Héja nem fogott gyanút, bedugta a fejét a nyíláson.

Abban a pillanatban mögötte termett a Róka, és elkapta a madár farkát.

A Héja csapkodott a szárnyával, szabadulni igyekezett. De a Róka nem eresztette.

- Miért bántasz, cimbora? - kérdezte a Héja ártatlanul. - Nem vétettem én neked semmit.

- Nem-e? - felelte a Róka. - Hát a Nyúl hová lett? Mert az odúban nincs, és csak te tudhatod, hogy hová tűnt.

- Eltűnt? - adta a meglepettet a Héja. - No de ilyen! Hol lehet?

- Alighanem a te feneketlen gyomrodban. Ahelyett hogy őrizted volna, felfaltad. Pedig hát én akartam felfalni.

- Búbos banka legyen a nevem, ha csak hozzányúltam is! - tiltakozott a Héja.

- Bánom is én, akárminek neveznek is! - mondta a Róka. - Ha nem ehettem meg a Nyulat, megeszlek téged, gyomrodban a Nyúllal!

- Mondtam már, hogy nincs a gyomromban a Nyúl!

- Akkor csak téged magadat eszlek meg - válaszolta a Róka.

- Hát, ha mindenképpen végem van - sóhajtotta a Héja -, arra kérlek, hogy legalább forgass meg előbb jó erősen, csapd a fejemet a fához, hogy ne szenvedjek annyit.

- Ha csak ez kell, megtehetem - felelte a Róka.

S azzal, szájában a madárfarkával, sebesen forogni kezdett. A héja maga is segített, a szárnyával verdesve, a lábával rúgkapálva.

Addig pörgött a Róka, amíg a Héja farkából mind kiszakadt a toll. A madár, mihelyt szabadnak érezte magát, felrepült a fa tetejére. A Róka meg ott állt a fa tövében, bambán, egy csomó héjatollal a szájában.

- És a Héja nem sajnálta a tollát? - érdeklődött a Kisfiú.

- Sajnálta egy kicsit - felelte Rémusz bácsi -, de azzal vigasztalódott, hogy esztendőre úgyis kinő.

- Hát a Nyúl? - kérdezte a Kisfiú. - Azzal mi lett?

- Mi lett volna? Ment a dolgára. Bizonyára jó vacsora várta, éppúgy, mint most téged.

A Kisfiú elindult hazafelé. Útközben megpróbálta azt játszani, hogy ő a Róka, akinek a Héja van a szájában, és ő a Héja, akit megfogott a Róka: pörgött, forgott, csapkodott, rúgkapált - de igen lassan jutott tovább. Abbahagyta hát a játékot (Anyja is kiáltott már a kertkapuban, hogy siessen), és úgy ment haza, mint egy egyszerű kisfiú.

HOGY FEJTE MEG A NYÚL A TEHENET?

- Hát a Nyúl? - kérdezte a Kisfiú, amikor megint ott ült, lábát lógázza, Rémusz bácsi kunyhójában, a magas széken. - Mi lett a Nyúllal?

- Mondtam már: hazament - felelte az öreg. - De útközben azért történt vele egy és más. Mindjárt elmondom, hogy micsoda.

Jókedve volt a Nyúlnak, ahogy hazafelé bandukolt. Hogyne lett volna jókedve! Hiszen megint megbizonyosodott afelől, hogy: többet ésszel, mint erővel - és ezt jól esett tudnia, mert ereje nem volt valami sok, és ezért inkább csak az eszére hagyatkozhatott.

Hanem akármilyen jókedve volt is, a járás egy kicsit nehezebbre esett, mert a tagjai meg-gémberedtek a szűk faodúban, ahol szinte moccanni sem tudott, a szája pedig valósággal kiszáradt a szomjúságtól, hiszen azon a kis sárgarépan kívül, amivel Mezeiné és a lányai kínálták meg, jóformán egész nap nem jutott sem ételhez, sem italhoz. Nézegetett is jobbra-balra, hogy hol szerezhetne egy kis frissítőt.

Hát ahogy megy az úton, jobbra-balra nézelődve, egyszer csak meglátja Tehén nénit, amint egy lombos, árnyékos eperfa tövében kerdzik. Csak úgy feszült a tőgye a sok tejtől.

„Épp ez kell nekem! - gondolta magában a Nyúl. - Nincs jobb a langyos tejnél. Be jól esnék, ha Tehén néni adna egy-két kortyot!”

Mindjárt le is tért az útról, és átvágott a réten, hogy odamenjen a Tehénhez, ámbár, igazság szerint, nemigen bízott a dologban. Ez a tehén ugyanis fukar, irigy természetű állat volt. Nem adott saját jószántából tejet senkinek, pedig neki magának nem is volt szüksége rá, hiszen a borjai már nagyocskák voltak, és szopás helyett lassacskán rákaptak a legelésre.

No, mindegy, a Nyúl letért az útról, átvágott a réten, és odalépett a Tehénhez.

- Adj'isten, néni! - köszöntötte. - Hogy van mindig?

- Köszönöm kérdésedet, csak megvagyok - felelte a Tehén. - Hát te hogy érzed magad?

- Én sem panaszkodhatom.

- És a kedves családod? - érdeklődött a Tehén. - Rég nem láttam a feleségedet és a kis nyúlfiakat. Jól érzik magukat?

- A nagyobbik fiam egy kicsit náthás volt a minap - felelte a Nyúl. - Máskülönben rendben van minden.

- Az ilyen pajkos gyerekek hamar meghűtik magukat. Addig hancúroznak, amíg kimeleg-szenek, aztán hideg vizet isznak, és kész a baj.

- Intem is őket eleget - bólogatott a Nyúl. - Hanem ami azt illeti, én is nagyon szomjas vagyok. Jólesnék egy kis langyos ital.

A Tehén gyorsan másfelé terelte a szót. Hirtelenjében nem jutott az eszébe egyéb, hát újra megkérdezte:

- Szóval jól vagytok valamennyien? Az asszony, a gyerekek?

- Csak úgy lassacskán, túrhetően - mondta a Nyúl. - Nekem sincs más bajom, mint ez az átkozott szomjúság...

- Örömmel hallom, hogy jól vagytok valamennyien - vágott közbe a Tehén. - Nagy szó az manapság, ezekben a nehéz időkben!

- Most is pompásan érezném magam - folytatta a Nyúl -, ha ez a rettenetes szomjúság nem gyötörne. Egy-két korty friss tej, az kellene. Majd elepedek, olyan száraz a torkom.

- Hát a férjemről nem is kérdezel? Nem érdekel az egészsége?

- Igaz is! - mondta a Nyúl. - Bika bátya jó egészségben van?

- Hál'isten, egészséges, mint a makk - felelte a néni. - Erős, vidám, bátor: nincs nála külön bika az egész környéken.

- Örömmel hallom - felelte a Nyúl. - Hanem ami engem illet: nem bírom tovább a szomjúságot.

- Nincs is rosszabb annál - ismerte el a Tehén. - Leghelyesebb, ha elszaladsz a forráshoz, nagyon dicsérik a vizét.

- Messze van a forrás. Egy kis tejre vágyom leginkább. Nem adnál egy kortyot?

A Tehén úgy tett, mintha nem hallaná.

- A nagybátyádról és az unokaöcsédéről még nem érdeklődtem - mondta. - Jól vannak ők is?

- Azt kérdeztem: nem adnál egy kevés tejet?

- Mezeinél asszonyságnál mikor jártál? - tudakolta a Tehén. - Ha látod, mondd meg, hogy tiszteltetem. Remélem, jól érzi magát.

A Nyúl belátta, hogy ilyen módon nem boldogul. Furfanggal próbálkozott.

- Van ám valami, ami a tejnél is jobban oltja a szomjat - mondta. - Mégpedig a zsenge eper.

- Színigaz! - helyeselt a Tehén. - Mások is mondják. De hát akkor miért nem eszel epret?

- Sajnos, nem érem el - válaszolta a Nyúl. - Fára mászni pedig nem tudok. Pedig nézd csak: valósággal roskadoznak az ágak, annyi eper termett rajtuk.

- Szívesen segítenék, ha tudnék - mondta a Tehén. - De hát én sem vagyok elég magas, fára mászni pedig annyira sem tudok, mint te.

- Nem is kívánok én tőled effélét. Inkább arra kérlek, hogy taszítsd meg egyszer-kétszer a szarvaddal a fa törzsét. Ha jól megrázod, bizonyosan lehullik néhány szem eper.

- Hát ezt éppen megtehetem - felelte a Tehén, aki örült, hogy a Nyúl lemondott a tejről. - Ha én egyszer megrázom, valóságos epereső esik majd.

Azzal hátrált egy keveset, leszegte a fejét, majd, mint aki öklelni készül, nekirohant az eperfának. Nagyot csattant a Tehén két szarva a fa derekán, nagyot rázkódott a fa, de egy szem eper nem sok, annyi sem hullott alá. Hogy miért nem? Azért, mert még éretlen volt valamennyi, és erősen fogódzott a szárán.

A Tehén azonban nem gondolt erre, hanem - egy kicsit bosszúsan, hogy nem sikerült mindjárt elsőre a dolog - megint hátrált valamennyit (jóval többet, mint az imént), megint leszegte a fejét, mint aki öklelni készül, és másodszor is nekirontott az eperfának. Nagyot csattant a tehén két szarva az eperfa derekán (sokkal nagyobb, mint az imént), nagyot rázkódott a fa, de egy szem eper nem sok, annyi sem hullott alá. Persze hogy nem! Hol volt még az eperérés ideje!

- Ejnye, néni! - ingerelte a Nyúl. - Csak nem gyengített el az öregség?

- Engem?! - kiáltotta a tehén. - Erősebb vagyok, mint valaha. Ha kell, akár ki is döntöm ezt a hitvány fát. Ide nézz!

S azzal újra hátrált egy darabot (sokkal többet, mint az előbb), újból leszegte a fejét, mint aki öklelni készül, és harmadszor is nekirontott az eperfának. Nagyot csattant a Tehén két szarva az eperfa derekán (sokkal, de sokkal nagyobb, mint az előbb), nagyot rázkódott a fa, de az epereső csak nem akart eleredni.

A Tehén azonban ezúttal nem hátrált egy tapodtat sem; ott maradt, leszegett fejjel, a fánál.

Talán belátta, hogy nem boldogul az éretlen eperrel?

Dehogysis! Folytatta volna az öklelődzést szívesen akármeddig (nem azért, hogy a Nyúl kedvében járjon, hanem hogy az erejét fitogtassa), de mozdulni sem bírt álltó helyéből.

- Beszorult a szarvam a fába - panaszkolt -, nem tudom kihúzni.

- Csak nem? - csodálkozott kajánul a Nyúl, mert hát éppen arra számított kezdettől fogva, hogy a Tehén szarva előbb-utóbb beszorul a fába, ha olyan erősen bökdösődik. - Igazán beszorult? No de ilyet!

- Segíts! - kérte a Tehén a Nyulat.

- Segítenék én szívesen, kedves nénikém - felelte a Nyúl -, de, sajnos, túlságosan kicsi és gyenge vagyok. Akárhogy ágaskodom is, nem érek fel a szarvadig. - Hatalmasat sóhajtott: - Bizony, bizony, most látom csak, mekkora baj, hogy ilyen kicsinek születtem!

- Ne sápítozz! - szólt rá bosszúsan a Tehén. - Inkább találj ki valamit, hiszen miattad kerültem ilyen bajba!

- Nem is felejttem el soha, hogy milyen kedves voltál hozzám - ígérte a Nyúl. - Megyek, hívok segítséget. Egykettőre visszajövök, addig légy türelemmel.

S azzal - lippiti-klippiti, lippiti-klippiti - elszaladt, egyenesen haza.

- Asszony, gyerekek, egy-kettő, szedelőzködjetek! - kiáltotta. - Ami sajtár, csöbör, rocska, kanta, csupor csak akad a háznál, hozzátok gyorsan!

Azok nem sokat kérdezősködtek: ami sajtár, csöbör, rocska, kanta, csupor csak akadt a háznál, gyorsan előhozták. A Nyúl maga is felkapott egy jókora vödört.

- Utánam! - vezényelt, és indult vissza a mezőre, az eperfához, jobban mondván: az eperfába szorult Tehénhez.

A Tehén már messziről hallotta a Nyúl lépéseit: lippiti-klippiti, lippiti-klippiti - meg a Nyúlné és a nyúlfiak lépéseit: lipp-klipp, lipp-klipp, lipp-klipp...

„Jönnek már! - gondolta. - De vajon hogy akar segíteni rajtam ez a sok apró, gyenge jószág?”

Aztán más zajt is hallott: csirr-csörr, csirr-csörr - meg ezt: klipp-klapp, klipp-klapp - és még ezt is: zirr-zurr, zirr-zurr...

„Hát ez meg micsoda? - fülelt a Tehén. - Mintha a Nyúl család minden sajtárt, csöbröt, rocskát, kantát, csuprot magával hozott volna, ami csak a háznál akadt. Vajon mire készülnek?”

Megtudta hamar.

- Itt vagyunk, Tehén néni! - kiáltotta a Nyúl. - Kiszabadítani, sajnos, nem tudunk, mert akárhogy ágaskodunk is, nem érünk fel a szarvadig.

- Hát akkor mit akartok? - kérdezte a Tehén.

- Nem könnyíthetünk rajtad máshogy, mint hogy megfejük - felelte a Nyúl. - Meglátod, mindjárt, kellemesebb lesz az álldogálás, ha kiürítjük a tőgyedet.

Mindjárt le is tette a vödrét a földre, a Tehén tőgye alá, ő maga pedig odakuporodott, és akármennyit szitkozódott, rúgkapált is az irigy Tehén, telefejte a vödröt.

Utána a felesége látott munkához: egy nagy sajtárt megtöltött friss, habos tehéntejjel. A Nyúlné után a nyúlfiak következtek egy-egy csöbörrel, rocskával, kantával, csuporral.

Amikor valamennyien elkészültek, így szólt a Nyúl:

- Köszönjük a tejet, kedves nénénk! Hazamegyünk, szép lassan megiszogatjuk. Közben pedig egyfolytában rád gondolunk. Mert az a legjobb ebben a tejben, hogy ajándékba adtad, tiszta jó szívvvel, kéretlenül...

- Ez nem igaz - szólt közbe a Kisfiú. - Nem adta szívesen, nem is akarta adni.

- Persze hogy nem - felelte Rémusz bácsi. - A Nyúl csak csúfolta a Tehenet, amiért olyan irigy volt és fukar.

- Csúfolódni nem illik - mondta a Kisfiú.

- Hát nem is nagyon illik - válaszolta az öreg. - De a Nyúl tréfás fickó volt. És különben is azt gondolta, hogy hátha használ a lecke annak az irigy, fukar tehennek.

- És aztán mi történt? - kérdezte a Kisfiú.

- A nyulak jót nevettek a tréfán, és elszaladtak. A Tehén (aki a fejét sem tudta fordítani, hiszen a szarva beszorult a fába) hallotta a lépéseiket: lippiti-klippiti, lipp-klipp - előbb közletről, majd messzebről, halkabban: lippiti-klippiti, lipp-klipp - a végén pedig egészen messziről, egészen halkán: lippiti-klippiti, lipp-klipp...

Azután nem hallott semmit. Csak egy méh döngött a füle körül, és egy lusta béka vartyogott odább, a tocsogóban. A Tehén meg ott maradt magában az eperfa alatt.

A TEHÉN MEGKERGETI A NYULAT

- Meddig maradt ott a Tehén az eperfa alatt? - tudakolta a Kisfiú.
- Sokáig - mondta Rémusz bácsi. - A végén már a lába is reszketett a fáradtságtól, a nyaka is megfájdult, mert nem jó dolog ám leszegett fejjel, mozdulatlanul ácsorogni egy fa tövében.
- De aztán kiszabadult?
- Kiszabadult - felelte Rémusz bácsi. - Éppen ennek a történetét akarom elmondani.

Lassan besötétedett. Már a méh is elrepült, a lusta béka is elaludt a tocsogóban, de a Tehén még mindig nem bírta kihúzni a szarvát a fából.

Nagyot bödült, hátha meghallja valaki. De senki sem hallotta meg.

Feljött a hold. Meglátta egy szúnyograj a Tehenet, leszállt rá, csípte, ahol érte. De a Tehén csak nem bírta kihúzni a szarvát a fából.

Szél kerekedett, megeredt az eső. Hanem a Tehén, akárhogy erőlködött is, még akkor sem bírta kihúzni a szarvát a fából.

Megvirradt, kisütött a nap, de a Tehén még mindig ott állt, beszorult szarvval, az eperfa alatt.

Addigra azonban úgy megkínózta az éhség, hogy még egyszer nekirugaszkodott, erősebben, mérgesebben, mint eddig bármikor - és egyszerre kiszabadult a szarva az eperfa törzséből, ő maga pedig a hirtelen rándítástól leült a földre.

Nem gondolt akkor semmire: sem a hazamenésre (pedig otthon már bizonyosan nagyon várták), sem a bosszúállásra - csak egyre gondolt: arra, hogy előző nap nem vacsorázott, aznap nem reggelizett. És amúgy ültében mindjárt nekilátott a harmatos, ropogós zöld fűnek.

Hanem még jóformán el sem verte az első éhségét, amikor lépéseket hall: lippiti-klippiti, lippiti-klippiti. Jött a Nyúl, hogy megnézzze, hogyan töltötte az éjszakát a Tehén az eperfa alatt.

„No, megállj! - gondolta magában a Tehén. - Most az egyszer én szedlek rá téged!”

S azzal gyorsan odafutott az eperfához, visszadugta a szarvát a lyukba (persze, csak gyengén, óvatosan, hogy újra bele ne szoruljon), és megállt a fa alatt, leszegett fejjel, mintha el sem mozdult volna onnan. Csak éppen azt a kis füvet rágta meg, nyelte le sietve, ami még a szájában maradt.

A Nyúl azonban szemfülesebb volt, mint a Tehén gondolta. Már a távolból meglátta, hogy a Tehénnek mozog a szája és a nyeldeklője. És hogy egy szál fű tapad az orrán.

„Csak óvatosan! - intette magát. - A Tehén füvet legelt, amíg én nem voltam itt. Ez pedig nem jelenthet mást, mint hogy sikerült kihúznia a szarvát a fából. Jó lesz vigyázni, mert a néni valami huncutságot forral. No de korán keljen fel, aki rajtam akar kifogni!”

Úgy tett, mint aki nem vett észre semmit.

- Jó reggelt, néni! - köszöntötte a Tehenet. - Hogy szolgál a kedves egészséged ezen a szép, derús reggelen?

- Rosszul, nagyon rosszul - felelte a Tehén. - Egész éjjel le sem hunytam a szememet. A lábam is reszket a fáradtságtól, a nyakam is megfájdult. Vagy talán azt hiszed, jó dolog leszegett fejjel, mozdulatlanul ácsorogni egy fa tövében?

- Ejnye, ejnye! - adta a Nyúl a sajnálkozót. - De hát miért nem próbáltad kihúzni a szarvadat a fából?

- Mást sem csináltam. Hanem akármennyit próbáltam is, sehogy sem sikerült. Segíts rajtam, pajtás, hiszen miattad ért ez a szerencsétlenség!

- Mondtam már, hogy szívesen segítenék - válaszolta a Nyúl -, de sajnos, túlságosan kicsi és gyenge vagyok. Akárhogy ágaskodom is, nem érek fel a szarvadig.

- De a farkamat csak eléred?

- Azt igen, ha nagyon igyekszem.

- Hát akkor markold meg jól a bojtját, és ha szólok, húzz rajta nagyot.

A Nyúl kitalálta, hogy mit tervel a Tehén: a közelébe akarja csalni, hogy ha már ott van, felrúgja vagy felöklelje.

„Ravasz vagy, Tehén néne - kuncogott magában. - Csakhogy nem könnyű ám túljárni az én eszemen!”. Ezt felelte:

- Attól félek, hogy nem sok hasznomat veszed. De ha mindenáron ezt kívánod, megtehetem éppen.

Feküdt ott egy hosszú csipkeág, azt felemelte (a Tehén nem látott semmit, mert a fatörzs eltakarta a szemét), és az ág tüskés végét beakasztotta a Tehén farka bojtjába.

- Húzhatom? - kérdezte.

- Húzd! - kiáltotta a Tehén.

A Nyúl jó messziről meghúzta a tüskés ágat.

A Tehén azt hitte, hogy a Nyúl ott áll mögötte. Mind a két lábával nagyot rúgott hátrafelé. De persze csak a levegőt találta.

Dühösen kirántotta a szarvát a fából, hogy azzal rontson rá a Nyúlra. De hol volt akkor már a Nyúl? Futott a réten át, jókedvűen, hazafelé - lippiti-klippiti, lippiti-klippiti -, még csak nem is nagyon szedte a lábát, mert tudta, hogy a Tehén amúgy sem ér a nyomába.

A Nyúl felszaladt egy kis dombra, leszaladt a másik oldalon, ott, az ösvény mellett beugrott egy sűrű bokorba.

Amikor a Tehén lihegve, fűjtatva arra rohant, vastag hangon rákiáltott:

- Hová, háová, Tehén néne? Kit kergetesz?

A Tehén nem ismerte meg a hangját, látni meg nem látta, mert a sűrű bokor mindenestül eltakarta a Nyulat. Megállt egy pillanatra.

- A Nyulat kergetem - felelte. - Merre futott?

- Színét sem láttam - mondta a Nyúl - Hanem amott, a domb túloldalán hallottam valami hajcihőt.

- Onnan jövök éppen.

- Hát akkor fordulj vissza - tanácsolta a Nyúl. - Mert mintha most is onnan hallanám a Nyúl lépéseit: lippiti-klippiti, lippiti-klippiti... Ha nagyon sietsz, talán még utoléred.

A Tehén elnyargalt, fel a dombra, le a dombról, vissza a mezőre.

A Nyúl pedig elnyújtózott a bokor alatt.

„Kifogtam a Rókán, kifogtam a Héján, kifogtam az irigy Tehéneken - nevetett magában elégedetten. - Rám fér egy kis pihenés.”

Rémusz bácsi elhallgatott.

- Jó lesz, ha te is aludni mégy - mondta aztán.

- De én nem fogtam ki a Rókán, a Héján és az irigy Tehéneken! - vetette ellen a Kisfiú.

- És azt hiszed, rajtam kifogsz? - nevetett Rémusz bácsi.

- Hiszen a szemedet is alig bírod nyitva tartani az álmoságtól. Csak addig el ne aludj, amíg haza nem érkezel.

Nem, addig nem aludt el a Kisfiú. De otthon hamar ágyba keredzkedett.

Csak ennyit mondott még Anyának:

- A Nyúl kifogott a Rókán, a Héján és az irigy Tehéneken.

És már aludt is.

MIÉRT KELLETT MEGMOSAKODNIA A RÓKÁNAK

Egyik nap a Kisfiú egy tányér mézes süteménnyel állított be Rémusz bácsihoz.

- Anya küldi.

- Nini, mézes sütemény! - kiáltott fel az öreg. - Ez a legkedvesebb csemegém, mindig is az volt. Úgy látszik, Anya még emlékszik rá.

- Anya - mondta a Kisfiú. - A kis Betty. Azt üzeni, hogy egyszer majd ő is eljön mesét hallgatni.

- Jöjjön mennél előbb. Aznap majd valami nagyon szépet mesélek.

- És ma nem mesélsz valami nagyon szépet? - kérdezte aggodalmasan a Kisfiú.

- Ma arról mesélek, hogy volt, mint volt, amikor a Nyúlak éppen ilyen mézes süteményre támadt kedve, mint ez itt - felelte Rémusz bácsi. - Jó lesz?

- Jó - mondta a Kisfiú.

Egy napon, estefelé - lippiti-klippiti - Mezeiék háza felé tartott a Nyúl. Uzsonnára volt hivatalos a derék asszonysághoz és a kedves lányaihoz. Útközben megállt, felszegte az orrát, a levegőbe szimatolt.

„Mezeiné háza felől finom illatot hoz a szél - állapította meg. - Úgy látszik, mézes sütemény készül a számomra. Ez a legkedvesebb csemegém, mindig is az volt. Úgy látszik, Mezeiné még emlékszik rá. Sietek is, nehogy elkésem.”

Siettében azonban nem nézett a lába alá, úgyhogy megbotlott valamiben, majdhogy orra nem bukott.

Nézi, hogy mi az a valami, és látja, hogy nem más, mint Teknős apó. Jobban mondva csak a házát látta, mert az apó első ijedségében hirtelen maga alá húzta fejét, farkát, négy lábát.

A Nyúl megkopogtatta a Teknős házának tetejét.

- Itthon vagy, apó? - kérdezte tréfásan (mert hiszen a Teknős sohasem hagyta el a házát). - Ha itthon vagy, dugd ki a fejed bizalommal. Én vagyok itt, jó barátod, a Nyúl.

Igaz: a Nyúl és a Teknős jó cimboraságban éltek, amióta csak ismerték egymást. De a Teknős már tapasztalt egyet-mást az életben, és ezért előbb csak óvatosan kandikált ki a páncélja alól. Hanem amikor meglátta, hogy csakugyan a Nyúl áll ott, nagyon megörült.

- Igazán te vagy az? - kiáltotta. - Megvallom, egy kicsit rám ijesztettél. Hová igyekszel ilyen sebbel-lobbal?

- Mezeiékhez tartok. Hát te?

- Csak úgy sétálgatok. Levegőzöm, nézelődök.

- Hát akkor gyere velem. Útközben elbeszélgetünk, már úgyis rég nem láttuk egymást.

Teknős apó szabódott, hogy így meg úgy: nem akar hívatlanul beállítani egy idegen házba, hiszen nem várja oda senki. Talán még terhükre is lenne.

- Mezeiné ilyenkor estefelé, munka után szívesen lát minden jó szándékú állatot - biztatta a Nyúl. - Az asszonyság is, a lányai is bizonyosan örülni fognak, hogy megismerkedhetnek veled.

- Nem tudom, illendő dolog-e - tépelődött az apó.

- Mézes sütemény lesz uzsonnára - felelte a Nyúl.

Erre aztán már nem habozott tovább a Teknős.

- Gyerünk! - mondta.

Sietett - amennyire tudott. A Nyúl meg lassan ment - amennyire tudott. Így aztán valahogyan nagy nehezen lépést tartottak.

Útközben volt idejük a beszélgetésre. Szó esett erről is, arról is.

A Nyúl elmondta a szurokbaba történetét, meg hogy hogyan nyergelte meg a Rókát, és hogyan fejte meg az irigy Tehenet.

A Teknős, nem elég, hogy lassan járt, ráadásul úgy támolygott, döcögött a nevetéstől, hogy kénytelen volt minduntalan meg-megállni.

De azért nagy sokára mégis eljutottak Mezeiék kapujához. A lányok viháncolva elébük futottak, és betessékelték őket a házba.

- Ez aztán kedves meglepetés! - örvendezett Mezeiné asszonyság. - Hogy egyszer végre Teknős apó is meglátogat bennünket! Tessék, foglaljanak helyet, érezzék jól magukat nálunk!

A Nyúl leült az egyik székre. De hová üljön a Teknős? Hiszen a legmagasabb székről sem éri fel az asztalt. (Pedig az asztalon már ott állt egy tányéron, magas halomban a vendégváró, finom mézes sütemény.)

Teknős apó bánatosan pislogott a földről a magasba.

Végül is a báránkisasszonykák előhoztak egy háromlábú, virágnak való állványt, és felsegítették rá Teknős apót. Onnan éppen elérte az asztalt.

- Tessék, vegyenek, ne kínáltassák magukat! - biztatta az asszonyság a vendégeit, s azok vettek is bőségesen.

Uzsonna közben erről is, arról is beszélgettek. Mezeiné megemlítette, hogy milyen jól festett a Nyúl a minap a Róka hátán. A lányok kacagtak, mintha csiklandozták volna őket. Mezeiné is nevetett, Teknős apó is.

A Nyúl pedig mosolyogva szivarra gyújtott, hátradőlt a székén és így szólt:

- Sajnos, tegnap úgy meghajszoltam szegény lovamat, hogy lesántult. Azt hiszem, eladom a vásáron.

Ezen megint jót nevettek valamennyien.

- Csak add el! - biztatta Teknős apó. - Hanem annyit mondok, valami távoli vásárra vidd, mert nekünk már elégünk van belőle.

- Csak nem követett el valamit a te rovásodra is? - kérdezte a Nyúl.

- Nagyon megbántott a múlt héten - felelte az apó. - Rám kiáltott az úton, mégpedig mindenki füle hallatára: „Hogy vagy, Büdösjankó?”

- Büdösjankó! - kiabálták a lányok, és nagyokat vihogtak. - Büdösjankó!

- Nincs ezen semmi nevetni való! - intette őket az anyjuk. - Felháborító, hogy egy ilyen jöttment csirketolvaj (aki, mellesleg szólva, maga sem mondható valami jószagúnak) csúfnéven szólítson egy tiszteletre méltó, javakorabeli teknőst!

- Bizony, felháborító - bólogatott, kondor szivarfüstöt eregetve, a Nyúl. - A helyedben nem hagynám annyiban a dolgot.

- Nem is hagyom - felelte Teknős apó. - Csak még meg kell gondolnom, hogy mit tegyek.

Egyikük sem tudta, hogy a Róka (aki észrevétlenül nyomon követte a Teknőst és a Nyulat) már régóta ott áll a hátsó ajtónál, és a fülét a kulcslyukra szorítva hallgatózik.

Csak arra riadtak fel, hogy nyílik az ajtó, és a Róka betoppan a szobába.

- Jó estét, tisztelt társaság! - köszönt csúfondárosan a Róka. - Jó mulatságot kívánok, kedves hölgyeim!

Úgy látszik, nem volt kíváncsi, ki milyen szívesen viszonzza az üdvözlést, hanem egy hatalmas ugrással a Nyúlra vetette magát. És alighanem meg is fogja (mert a Nyúl még fel sem ocsúdatott meglepetéséből), ha ugrás közben meg nem billenti azt a virágállványt, amelynek tetején Teknős apó üldögélt.

Az állvány feldőlt, és Teknős apó nagy koppanással a Róka fejére esett.

Kemény páncélja volt az apónak, és jókora súlya is. Neki magának nem történt baja, a Róka azonban úgy megszédült az ütéstől, hogy egy pillanatra behunyta a szemét.

Az az egy pillanat elég volt, hogy széjjelrebbenjen a társaság. Mezeiné és a lányok, asztalt, széket felborítva, kimenekültek a kertbe, Teknős apó pedig bemászott az ágy alá.

Hát a Nyúl? Az választotta a legfortélyosabb búvóhelyet.

Tudni kell, hogy valamikor szabad tűz égett a tűzhelyen, felette széles szájú füstfogó kémény nyílt. Hát ebbe a széles szájú füstfogó kéménybe kapaszkodott fel villámgyorsan a Nyúl.

Mire a Róka felnyitotta a szemét, és széjjelnézett, már senkit sem talált a szobában.

Sajgó feje búbját tapogatva ide kémlelt, oda kémlelt, ide szagolt, oda szagolt: hiába, mintha a föld nyelte volna el Mezeiné asszonyságot, a lányait és a vendégeket.

Már-már azon volt, hogy hazamenjen, amikor egyszer csak hatalmas prüsszentést hall valahonnan a magasból.

- Hápci-háhá!

„Varangyos béka legyen a nevem, ha ez nem a Nyúl!” - mondta magában.

Az prüsszentett csakugyan: a Nyúl. Alighanem a füst és a korom csiklandozta az orrát.

Vagy talán szándékosan prüsszentett, hogy a Róka felfedezze?

Az is kitelik tőle.

Annyi bizonyos, hogy a Róka visszafordult az ajtóból, még egyszer alaposan körülnézett a szobában, és felfedezte a széles szájú kéménynyílást.

- Megvagy! - kiáltotta. - Tudom már, hogy hová bújtál.

A Nyúl nem felelt.

- Nem mersz szólni, ugye? - ingerkedett a Róka. - Pedig ugyan hiába hallgatsz már. Csak a kéményben lehetsz, sehol másutt!

De a Nyúl erre sem válaszolt.

Most már egy kicsit elbizonytalanodott a Róka. Hátha nem is a kéményből hallatszott a prüszentés. Bedugta a fejét a kémény száján, és szemét tágra nyitva, felfelé bámult.

Csak erre várt a Nyúl: egy marék kormot zúdított a Róka szemébe, szájába.

Csípte a Rókának a korom a szemét, torkát kegyetlenül. Nem is gondolt már semmi egyébire, csak arra, hogy minél hamarabb megmosakodhassék a folyóban. Köhögve, harákolva, vinnnyogva, szemét törülgetve tapogatódzott ki a házból.

Mezeiné és a lányok pedig visszatértek a szobába, Teknős apó is kimászott az ágy alól.

Amíg a háziak sebtében rendbe tették a szobát, a Nyúl is leereszkedett a kéményből. Bundája, bajsza, de még az orra hegye is fekete volt a koromtól.

Mezeiné vizet, szappant, törülközőt kerített.

- Sajnálom, hogy ilyen felfordulást és szemetet okoztam - mentegetőzött a Nyúl, miközben megtisztálkodott -, de hát másképpen nemigen szabadulhattunk a Rókától.

- Szót sem érdemel - felelte a derék asszonyság. - A lányok majd összeseprik a kormot. Addig is ülünk vissza az asztalhoz, és együk meg a maradékot a nagy ijedségre.

Úgy is tettek, jó étvággal elfogyasztották az egész halom mézes süteményt.

Amikor aztán Teknős apó és a Nyúl, megköszönve a szíves fogadtatást és a pompás uzsonnát, hazafelé indult, Mezeiné egészen a kertajtóig kísérte őket.

- Viszontlátásra! - búcsúzott tőlük. - Legyen máskor is szerencsém!

- Mit jelent az, hogy: legyen máskor is szerencsém? - kérdezte a Kisfiú.

- Azt jelenti, hogy: jöjjön el máskor is - magyarázta Rémusz bácsi. - Így mondják finoman.

Felállt és kinyitotta az ajtót.

- Viszontlátásra! - búcsúzott ő is finoman. - Legyen máskor is szerencsém!

- Lesz - mondta a Kisfiú.

A RÓKA MEG A TEKNŐS

- És a Rókával mi történt, amikor kiment a házból! - tudakolta a Kisfiú a következő alkalommal. - Odatalált a folyóhoz?

- Nem valami könnyen - felelte Rémusz bácsi. - Szeme, szája, orra, füle, mind tele volt korommal. Nem látott, nem hallott, még a szimata is cserbenhagyta. Előbb fejfelé ment neki egy vastag fának, aztán meg fölhemperedett egy erős gyökéren. De a végén mégis eljutott a folyóhoz, és megmosakodott.

- És aztán mit csinált? - kérdezte a Kisfiú.

- Mindjárt meghallod - mondta Rémusz bácsi.

Ment a Róka hazafelé a nagy országúton. Egyszerre csak meglátta Teknős apót. (A Nyúl már régen hazaszaladt, a Teknős azonban lassan járt.)

„Ha már a Nyulat nem csíphettem el - morogta a fogai között a Róka -, legalább elcsípem a Teknőst. Megérdemli, mert fejbe vágott, és ki tudja, nem szántszándékkal tette-e?”

Teknős apó is meglátta a Rókát.

„Jó lesz sietni, hátha még elbújhatok a gízgáz között - mondta magában. - A Róka alighanem azt gondolja, hogy szántszándékkal vágtam fejbe (egy kicsit igaza is van a dologban), és bosszút akar állni rajtam.”

De hiába sietett, a Róka utolérte.

- Hová sietsz, Teknős apó? - kérdezte tőle.

- Mármint hogy én? - álmélkodott az apó. - Életemben sem siettem, most sem sietek.

- Azt hittem, hogy talán rossz a lelkiismereted, és menekülsz előlem - mondta a Róka.

- Nem vétettem én senki ellen - felelte a Teknős. - A menekülés pedig nem szokásom, hiszen ha behúzódok a házamba, nincs, aki árthat nekem.

A Róka a fejét vakarta. Ami igaz, az igaz: azt a kemény páncélt, amit az apó a hátán hordoz, nem fogja a Rókának sem a foga, sem a körme.

De azért így válaszolt:

- Ejnye, de biztos vagy a dolgodban! Pedig én tudom ám a módját, hogyan pusztítsalak el.

- De hát miért akarsz elpusztítani, igen tisztelt barátom? - kérdezte az apó. - Sohasem volt bajunk egymással.

- Majd lesz ezután - felelte a Róka. - Az előbb úgy fejbe vágta, hogy púp nőtt a homlokomon.

- Pusztán véletlenség volt.

- És talán az is véletlenség, hogy a Nyúllal, az ellenséggel léptél cimboraságra?

A Teknős látta, hogy a Róka mindenáron a vesztét akarja. Nem is védekezett, vitatkozott hát tovább, hanem behúzódott a házába, és meglapult a földön.

- No, lássuk, mire még velem!

- Hogy mire megyek? - nevetett a Róka. - Elviszlek a mészégetőkhöz, behajítlak a kemencébe. Abban a jó tűzben házastul megsülsz egy perc alatt!

Megijedt a Teknős. De nem mutatta ki, hanem így szólt:

- Nem bánom, tégy velem akármit. Csak valahogyan eszedbe ne jusson, hogy bedobj a folyóba. Ha már meg kell hálnom, legalább ne szenvedjek sokat.

De a Róka mást gondolt:

- A kemence messze van. Inkább a malomba vetlek. Az a két kemény malomkő házastul megőröl egy perc alatt.

Még jobban megijedt a Teknős. De azért ezt válaszolta:

- Ennél okosabbat nem is tehetsz. Neked sem kell messzire elfáradnod, nekem sem kell sokáig szenvednem. Csak azt az egyet ígérd meg, hogy nem dobsz a folyóba.

Pedig hát egyebet sem akart, mint éppen azt, hogy a Róka a folyóba dobja. A Róka meg hirtelenjében megfélelkezett arról, hogy a teknősök a vízben még otthonosabbak, mint szárazon. Éppen ezért, merő kajánságból, elhatározta, hogy éppen oda veti a Teknőst, ahová a legkevésbé kívánczik: a folyóba.

- A Nyúl is éppen így csapta be a Rókát, amikor odaragadt a szurokbabához, és könyörgött, hogy ne hagyja ott az úton - szólt közbe a Kisfiú.

- Ilyesformán - bölintott Rémusz bácsi. - Hiszen a Teknős épp a Nyúltól tanulta ezt a fortélyt. De a Róka még a saját kárán sem tanult, úgy elvette az eszét a gonoszság.

- Mondd tovább! - kérte a Kisfiú.

- Mondom - felelte az öreg.

- Szóval azt kéred, hogy ne dobjalak a folyóba? - vigyorodott el a Róka. - Tudd meg, hogy oda doblak, ahová akarlak.

- És hová akarsz dobni? - kérdezte az apó.

- Éppen a folyóba! - felelte a Róka.

Mindjárt fel is emelte Teknős apót (nem volt valami nehéz), és vitte a folyóhoz.

Az apó tessék-lássék nyöszörgött, jajongott, de titokban alig várta már, hogy odaérjenek. Azt remélte, hogy a Róka egyszerően behajítja majd a vízbe, ő pedig gyorsan elúszik, és befúrja magát az iszapba.

Igen ám, csakhogy a Róka biztos akart lenni a dolgában. Nem dobta be a folyóba a Teknőst, hanem megragadta a farkánál fogva (a farka végét ugyanis gondatlanságból kint felejtette az apó), és úgy nyomta a víz alá. A Teknős mozdulni sem tudott.

Mit tegyen? Kidugta a fejét, és kiabálni kezdett:

- Jaj, jaj, jaj, elmerülök! Fogj meg gyorsan, mert elvisz a víz!

- Mit ordibálsz? - szólt rá a Róka. - Hiszen fogom a farkadat!

- Jaj, dehogyis fogod! Egy korhadt gyökeret markolsz. Ereszd el gyorsan, és fogj meg, mert mindjárt elsodor az örvény!

Zavaros volt a víz. A Róka hiába meresztgette a szemét, nem látta, hogy mit szorongat: a Teknős farkát-e vagy egy fa gyökerét.

Az apó pedig csak jajongott tovább:

- Jaj, elmerülök! Jaj, megfulladok!

Hátha igazat beszél a Teknős?

A Róka eleresztette, amit fogott, és gyorsan oda kapott, ahol az apó farkát gyanította.

Csak hogy a Teknős még gyorsabb volt (amilyen lassan járt a szárazon, olyan fürgén mozgott a vízben), kieresztette a lábait, egyet-kettőt csapott velük, és máris bent úszott, messze a folyóban, ahol a Róka már nem érhetette utol.

Egyszer még felbukkant, de csak azért, hogy jót nevetessen a felsült Róka szemébe, azután - bugybugy-putypuruty - lemerült a puha iszapba.

Rémusz bácsi olyan mulatságosan puttyogtatott a szájával, hogy a Kisfiú felugrott, és odaszaladt hozzá.

- Még! - kérte. - Hogy csinált a Teknős?

- Bugybugy-putypuruty! - ismételte az öreg, de még mókásabban, mint az előbb, mert most még a nyelve hegyét is ki-kidugta, a fejét is rázta közben. - Bugybugy-putypuruty!

A Kisfiú megpróbálta utánozni, és elég hamar meg is tanulta: bugybugy-putypuruty.

Útközben hazafelé ő volt a Teknős, amint éppen megmenekült a Rókától, jót nevet, és lemerül a puha iszapba.

- Bugybugy-putypuruty! - kiáltotta, de olyan hangosan, hogy egy kapirgáló tyúk ijedtében hanyatt-homlok bemenekült előle az ólba.

A BÉKÁK BESZÉDE

Másnap estefelé a Kisfiú ezzel köszöntött be Rémusz bácsihoz:

- Bugybugy-putyuruty!

Rémusz bácsi éppen szöget vert egy csizma sarkába. Felnézett a munkájából, és így felelt:

- Rumkumkumkum-humhumhum! - de még csak el sem mosolyodott.

- Ezt miért mondtad? - kérdezte a Kisfiú csodálkozva.

- Teknősnyelven szóltál hozzám - felelte az öreg. - Én pedig kecskebékanyelven válaszoltam.

- És mit jelent az, amit mondtál? - érdeklődött a Kisfiú.

- Nem tudom egészen biztosan - mondta Rémusz bácsi. - A folyó partján hallottam, amikor legutóbb arra jártam.

- Lehet, hogy azt jelenti, hogy: szervusz?

- Lehet - felelte az öreg.

- Hát akkor: rumkumkumkum-humhumhum - mondta a Kisfiú.

Rémusz bácsi letette a kalapácsot, és kezét nyújtott.

- Bugybugy-putyuruty - válaszolta barátságosan.

- Mesélni is békanyelven fogsz? - érdeklődött a Kisfiú.

- Embernyelven is, békanyelven is - felelte Rémusz bácsi.

Amikor a Teknős - bugybugy-putyuruty - lemerült az iszapba, a Kecsebéka, aki éppen ott hűsölt, nagyon megörült neki, mert már régen nem találkoztak.

- Rumkumkumkum-humhumhum - üdvözölte, és mindjárt megkérdezte tőle: - Pumpum-vamvam-vamvamvam?

- Hudrubadra-mutymutykuty - felelte a Teknős.

Meghallotta a Vöröshasú Béka, és nem állta meg, hogy közbe ne szóljon:

- Ümmömm-ümmöm.

De ezt már a varangyos béka sem hagyhatta szó nélkül.

- Kvákkvákkvákkvák - mondta.

Jól elbeszélgettek.

A Róka a parton állt és fülelt. Szerette volna eltalálni, hogy miről folyik a társalgás odalent a víz alatt, de egy kukkot sem tudott ellesni belőle.

- Pedig az előbb még megértették egymást, a Teknős és a Róka - vetette ellen a Kisfiú.

- Persze - felelte Rémusz bácsi. - Mert szárazföldi állat-nyelven beszélt, most pedig vízi nyelven.

- És azt nem érti a Róka?

- Nem bizony. Éppen azért hallgatódzott olyan figyelmesen, mert azt remélte, hogy előbb-utóbb mégiscsak sikerül elkapnia egy-két értelmes hangot.

- És sikerült? kérdezte a Kisfiú.

- Mindjárt megtudod - felelte Rémusz bácsi.

Szálltak a buborékok, hozták-vitték a titkos vízi beszédet. A Róka ide-oda fordította a fejét, és egyre beljebb lépdelt a partról a vízbe.

- Brekeke! - mondta egy apró zöld béka.

De a Róka így értette:

- Gyere be!

- Menjek be? - csodálkozott a Róka, és körülnézett. - Ki hív engem?

- Kva-kvákkvák - szólt a varangyos béka.

A Róka azonban így hallotta:

- A bátyád.

Nagyon megütődött ezen a válaszon a Róka, mert eddig úgy tudta, hogy a bátyja éppolyan kevésbé szereti a vizet, akárcsak ő maga.

Meg is kérdezte:

- Hát te mit keresel a vízben?

- Ümmöm, ümmöm - mondta a Vöröshasú Béka.

A Róka meg ezt értette:

- Fürdöm, fürdöm.

Oda néz, ahonnan a hangot hallotta, vagyis a vízbe, és látja, hogy csakugyan: ott áll a bátyja, éppen szemben.

(Azazhogy a saját tükörképe állt ott, azt nézte a bátyjának.)

- Brekeke! - kiabált megint a zöld béka, s ez most is éppen úgy hangzott, mintha ezt mondta volna: gyere be!

- Inkább te gyere ki! - felelte a Róka, és már nyúlt is a saját képmása felé, hogy kihúzza a vízből.

Hanem egy kicsit elhirtelenkedte a dolgot, megcsúszott, elesett, és fejjel előre, belepottyant a vízbe. Alig tudott kikecmeregni belőle.

- Hahaha! - nevettek a nagy békák.

A kisebbek meg így:

- Hehehe!

És volt ott egy egészen pici béka, az így nevetett:

- Hihihhi!

- És ez mit jelentett vízi nyelven? - kérdezte a Kisfiú.
  - Olyasfélét, mint szárazföldi nyelven.
  - És a Teknős hogy nevetett?
  - Sehogy - felelte Rémusz bácsi. - Mert addigra már mélyen aludt odalent a folyó fenekén, a puha iszapban.
- Kézbe vette a kalapácsot, amelyet az előbb letett maga mellé.
- Neked is aludni illenék már - mondta. - Nem vagy még álmos?
  - Egy kicsit.
  - Hát akkor: bugybugy-putypuruty!
  - Humkumkumkum-humhumhum! - ásított a Kisfiú, és hazament.

HOGYAN CSŐSZKÖDÖTT A RÓKA KERTJÉBEN A NYÚL?

Egyik napon a Kisfiú egy marék földimogyorót szedett, és elvitte Rémusz bácsihoz. Mindjárt nekiláttak mind a ketten, el is fogyott egykettőre az utolsó szemig.

Akkor ezt mondta az öreg:

- Tudok egy olyan mesét, amelyben mogyoróról van szó.
- Az jó - felelte a Kisfiú.
- Hát akkor hallgasd meg.

A Nyúl nagyon szerette a földimogyorót. De nem valami gyakran jutott hozzá ehhez a csemegéhez. Neki magának csak egy kis káposztásföldje volt, azokat a kerteket pedig, ahol mogyoró termett, kerítés védte. De még ha nem védte volna is: a Nyúl sokat adott a becsületére, és még csak egy szem mogyorót sem vett el a máséból.

Hanem a Rókának egyszer valami nagy ravaszság jutott az eszébe.

Teleültette a kertjét földimogyoróval. Amikor megérett a termés ezt mondta a Nyúlnak:

- Tudom, hogy nagyon szereted a földimogyorót, de nem valami gyakran jutsz ehhez a csemegéhez.
- Ez bizony igaz - felelte a Nyúl. - Mert én egy szemet sem veszek el a máséból. Nálam a becsület az első. Én már ilyen vagyok.
- Ilyen vagyok én is. Csak egy a különbség: az, hogy én nem szeretem a földimogyorót.
- Nem szereted? Hát akkor minek ültetted tele mogyoróval a kertedet?
- Őszintén megmondom - válaszolta a Róka. - Szeretnék leszokni a húsevésről. Az a sok nehéz étel megfekszi a gyomromat, és a vadászatot is meguntam. Mostanában, ha elfog az éhség, és nincs más étel a háznál, kimegyek a kertbe, és majszolok egy kis földimogyorót. Igen laktató, egészséges táplálék.
- És ezenfelül igen jó ízű is - tette hozzá a Nyúl.
- No, látod, éppen itt a baj! - felelte a Róka. - Hiába igyekszem megszeretni, sehogy sem jövök rá az ízére. Ezért is fogy olyan lassan a termés. A végén még ott szárad el a bokron.
- Nagy kár lenne érte.
- Ezt mondom én is. És ha nekem magamnak nem kell, miért ne egye meg más? Olyan, aki szereti.
- Igaz is! - helyeselt a Nyúl. - Miért ne?
- Van a sövényen egy kis kapu - folytatta a Róka. - Éjjel-nappal nyitva áll. Ha étvágyad támad egy kis földimogyoróra, menj be nyugodtan akármikor, és falatozzál kedved szerint.
- Köszönöm szépen - felelte a Nyúl. - Lehet akár mindjárt is?
- Miért ne? - felelte a Róka. - Hanem jó lesz sietni, mert mindjárt besötétedik.

Futott a Nyúl, egyenesen a Róka kertjébe. Honnan tudhatta volna, hogy a Róka csapdát állított ahhoz az éjjel-nappal nyitva álló kis kapuhoz?

Pedig egész éjjel azon dolgozott a Róka a családjával együtt. Egy erős, rugalmas növendék fát lehajlított a földig, és hurkot kötött a végére. Aki belép a kis kapun, annak a nyakára hurkolódik a kötél, a fa pedig hirtelen felegyenesedik, és magával rántja azt, aki a hurokba szorult.

Futott a Nyúl, be a kis kapun. Egy lépés, és máris a nyakára hurkolódott a kötél. A fa pedig hirtelen felegyenesedett, és a magasba rántotta.

Ott himbálódzott a Nyúl, ég és föld között, és hamarjában nem tudta, mitől féljen jobban: attól-e, hogy leesik, és megüti magát, vagy attól-e, hogy nem esik le.

Mert azt rögtön kitalálta, hogy a Róka éppen neki állította ezt a csapdát, és gyanította, hogy csak valami gonosz szándéka lehet vele.

Próbálta kioldani a hurkot, rúgkapált, fickándozott, erőlködött.

De csak azt érte el vele, hogy a kötél még jobban megszorult a nyakán.

„Nagy számár vagyok! - dühöngött magában. - Gondolhattam volna, hogy a Róka nem ok nélkül hív meg a kertjébe!”

Hanem hát a dühöngés nem használt.

Jó szerencsére éppen arra tévedt a Farkas.

Máskor a Nyúl éppenséggel nem örült volna a találkozásnak (mert a Farkas sohasem titkolta el, hogy mennyire kedveli a nyúlpecsenyét, a Nyúl pedig sohasem titkolta el, hogy mennyire utálja azokat, akik a nyúlpecsenyét kedvelik), most azonban felderült a képe.

„Épp jókor jössz, Farkas koma! - mormolta a bajusza alatt. - Jobbkor nem is jöhettél.”

De egyetlen szóval sem árulta el, hogy mit gondol, sőt úgy tett, mintha meg sem látná a Farkast. Mint aki saját jókedvéből hintázik a kötélen, egy kis dalt dudorászott, de úgy, hogy a Farkas is megértse:

*Csösznek fogadott a Róka:
vigyázzak a mogyoróra,
s minden tolvaj fűrjet, varjat
szorgalmasan elzavarjak.*

- És aztán mit fizet a Róka a csöszködésért? - szólalt meg a Farkas a fa tövében.

A Nyúl adta a meglepettet.

- Nini! - kiáltotta. - Észre sem vettem, hogy itt vagy. Mit kérdezel?

- Azt, hogy jó bért fizet-e a Róka ezért a madár-hessegetésért.

- Megjárja - felelte a Nyúl. - Óránként három fityfirittyet.

- Fityfiritty? - furcsálkodott a Farkas. - Hát az micsoda? Soha hírét sem hallottam.

Nem is hallhatta, mert a Nyúl akkor találta ki.

- Nem hallottad? - álméklodott a Nyúl. - Hát az hogy lehet? A városban már régóta ez a pénz járja.

- És mekkora pénz az a fityfiritty? - érdeklődött a Farkas.

- Három fityfiritty két szopós bárány ára - magyarázta a Nyúl. - Kilenc fityfirittyért már egy anyányi juhot kaphatsz a vásáron.

- De hiszen ez azt jelenti - számolgatta a Farkas -, hogy háromórai szolgálattal megkereshetem egy juh árát! Nem bíznád rám vagy egy félnapra azt a csöszködést?

- Nem tehetem - válaszolta a Nyúl. - A Róka csakis bennem bízik meg. Aztán meg nekem is szükségem van a pénzre.

- De hiszen te nem eszel bárányt, juhot!

- Ó, te bolond! - nevetett a Nyúl. - Hát azt gondolod, hogy a pénzen csak egyféle dolgot kapni? Nem bárányt, nem juhot, hanem káposztát, salátát veszek a vásárban. A keresetemből kitelik már egy szekénderéknyi.

- No, látod! - erősködött a Farkas. - Már elég pénzt szereztél. Nincs csúnyább, mint a kapzsiság. Igazán átengedhetnéd a helyedet egy-két órára!

- De mit szól hozzá a Róka? - habozott a Nyúl.

- A Róka a legkedvesebb pajtásom - felelte a Farkas. - Még örül is majd, hogy én is egy kis pénzhez jutok.

A Nyúl kérette magát egy ideig, azután, mint aki nagy nehezen enged a rábeszélésnek, így szólt:

- Hát nem bánom, cseréljünk helyet. De ha a Róka megharagszik én nem tehetek róla.

- Bízd csak rám.

A Farkas ugrott egyet, megragadta a kötelet, és a fa csúcsával együtt lehúzta a földre. A Nyúl is megfogta a kötelet, kiszabadította a fejét a hurokból, és a hurkot ráigazította a Farkas nyakára.

- Ereszd el! - vezényelt.

Ő maga is eleresztette a kötelet.

A hurok megszorult, a fa hirtelen felegyenesedett, és a magasba rántotta a Farkast.

Ott himbálódzott, ég és föld között.

- Jó mulatást! - kiáltotta nevetve a Nyúl. - Szerencsés csöszködést!

S azzal gyorsan elszelelt a kis kapun át a mogyoróskertből, mert hallotta, hogy jön a Róka.

Nem futott messze, csak a közeli tocsogóig, ott megbújt a zombékban. Addigra lassan bealkonyodott.

A Róka pedig belesett a kis kapun, és látta, hogy valami állat himbálódzik a kötélén. Hallotta is, hogy egy kis dalt énekel:

*Meghálálja majd a Róka:
vigyázok a mogyoróra.
Nem jön tolvaj a kertbe, nem,
valamennyit elkergetem.*

„Ejnye, be jó kedve van a Nyúlnak! - gondolta magában a Róka. - No de nem sokáig, mert mindjárt meghálálom a csöszködést.”

Felkapott a kerítés tövéből egy jó vastag, erős, görcsös botot, és se szó, se beszéd, végighúzott vele azon, akit a sötétben a Nyúlnak nézett.

- Jaj jaj jaj! - ordított fel a Farkas. - Mit csinálsz, Róka szomszéd?

- Kiadom a fizetést a csőszködésért - felelte a Róka, és ütötte-verte a Farkast, ahol csak érte.

Jó időbe telt, ameddig kimagyarázkodtak, és a Róka kiségette a hurokból a cimboráját.

- Az a furfangos Nyúl megint kifogott rajtunk! - csóválta a fejét a Róka.

- Utoljára történt! - fogadkozott a Farkas. - Megyek és megfogom.

Rohant is tüstént, arra, amerre az imént a Nyúl szaladt. A tocsogóban, a zsombék mögül megszólalt egy hang:

- Kvákkvákkvák! Hová igyekszel, Farkas szomszéd?

A Farkas azt hitte, hogy a Varangyos Béka szól hozzá.

- A Nyulat hajszolom - felelte. - Nem láttad valamerre?

- Már hogyne láttam volna! - vartyogott békahangon a Nyúl. - Hiszen csak az előbb nyargalt erre.

- És merre futott?

- Arra, a mocsáron át, az erdő felé.

A Farkas nekiiramodott a mocsárnak. Persze nyakig elmerült az iszapban, alig tudott kikászálódni belőle.

- És a Nyúl? - kérdezte a Kisfiú.

- A Nyúl kimászott a zsombék mögül, és szép kényelmesen hazaballagott.

- És máskor sem fogta meg a Farkas a Nyulat?

- Azt, hogy mi történt máskor, én is majd máskor mondom el - felelte Rémusz bácsi. - Most ballagj haza te is, szép kényelmesen.

- Ballagok - mondta a Kisfiú. - Szép kényelmesen.

Rémusz bácsi utána nézett az ablakon, és látta, hogy szép kényelmesen fél lábon ugrálja végig az utat, egészen a kertkapuig.

A VARANGYOS BÉKA ÉS A FARKAS

- Azt ígérted, hogy *máskor* elmeséled, mi volt máskor - figyelmeztette másnap Rémusz bácsit a Kisfiú.

- Ezt ígérem most is - bólintott az öreg. - Majd *máskor* elmesélem.

- Ma nincs máskor?

- Ma *ma* van - felelte az öreg. - Hiszen tudod!

- És *ma* nem mesélsz? - kérdezte elszontyolodva a Kisfiú.

Rémusz bácsi megsimogatta a Kisfiú fejét.

- Ne félj - mondta. - Csak bolondoztam. Talán nem szabad bolondoznom?

- De szabad - válaszolta a Kisfiú. - Hanem azért inkább mesélj.

- Jó - mondta Rémusz bácsi. - Akkor elmondom a Farkas és a Varangyos Béka történetét.

A Farkas nagy nehezen kikászálódott a mocsárból. Azt sem tudta, kire haragudjék jobban: a Nyúlra-e vagy a Varangyos Békára. (Mert hiszen azt gondolta, hogy a Varangyos Béka csalta be a mocsárba.) Elhatározta, hogy bosszút áll mind a kettőn.

Csak hogy hol találja őket?

- Kvákkvákkvák! - hallatszott egyszerre a zombékosból.

Odanéz a Farkas, és látja, hogy a Varangyos Béka hasal ott, egy zöldellő szittyócsomó tövében. (Ugyanott, ahol a Nyúl bújt el az imént.)

Nagyot ugrott a Farkas, rácsapott a mancsával a Békára.

- Megvagy! - üvöltötte.

A Béka akkorát csodálkozott, hogy hirtelenjében megijedni is elfelejtett. Mert olyant még életében sem hallott, hogy a farkas békára vadásszék.

- Megvagyok, persze hogy megvagyok - válaszolta. - Hogyne volnék meg, amikor sose is veszttem el!

- Megfogtalak!

- Veszem észre - felelte a Varangyos Béka. - Nem is győzők ámulni rajta. Újabban gólya-eledellel élsz?

- Hová gondolsz?! - kiáltotta a Farkas. - Utálom a békahúst, kivált a varangyosat.

- Hát akkor mit akarsz tőlem?

- Megbüntetlek, amiért az előbb olyan csúnyán becsaptál.

Csak most csodálkozott el igazán a Béka.

- Az előbb? - kérdezte értetlenül. - Hiszen már vagy egy hónapja nem találkoztunk!

- Még tagadod is? - mordult rá a Farkas. - Talán nem te mondtad nekem azt, hogy a Nyúl a mocsáron keresztül, az erdő felé szaladt?

- Már hogy mondtam volna, amikor a Nyulat nem is egy, hanem két hónapja nem láttam semerre! Eddig az iszapban aludtam, csak most bújtam ki egy kis friss levegőre.

- Egyszer rászédhettél, másodszor nem szedsz rá! - mondta a Farkas. - Agyoncsaplak, mégpedig mindjárt!

Már-már emelte is a lábát. De azután eszébe jutott, hogy itt, a dágványban ugyan hiába vagdosódnék: a Béka elmerülne a puha iszapban, meg sem találná többé.

Tudta ezt a Varangyos Béka is. Ezért biztatta a Farkast:

- Csapj már rám! Mire vársz?

- Csak légy türelemmel. Azt nézem, hol van itt valami jó lapos szikla, amin agyonverhetlek.

- Van itt több is, eléggé megfelelő - felelte a Béka. - Hanem a legeslegjobb, az ott emelkedik a füzek mögött.

- Miért ajánlgatod olyan buzgón azt a sziklát? - kérdezte gyanakodva a Farkas.

- Csak azért, mert ha már meg kell halnom, még utoljára szeretnék végignézni a magasból ezen a mocsáron, ahol eddig az életemet éltem. Talán még a porontyaimat is megpillantom valamelyik zombékon, és elbúcsúzhatom tőlük.

- Lásd, hogy ki vagyok! - válaszolta nagylelkűen a Farkas. - Teljesítem a kívánságodat.

S azzal fogta a Békát, kiemelte a vízből, és elindult vele a füzek felé. Csakugyan, ott állt az a magas szikla.

- Ide tégy le - kérte a Béka a Farkast. - Hadd nézegessem még egy kicsit ezt a szép vízi világot!

- Én ugyan nem találok valami szépnek - mondta a Farkas. - De azért csak nézegesd. Innen úgysem szökhetsz meg.

- Tudom én azt! - sóhajtotta a Varangyos Béka.

Leült a sziklára, onnan pislogott jobbra-balra, de legfőképpen hátrafelé, mert igazában nem a szép vízi világra volt kíváncsi, hanem arra, hogy mit csinál a Farkas.

Látta, hogy ott áll a háta mögött, és szemmel tartja minden mozdulatát.

- No, mi lesz? - sürgette a Farkas. - Nem bámészkodtál még eleget?

- Sehol sem találok a porontyaimat - panasolta a Varangyos Béka. - Nézd csak te is, neked jobb szemed van.

- Mintha ott ülne az egyik - mondta a Farkas.

- Hol? - kérdezte a Béka, és lassan közelebb mászott a szikla pereméhez.

- Ott, ni! - mutatta a Farkas. - A sás előtt.

- Hiába - sóhajtott a Béka, és még közelebb mászott a szikla széléhez -, gyengül a látásom!

- Sebaj! - mondta a Farkas. - Ezentúl úgysem lesz szükséged rá.

- Csak egy percig várj még! - kérte a Béka.

- Egy pillanatig sem várok! - felelte a Farkas.

S azzal magasra emelte a mancsát, és lecsapott vele.

- És agyonütötte a Békát? - kérdezte a Kisfiú.
- Mondd meg te! - felelte Rémusz bácsi. - Mit gondolsz: agyonütötte?
- Nem ütötte agyon - mondta a Kisfiú. - Mert a Varangyos Béka gyorsan beugrott a vízbe.
- Persze hogy beugrott! Hiszen azért vitette magát arra a magas sziklára. Beugrott a magas szikláról, nagyot csobbant a víz.
- Platty! - mondta a Kisfiú. - Így csobbant a víz.
- Így. A Farkas csak a csupasz, kemény sziklát találta el a mancsával. Fájdalmában hatalmasat ordított.
- Juj juj juj juj! - mondta a Kisfiú. - Így ordított a Farkas.
- Éppen így. A Varangyos Béka pedig ráült egy nagy vízi levélre, és odakiáltott a Farkasnak...
- Kvákkvákkvák! - mondta a Kisfiú. - Ezt kiáltotta a Varangyos Béka.
- Tévedsz - felelte Rémusz bácsi. - Ezt az egyet nem találtad el.
- Hát mit kiáltott?
- Koáksz-koáksz-koáksz!
- És ez mit jelent?
- Nem tudom - mondta az öreg. - Sajnos, nem nagyon értek vízi nyelven.

MELYIK A LEGERŐSEBB ÁLLAT?

Egyik nap Rémusz bácsi ezt kérdezte a Kisfiútól:

- Ha a Teknős és a Medve kiáll egymással kötélhúzásra, mit gondolsz: melyikük lesz a győztes?
- A Medve - vágta rá a Kisfiú. - Mert ő az erősebb.
- Ezt gondolta a Medve is - bólintott az öreg. - Csakhogy meglepedkezett ám arról, hogy: „Többet ésszel, mint erővel!”
- Ésszel is lehet kötelet húzni? - kérdezte a Kisfiú.
- Néha még azt is lehet - felelte Rémusz bácsi. - Mindjárt meghallod, hogyan.

Mezeiné asszonyság és a leányai egy este szilvalekvárt főztek egy nagy kondérban. Oda gyűltek a szomszédok is, segíteni, kóstolgatni. A Medve fát hordott az erdőről, a Róka a tüzet élesztgette, a Farkas egy nagy főzőkanállal a fortyogó, sűrű levet kavargatta, a Nyúl a báránkisasszonykákkal együtt fazekakat, bögréket, csuprokat, köcsögöket mosogatott, hogy legyen mibe tölteni a lekvárt, ha megfőtt.

Ott volt Teknős apó is. Hát neki mi hasznát vehették?

- Lányok, hozzátok a hintaszéket - rendelkezett Mezeiné -, és tegyétek fel rá Teknős apót.
- És mit csináljak odafent? - tudakolta az apó.
- Figyeld, hogy nem fut-e ki a kondérból a lekvár. Kár lenne minden cseppért.

Így is történt. A lányok vitték a hintaszéket, felsegítették rá a Teknőst, a Teknős pedig vigyázott, hogy ki ne fusson a kondérból a lekvár.

Mezeinének mindenkihez volt egy-egy kedves szava.

A Farkasnak ezt mondta:

- Igazán szép dolog, hogy ilyen szorgalmasan kevergeted ezt a fortyogó, sűrű levet. Pedig ugyancsak csípheti a szemedet a füst meg a gőz!
- Ó, szót sem érdemel - felelte udvariasan a Farkas. - Ezért a kis kellemetlenségért bőven kárpótol a lekvár finom szaga.

A Rókához így szólt az asszonyság:

- Tudom, nagy szívesség, hogy a tüzet élesztgeted. Hiszen az is megeshetik, hogy egy szikra megpörzsöli a bundádat.
- Nem az első pörzsölés lesz rajta - legyintett a Róka. - Különben is, vigyázok magamra.

A Nyúlhoz ezzel lépett oda:

- Látom, milyen szép tiszta minden fazék, bögre, csupor, köcsög! Ez a te érdemed, kedves Nyúl szomszéd, mert a lányaim ugyan nem valami szorgalmasak a mosogatásban.
- Éppen ellenkezőleg, tisztelt asszonyság - válaszolta a Nyúl. - A kisasszonykák nagyon is szorgalmasak. Valóságos élvezet velük a munka.

A Teknőst is megdicsérte:

- Nagyon hálás vagyok, hogy olyan éberem vigyázol a lekvárra. Neked köszönhetjük, hogy nem futott ki a kondérból.

- Szó, ami szó, eddig nem is igen akart kifutni belőle - vallotta be őszintén a Teknős.

A Medvének pedig ezt mondta az asszonyság:

- Te végzed a legnehezebb munkát. Nem gyerekség ám ennyi fát idehordani az erdőről!

- Ki végezze a nehéz munkát, ha nem én? - felelte önérzetesen a Medve. - Hiszen én vagyok a legerősebb köztetek!

- Ami igaz, az igaz - mondta Mezeiné. - Mindenki tudja, hogy ezen a környéken a Medve a legerősebb állat.

- Persze, mindenki tudja - helyeselték a vendégek, akik bármennyit civakodtak is máskülönben, most a háziak kedvéért (meg a jó szilvalekvár kedvéért is) igyekeztek finoman, nyájasan viselkedni.

A Teknős azonban váratlanul felnevetett a hintaszéken.

- Mit beszéltek?! - kiáltotta. - Azt mondjátok, hogy a Medve a legerősebb állat a környéken?

Mezeiné megütődve tekintett rá.

- Miért? - kérdezte. - Talán ismersz erősebbet?

- Hogy ismerek-e? - kacagott a Teknős. - Már hogyan ismernék! Olyan jól ismerem, hogy jobban már nem is lehet.

- Nono! - pödörte meg a bajuszát a Medve. - Szeretném én látni azt az állatot!

- Hiszen már látod is! - felelte Teknős apó.

A Medve körüljártatta a tekintetét a szobában. Sorra vette valamennyit: a Farkast, a Rókát és a többieket - még a Nyulat is.

- Nem látom sehol - jelentette ki végül.

- Nem is láthatod, ha éppen oda nem nézel, ahová kellene - kuncogott az apó.

- Mondd meg már, ki az a nagyerős állat? - unszolta Mezeiné.

- Nem más, mint én! - felelte az apó.

- Te? - csodálkozott a Medve (és vele csodálkoztak a háziak is, a vendégek is). - Hiszen talán te vagy a leggyengébb az egész társaságban!

- Az igazat megvallva, engem is meglep a dolog - mondta a vendéglátó asszonyság. - Mert azt mindig tudtam, hogy sok eszed van, és nagyon kemény páncélt hordasz, de hogy olyan borzasztóan erős is vagy, azt most hallom először.

- Ha annyira csodálkoztok - válaszolta a Teknős -, legjobb, ha próbát teszünk.

- Birkózást ajánlasz? - kérdezte a Medve, és mindjárt gyürkőzni is kezdett.

- Inkább kötélhúzást - felelte a Teknős. - Hol egy jó erős kötél?

Hamar kerítettek egy vastag, hosszú kötelet. Megállapodtak abban, hogy a Medve megfogja a kötél egyik végét, a Teknős a másikat, és a Farkas vezényszavára mindketten akkorát húznak rajta, amekkorát csak bírnak. Így aztán kitudódik, hogy melyik az erősebb.

- Csak egy kikötésem van - tette hozzá az apó -, mégpedig az, hogy a kötél végével a víz alá merülhessek. Biztosabban állok odalent az iszapban, mint idekint a szárazföldön.

- Elfogadom a kikötést - felelte a Medve. - Mert én meg biztosabban állok idekint a szárazföldön, mint odalent az iszapban.

Ebben is megegyeztek hát. Valamennyien levonultak a folyóhoz - kivéve a báránykis-asszonyokat, akiknek, bármennyire duzzogtak is, otthon kellett maradniuk, hogy a lekvárra vigyázzanak -, és felsorakoztak a parton.

- A versenyzők foglalják el helyüket! - rendelkezett a Farkas.

A Medve fogta a kötél egyik végét, és elsétált vele az erdő felé, a Teknős fogta a kötél másik végét, és lemerült vele a víz alá.

Egy idő múlva a Farkas megkérdezte:

- Elkészültetek?

- Hajjaj, már régen! - felelte a Medve.

A Teknős is felbukott a víz alól.

- Elkészültem! - válaszolta ő is.

De hogy mivel készült el igazában, azt nem mondta meg senkinek.

- Mivel készült el? - érdeklődött a Kisfiú.

- Nem találod ki? - felelte Rémusz bácsi. - Annyit elárulok, hogy a folyó vize igen zavaros volt.

- Megkért egy másik teknőst, hogy segítsen neki?

- Dehogys! - mondta az öreg. - A Medve nem két, hanem akár száz teknőssel is könnyen elbánt volna. Egészen más dolgot művelt a Teknős odalent a víz alatt.

- Odakötötte valamihez a kötelet?

- Okos fiú vagy! - felelte Rémusz bácsi. - Éppolyan okos, mint Teknős apó. Mert azt csinálta csakugyan: odahurkolta a kötél végét egy vastag gyökérhez. Azt húzza el a Medve, ha olyan nagyon erős!

- Tehát elkészültetek mind a ketten - állapította meg a Farkas. - Hát akkor: vigyázz!... Rajta!

A medve kezdetben csak amúgy fél kézzel rántott egyet a kötélen.

Gondolta: az is elég lesz. Csak amikor érezte, hogy a kötél nem enged, akkor fogta két marokra. Nagyot húzott rajta: hiába.

Megfordult, átvette a vállán a kötelet, nekifeszült. De most sem sikerült kirántania a vízből az apót.

- Ejnye, azt a hét meg a nyolc! - dörmögte. - Csak nem tesz csúffá egy ilyen hitvány kis teknős, akinél a fél talpam is nagyobb?

Megint fordult egyet, nekivetette a lábát egy cöveknek. Cibálta, rángatta a kötelet: hasztalanul. A végén a cövek is kidőlt, de a Teknős még mindig ott terpeszkedett, ahol az imént. Szemlátomást nem is igen erőlködött.

- Háromig számolok - hirdette ki a Farkas. - Ha a Medvének addig sem sikerül kimozdítania a helyéről a Teknőst, akkor elvesztette a mérkőzést.

- Szép lassan számolj! - mondta az apó. - Mert én nem háromig, hanem akár százig is bírom.

Hanem a Medve háromig sem bírta. Keze-lába remegett a fáradtságtól. Eleresztette a kötelet.

Abban a pillanatban a Teknős észrevétlenül leoldotta a kötél másik végét a víz alatti gyökérről, és kimászott a partra.

- No, belátod-e már, hogy én vagyok az erősebb? - kérdezte a Medvétől.

- Cickány legyek, ha egy szót is értek az egészből! - csóválta a fejét a Medve.

- Ha akarod, még egyszer megpróbálhatjuk - ajánlotta az apó.

De mielőtt a Medve válaszolhatott volna, megszólalt Mezeiné asszonyosság:

- Azt hiszem, közben megfőtt a lekvár. Gyerünk haza: ilyen szép mérkőzés után valamennyiünknek jólesik majd egy kis kóstoló.

- Én is szeretem a szilvalekvárt - mondta a Kisfiú.

- Jó is az! - felelte Rémusz bácsi. - Eredj haza gyorsan, hátha éppen lekváros kenyeret kapsz vacsorára!

- Hátha! - mondta a Kisfiú, és hazaszaladt.

LIBA ANYÓ MESTERSÉGE

Egész nap esett az eső, még estefelé sem akart elállni.

De a Kisfiú mégis útra készülődött.

- Megyek Rémusz bácsihoz - jelentette be Anyának.

- Maradj itthon inkább - felelte Anya. - Ilyenkor senki sem jár odakint. Nézz csak ki az ablakon: a kutya ott fekszik a házában, a tyúkok ott ülnek az ólban, a tehenek bent kérődznek az istállóban.

A Kisfiú kinézett az ablakon, és igaz: üres volt az udvar. Csak egy-két liba tocsogott a sárban.

- A libák kint vannak - mondta a Kisfiú.

- A libáknak nem árt az eső. Azok szeretik a vizet.

- Én is szeretem - válaszolta a Kisfiú.

- De én nem szeretem, ha megázol. Csusromvíz lesz, mire odaérsz Rémusz bácsihoz.

- Nem leszek csusromvíz, mert neked van ernyőd, és azt ideadod, és akkor nem esik rám az eső.

- Hát nem bánom - mondta Anya. - Itt az ernyő.

Úgy, ernyősen állított be a Kisfiú Rémusz bácsihoz.

- Azt hittem, hogy ma nem jössz el - szólt az öreg. - Ilyenkor senki sem jár odakint.

- A libák kint vannak - felelte a Kisfiú.

- A libáknak nem árt az eső.

- A libák szeretik a vizet - mondta a Kisfiú.

- Nagyon szeretik. A legszívesebben egész nap a vízben locskolnának. Talán ezért is vállalkozott Liba anyó arra, hogy kimossa a szomszédai ruháját.

- Ez már mese? - kérdezte a Kisfiú.

- Ez bizony már mese - válaszolta Rémusz bácsi. - Ha vársz, ameddig megtömöm a pipámat, mindjárt mondom is a folytatását.

A Nyúlnek egyszer a Róka kertje mellett vezetett el az útja. (Nem ment be a kis kapun, dehogyis ment! Több esze volt annál.)

Odabentről ráköszönt a Róka:

- Adj'isten, szomszéd! Mi járatban vagy erre mifelénk?

A Nyúl látta, hogy kerítés van közte és a Róka között. Nem szaladt hát el, hanem megállt, és tőle telhetően barátságosan válaszolt:

- Mosnivalót viszek a patakra. Igen felgyült már otthon a szennyes fehérnemű.

- Nem is tudtam, hogy a mosáshoz is értesz!

- Ó, nem én magam mosom a ruhát - felelte a Nyúl -, hanem Liba anyó. Olcsón és gyorsan dolgozik.

- És szép tisztára mossa a fehérneműt? - érdeklődött a Róka.

- Olyan lesz a kezén, mint a patyolat! Még nézni is öröm.

- Jó, hogy mondd - szólt a Róka. - Alkalmadtán én is meglátogatom Liba anyót. A feleségem amúgy sem győzi már a sok mosást. - Ravaszul elmosolyodott: - Jól megfizetek majd a munkájáért.

Hej, megbánta már a Nyúl, hogy elfecsegte a dolgot! Hiszen ha a Róka bejáratos lesz az anyó házába, abból nem származhatik semmi jó.

Próbálta lebeszélni a Rókát:

- Hiába mennél. Mostanában igen sok a dolga. Csak azoktól vállal munkát, akikre már eddig is mosott.

A Róka a bajuszát pödörgette:

- Mondtam már, hogy jól megfizetem a fáradságát.

Látta a Nyúl, hogy sehogy sem térítheti el a szándékától a Rókát.

Vállat vont.

- Lehet, hogy akad még egy kevés ráérő ideje. Legjobb, ha a lakására megy, estefelé otthon találsz.

- Remélem! - vigyorgott a Róka.

- Majd szólok egy jó szót az érdekedben - ígérte a Nyúl. - Ha én beajánllak, bizonyosan szívesen fogad.

Elbúcsúztak. A Róka bement a házába (talán hogy összecsomagolja a mosatásra váró szennyest), a Nyúl pedig sietett a patakhoz.

Liba anyó a parton állt, térdig a vízben, és a ruhát sulykolta.

- Jó napot, anyó! - köszönt már messziről a Nyúl. - Hogy megy a munka?

- Épp jókor jössz! - felelte az anyó. - A szemüvegem beesett a patakba, márpedig anélkül olyan rosszul látok, hogy sehogy se találom. Ha megvolna a szemüvegem, akkor persze könnyen megtalálnám a szemüvegemet...

A Nyúl hamar megtalálta.

- Nagyon köszönöm - mondta Liba anyó. - Szívesen paroláznék veled, Nyúl szomszéd, de hát csupa szappan a kezem.

- A libának nincs is keze - szólt közbe a Kisfiú. - Csak lába van, keze nincs.

- Hát szemüvege, az van? - kérdezte Rémusz bácsi.

- Az sincs - felelte a Kisfiú.

- Persze hogy nincs - mondta az öreg. - Az igazi libának, annak nincs keze, és nincs szemüvege. De ez a Liba: meseliba, ennek keze is van, szemüvege is.

- És a Nyúl is mesenyúl - tette hozzá a Kisfiú. - Azért tud beszélni.

- Azért - bólintott Rémusz bácsi. - A mesében minden: *mese*.

- De azért *igaz* is - felelte a Kisfiú. - Játsszuk azt, hogy amit mesélsz, az: igaz.

- Jó - helyeselt az öreg néger -, játsszuk azt. Akkor hallgasd meg, hogy mi történt igazán ebben a mesében.

- Hoztam egy kis mosnivalót - mondta a Nyúl.

- Tedd csak le a partra. Estére már érte is jöhetsz. Otthon leszek.

- Tudom - felelte a Nyúl. - De sajnós, nemcsak én tudom, hanem a Róka is. Én árultam el, meggondolatlanul. Attól tartok, hogy még ma meglátogat.

- Csak jöjjön! - kiáltotta az anyó. - Látod ezt a nehéz sulykot? Ezzel verem fejbe, ha rosszat akar!

- Szép dolog a bátorság - válaszolta a Nyúl. - De ha egy liba meg egy róka összeverekszik, sohasem lehet tudni, hogyan végződik a dolog.

- Hát akkor mit ajánlasz? - tudakolta a Liba.

- Este, ha hazamégy - mondta a Nyúl -, kösd csomóba a mosott ruhát, és tedd az ágyra, oda, ahol aludni szoktál.

- És én hová menjek?

- Repülj fel a mestergerendára, ülj meg ott csendesen.

- Ami azt illeti - vakarta a fejét Liba anyó -, az utóbbi időben egy kicsit meghíztam, elnehezdedtem. Nem tudom, megbírnak-e még a szárnyaim.

- Repülj előbb az asztalra, onnan a kemencére, onnan a gerendára - tanácsolta a Nyúl. - Úgy majd bizonyosan sikerül.

- És azután mi lesz? - érdeklődött az anyó.

- A többi az én gondom - felelte a Nyúl.

Elbúcsúztak, a Nyúl elindult hazafelé. Útközben azonban betért a Kutyához.

- Ráérsz ma este? Egy kis szívességre kérnélek.

- Miről van szó?

- Rókafogásról.

- Arra mindig ráérek - felelte a Kutya.

A Nyúl elmondta, hogy a Róka estefelé felkeresi Liba anyót. Hogy minek? Azt állítja, hogy mosni való ruhát visz neki, pedig alighanem egyéb célja sincs, mint hogy egyedül maradjon az anyóval a szobában, ahol senki sem látja, és elkapja a nyakát.

- Én is ott leszek! - ígérte a Kutya. - Fogadom, hogy a Róka ma este nem eszik lúdpecsenyét!

Sötétedéskor a Kutya elbújt Liba anyó udvarán, a fészker mögött.

Nemsokára jött is a Róka.

- Szerencsés jó estét, Liba anyó! - köszönt be a kertkapuból. - Hoztam egy kis mosnivalót.

De hogy választ nem kapott, beljebb lopakodott, belesett az ajtón a házba. Látta a félhomályban, hogy valami fehérség fekszik az ágyon. (A mosott ruhát rakta oda kupacba az anyó, úgy, ahogy a Nyúl tanácsolta.)

„Úgy látszik, Liba anyó már alszik - morogta a Róka a fogai között. - Hadd aludjék! Ráér felébredni, amikor már fogom a nyakát.”

S azzal lassan, óvatosan, hogy meg ne csikorduljon az ajtó, benyitott a szobába, lábujjhegyen odalopakodott az ágyhoz, hirtelen rávetette magát arra a fehérségre, megragadta a fogával, és már rohant is vele, ki a házból, ki a kertből.

Hanem ahogy a kertajtón kilépett, földre gyökeredzett a lába az ijedtségtől. Mert ott állt előtte, alig egy lépésnyire, az, akitől a leginkább rettegett: a Kutya.

- Mit keresel itt? - kérdezte szigorúan a Kutya. - Mit viszel a szájadban?

A Róka letette a földre, amit a szájában tartott.

Ő maga is csak akkor ért rá, hogy megnézzze, mi az, és roppantul elcsodálkozott, hogy nem Liba anyót hozta el az ágyról, hanem egy nyaláb mosott ruhát.

- Liba anyót kerestem - hebegte zavartan. (És ez nem is volt hazugság.)

- Minek? - vallatta a Kutya.

- Egy kis mosnivalót hoztam neki - felelte a Róka. (De ez már hazugság volt.)

- És aztán?

- Nem találtam otthon.

Liba anyó, aki igen megbátorodott, amióta a Kutya hangját hallotta, leszállt a mestergerendáról (előbb a kemencére, onnan az, asztalra, onnan meg a földre), és kilépett a házból.

- Nem találtál itthon? - szólt. - Pedig megtalálhattál volna, ha nem sietsz úgy ellopni azt, amit az ágyon felejtettem.

- Nem loptam én semmit! - védekezett a Róka. - Amit itt láatsz, mind a saját fehérneműm.

És iszkolt volna el, ha a Kutya elébe nem toppan:

- Lássuk csak azt a fehérneműt!

Liba anyó egyenként felmutatta a ruhát:

- Ez itt a Nyúlé, ez a Borzé, ez a Mókusé!

- Mindig tudtam, hogy nagy csibész vagy - mondta a Kutya fejcsóválva a Rókának -, de hogy ruhatolvajlásra vetemedel, azt mégsem gondoltam volna rólad!

El is mondta még aznap Mezeiné asszonyságnak, az asszonyság pedig a környék minden állatjának, hogy a Róka fehérneműlopásra adta a fejét. Addig sem volt valami nagy becsülete a Rókának, de attól fogva még az a kevés is elveszett.

Rémusz bácsi kinézett az ablakon.

- Elállt az eső.

- Akkor nem nyithatom ki az ernyőt - mondta elszomorodva a Kisfiú.

- Azért kinyithatod - felelte Rémusz bácsi.

- Igaz - mondta a Kisfiú.

És úgy ment haza, nyitott ernyővel, pedig messze, az ég alján egy kis időre még kibukkant a felhők alól az esti napfény.

HOGY FOGOTT LOVAT A RÓKA?

Másnap Rémusz bácsi így folytatta a mesét:

A Rókának, ott, Liba anyó háza előtt, nem sok ideje maradt a töprenkedésre, hogy vajon véletlenül járt-e arrafelé a Kutya, vagy szándékosan leselkedett-e a kapu előtt. Később azonban, amikor meggondolta a dolgot, rájött, hogy csakis a Nyúl biztathatta fel a Kutyát.

Elhatározta, hogy alaposan megfizet neki ezért a csínyért.

A következő napon, déltájt, elbújt a bokorban. Nemsokára már hallja is, hogy - lippiti-klippiti, lippiti-klippiti - jön a Nyúl az úton. A Róka megvárta, amíg a Nyúl odaérkezik a bokorhoz. Akkor aztán ráugrott, és megfogta a fülét.

- Most megcsíptelek! - nevetett. - És ha már megcsíptelek, hát mindjárt meg is eszlek!

- Megeszél? - csodálkozott a Nyúl. - Csak nem vagy éhes?

- De bizony, éhes vagyok! - felelte a Róka. - Ha tudni akarod, ma még nem reggeliztem, és nem is ebédeltem.

- Belátom, hogy akkor igazán éhes lehetsz - bólintott a Nyúl. Hanem ha annyira éhes vagy, aligha lakhatsz jól egy olyan sovány kis falattal, mint amilyen én vagyok!

- Soványnak sovány vagy - ismerte el a Róka -, de azért mégis megeszlek, mert nagyon haragszom rád.

- A harag rossz tanácsadó - mondta a Nyúl. - Én a te helyedben kiadósabb ebédet enném.

- Olyant eszem, amilyen akad - felelte a Róka.

- Hát akkor semmi baj! - rikkantotta a Nyúl. - Amott a mezőn egy beteg ló fekszik. Annak a húsa nemcsak ebédre, hanem még vacsorára is elég, magadnak és az egész családnak.

- Hol fekszik az a ló? - érdeklődött a Róka.

- Ha eleresztesz, megmutatom.

- Ha megmutatod, eleresztelek.

Ebben aztán meg is állapodtak. A Nyúl elvezette a Rókát a mezőre, az egyik boglyához, és csakugyan: egy ló feküdt ott az árnyékban.

- Láthatod, hogy igazat mondtam! - szólt a Nyúl. - Itt a ló!

Azt azonban már nem tette hozzá, hogy a lónak semmi baja sincs, csak éppen elaludt a nagy melegben.

A Róka eleresztette a Nyúl fülét.

- Hát ennek a húsa igazán elég lesz ebédre is, vacsorára is - mondta. - De hogy vigyem haza?

- Nincs annál egyszerűbb - felelte a Nyúl. - Hozzákötiöm a farkadat a ló farkához, úgy aztán elhúzod. Én is segítek.

- Hátha feléled a ló! - aggodalmaskodott a Róka.

- Nincs már abban egy szemernyi élet sem - nyugtatta meg a Nyúl. - Ha nem volnék ilyen kicsi és gyenge, a farkam pedig nem volna ilyen kurta: magamat is befognám.

A Róka még habozott, tündődött egy kicsit, de okosabb neki sem jutott az eszébe.

- Keríts valami jó madzagot - mondta a Nyúlnak -, és kötzd a lóhoz a farkamat.

Nem kellett messzire menni madzagért: ott hevert a ló kötőféke, az éppen megfelelt. A Nyúl jól odakötötte a Róka farkát a ló farkához, ki is próbálta, erősen tart-e. Hátrább lépett, és nagyot kiáltott:

- Húzd meg, Róka koma! Húzd meg, rajta!

A Róka nekikészült.

De hát a nagy kiáltozásra a ló is felébredt, nyújtózott egyet.

- No, most! - vezényelt a Nyúl, de jó hangosan. - Húzd meg, ne sajnáld!

Hanem erre már talpra ugrott a ló, és felrántotta a magasba a Rókát.

- Segítség! - jajdult fel a Róka.

A Nyúl azonban egyre csak biztatta:

- Ne hagyd magad! Fogd jó keményen azt a lovat, mert különben oda az ebéd meg a vacsora!

A ló meglengette a farkát.

A Róka vele himbálódzott a levegőben.

- Szabadíts meg! - könyörgött a Nyúlnak.

De a Nyúl mintha nem hallotta volna.

- Vágd a földhöz, Róka szomszéd, ne kíméld! - kiáltozott. - Csak nem ijedsz meg egy ilyen beteg gebétől? Mihelyt letepered, mindjárt megkötzöm!

A ló, farkán a kellemetlen teherrel, mérgében felágaskodott, prüszkölt, nyerített, hánytavetette magát. Hanem a Rókától nem bírt szabadulni, olyan szorosan összemadzagolta kettejüket a Nyúl.

- Csak még egy kis kitartás! - bátorította a Nyúl a Rókát. - Ez a boldogtalan ló már úgysem bírja sokáig!

- Ó még bírja, de én nem bírom! - nyögött a Róka.

- Üsd, vágd, ne sajnáld! - ordítózott a Nyúl.

A tanácsot azonban nem a Róka fogadta meg, hanem a ló. Hirtelen a két mellső lábára ugrott, a hátsó kettővel pedig oldalba rúgta a farkán fityegő Rókát.

Ki tudja, mi történik, ha még egyszer-kétszer megismétli! Szerencsére azonban a kötőfék elszakadt. A Róka a földre huppant, a ló meg elvágatott.

- A Róka pedig megkergette a Nyulat? - kérdezte a Kisfiú.

- Dehogysis volt annak kedve kergetődzni! - felelte Rémusz bácsi. - Minden tagja fájt, örült, hogy nagy nehezen hazavánszoroghatott. Neked még nem kell hazamenned?

- De igen - felelte a Kisfiú.

Útközben azt játszottta, hogy ő a Róka, akit megrúgott a ló, minden tagja fáj.

Rémusz bácsi utána szólt az ajtóból:

- Ha Anya meglát, azt hiszi, hogy valami bajod történt. Hallod-e! Ne vánszorogj úgy, mint egy beteg róka!

- Jó! - kiáltott vissza a Kisfiú.

És úgy futott haza - lippiti-klippiti, lippiti-klippiti -, szökdécselve, fűgén, mint egy egészséges nyúl.

A NYÚL, A BÁCISI ÉS A KISLÁNY

- Ma egy nyulat láttam a kertben - újságolta egyik nap Rémusz bácsinak a Kisfiú. - Meg akartam fogni, de úgy látszik, megijedt tőlem és elszaladt.

- A mi barátunk, a Nyúl is el-eljárt egy bizonyos kertbe - felelte az öreg. - De ott nem kisfiúval találkozott, hanem kislánnyal. Elmesélem, hogyan történt az eset.

Nem messze attól a falutól, ahol a Nyúl, a Róka, a Farkas, Liba anyó, Mezeiné és a többi állat lakott, élt egy ember. Annak az embernek volt egy kis húga. Az embert általában csak úgy szólították: Bácsi, a kislányt meg: Kislány.

Egyszer a Nyúl éppen arra kószált, amerre a Bácsi és a Kislány lakott. A Bácsi nem volt otthon, mert kint dolgozott a földeken, a Kislány ellenben ott játszott a kertben. A Nyúl megállt a kerítésnél, és megcsodálta, hogy milyen szép kislány az a Kislány. De még jobban megcsodálta, hogy milyen szép az a kert, amelyben a Kislány játszadozik.

Vajon mi termett abban a kertben, amely annyira megtetszett a Nyúlnak? Talán rózsza, szegfű, tulipán? Dehogyan! Káposzta termett ott, saláta, sóska, spenót: csupa finomnál finomabb eledel. Csupa gyönyörűség volt még nézni is. Hát még megkóstolni micsoda gyönyörűség lehet!

Gondolt egyet a Nyúl, és - lippiti-klippiti - odaszaladt a Kislányhoz.

- Szervusz, Kislány! - köszöntötte. - Hogy vagy, mint vagy ezen a szép tavaszi napon?

- Szervusz - felelte a Kislány. - Nagyon jól vagyok. Hát te?

- Az emberek értik az állatok nyelvét? - kérdezte a Kisfiú.

- A mesében értik - felelte Rémusz bácsi.

- De van olyan mese, amelyikben nem értik - erősködött a Kisfiú.

- *Ilyen* mese is van, meg *olyan* is - válaszolta az öreg egy kicsit türelmetlenül. - Elég az hozzá, hogy ebben a mesében értik. Egyszerűen, a Kislány megkérdezte a Nyulat, hogy hogy érzi magát.

- Köszönöm kérdésedet - mondta a Nyúl. - Csak úgy lassan, szegényesen. Most például, az igazat megvallva, éhes vagyok.

A Kislány elgondolkozott.

- Szívesen megkínálnálak egy kis zöldfélével - felelte aztán. - De a Bácsi szigorúan meghagyta, hogy ha nyulat látok a kertben, kergessem el.

„No, ha olyan nagyon szigorúan hagyta meg - gondolta magában a Nyúl -, akkor megérdemli a fukarja, hogy megbosszantsam egy kicsit!”

Hangosan azonban így felelt:

- Nagyon helyes! Nem arra való a veteményeskert, hogy holmi jöttment nyulak dézsmálják. De hát engem éppen a te bácsikád küldött. Délután ugyanis ott járt nálam, és nagyon összebarátkoztunk. Azt üzeni, hogy eressz be a kertbe, és kínálj meg minden jóval, ami itt terem.

A Kislány nagyon megörült az üzenetnek, mert igen jó lelkű teremtés volt, és a nyulakat különösen szerette.

- Hát akkor, gyere gyorsan! - tessékelt beljebb a Nyulat. - Megmutatom, hol terem a legropogósabb káposzta, a leggyengébb saláta, a legfrissebb sóska, a legharmatosabb spenót!

A Nyúl köszönte szépen, és egykettőre jól befalatozott a Bácsi kertjében.

- Gyere máskor is! - búcsúzott tőle a Kislány.

- Számíthatsz rám! - felelte a Nyúl.

Másnap megint elment a kertbe. A Kislány már várta.

- Nem ennél egy kis zöld uborkát? - kérdezte.

- De bizony, enném - mondta a Nyúl.

Jócskán belakott uborkával. Utána még egy kis káposztára, salátára, sóska, spenóra is kedve támadt. Abból is legelt derekasan.

Harmadnap is, negyednap is, a rákövetkező napokon is meglátogatta a jó lelkű Kislányt, egy álló héten át. Egy hét múlva azonban a Kislány bácsikája észrevette a nagy pusztítást a kertben.

- Vajon ki lopkodja innen a káposztát, salátát, sóska, uborkát? - töprengett. - Nem tudod véletlenül? - kérdezte a Kislánytól.

- Nem lopkodja senki - felelte becsületesen a Kislány.

- Nem járnak nyulak ebbe a kertbe? - faggatódzott a Bácsi.

- Csak az az egy, akit te küldtél.

- Mármint hogy én? - csodálkozott a Bácsi.

A Kislány elmondta a dolgot úgy, ahogy történt.

- Aha! Emlékszem már! - felelte ravaszul a Bácsi. - Persze hogy én küldtem. Ha legközelebb megint eljön, szólj nekem, mert valami fontos beszédem van vele.

Másnap megint beállított a Nyúl. A Kislány, mihelyt meglátta, futott a bácsikájához:

- Itt a Nyúl, megérkezett!

A Bácsi erre felkapta a merítőhálót, amellyel halászni szokott a patakban, és szaladt a kertbe.

A Nyúlnak épp csak annyi ideje maradt, hogy elbújék egy salátabokor alá.

Hanem a Bácsi ott is felfedezte, és ráborította a hálót.

- Most megfogtalak, te elvetemült káposztatolvaj! - kiáltotta. - Mindjárt hozom a zsineget, és gúzsba kötlek!

A Nyulat ott hagyta a merítőháló alatt, ő maga pedig ment a fészerbe zsinegért.

De már jött a Kislány is, aki semmit sem látott abból, ami történt. Csak azt látta, hogy barátja, a Nyúl, ott kuksol a háló alatt.

- Hát te mit csinálsz? - kérdezte csodálkozva.

A Nyúl egy pillanatig azon tűnődött, hogy mondja-e, vagy ne mondja, mi történt vele. Kérje-e, vagy ne kérje a Kislányt, hogy szabadítsa ki?

De aztán arra gondolt, hogy a Kislány bizonyára nem merne ellenkezni a bácsikájával. Ezért inkább ezt füllentette:

- Megkértem a Bácsit, hogy takarjon le ezzel a hálóval, mert nagyon csípnek a szúnyogok.
- Eddig sohasem panaszkodtál - furcsállta a Kislány.
- Ha eszem, nem érzem a szúnyogcsípést - mondta a Nyúl. - Most azonban inkább egy kis dalolásra jött meg a kedvem.

Mindjárt rá is kezdett:

*Van, amit így, tavasszal
ki-ki gyakran tapasztal:
ugyanis, hogy némely állat
épp most rendez állatbálat.*

*Például a szelíd őzek
erdőszerte keringőznek,
s róka, farkas, jobbra-balra,
lágyan lejti, madárdalra.*

*Illegve és billegve
csúrdöngöl a víg medve,
a vén borz meg csak úgy rázza,
vége előtt megújrázza.*

*Nézz a fára: mit látsz ott?
Firgő-forgó fajdtáncot!
Ám a kakukk még szebben
járja fent a fészekben.*

*Hallgasd csak meg: mi cuppan
a lány, langyos iszapban?
A lomha rák, az is táncol.
(Hátrafelé akárhányszor.)*

*Fickándoznak a halak,
tüzesen, a víz alatt.
Ugrabugrál a sok béka,
kurjongat is néha-néha.*

*A teknős is - hátán háza
napnyugtáig szaporázza.
A kígyó meg, egyik-másik,
bokája sincs, úgy bokázik.*

*Bokázik a bika is,
még a búsabbika is,
s ha túladdott a tején,
vele járja a tehén.*

*Nem pihen a kecske sem.
perdül, fordul peckesen.
A malac is - hopp! hopp! hopp! -
nyájas-hájas táncot rop.*

*Így hát számos szelíd s dúvad,
Látni: tudja, mi a divat.
Mégis a nyúl hivatott
mutatni a divatot.*

*Egyet szökken, kettőt toppant,
daliásan ropja roppant.
Egy szó, mint száz: ahogy járja,
annak aztán nincsen párja.*

- Nagyon csinos hangod van - mondta a Kislány. - És igaz is, amit énekeltél?
- Szórol szóra - felelte a Nyúl. - Én vagyok a környék legjobb táncosa.
- Mutasd meg, hogy mit tudsz - kérte a Kislány. - Megteszed?
- Meg én! - válaszolta a Nyúl. - De hát akkor le kell emelned rólam ezt a hálót.
- Nem félsz a szúnyogoktól?
- A kedvedért szívesen elviselek néhány szúnyogcsípést - mondta a Nyúl.

A Kislány kiszabadította a Nyulat a hálóból.

De akkor már közeledett a Bácsi is a fészerből a zsineggel.

- És erre a Nyúl elszaladt - szólt közbe a Kisfiú.
- Hová gondolsz! - kiáltotta Rémusz bácsi. - Csak nem csapta be azt a kedves Kislányt! Ha egyszer megígérte, hogy táncol, hát táncolt is, mégpedig gyönyörű szépen.
- Egyet szökkent, kettőt toppantott - mondta a Kisfiú.
- Meg forgott is, előbb négy lábon, aztán kettőn - tette hozzá az öreg. - Egyszer-kétszer buk-fencet is vetett.
- És a Bácsi nem fogta meg?
- Nem bizony, mert annyi esze volt a Nyúlnak, hogy tánc közben egyre hátrált, egészen a kapuig. Aztán egy ugrás: ki a mezőre. De még ott sem hagyta abba a táncot. Még egyet szökkent, még kettőt toppantott, gondolta: hadd gyönyörködjék benne a Kislány.

Úgy futott haza a Kisfiú is, mint a Nyúl: egyet szökkent, kettőt toppantott, forgott is: előbb két lábon, aztán négykézláb. Egyszer-kétszer még buk-fencet is vetett.

Az udvaron ott állt Apa, Anya, és nézte.

- Hát te mit csinálsz? - kérdezte csodálkozva Apa. - Így szokás járni az úton?
- Csak nem csapom be azt a kedves Kislányt! - felelte a Kisfiú. - Ha egyszer megígértem, hogy táncolok, hát táncolok is, mégpedig gyönyörű szépen.
- Miféle kislányról beszélsz? - ráncolta a homlokát Apa.
- Arról, aki ott él a bácsikájával, nem messze attól a falutól, ahol Mezeiné és a többi állat lakik - mondta a Kisfiú.

- Egy mesebeli kislányról van szó - magyarázta Anya. - És ha nem tévedek, a mi kis fiunk most nem más, mint maga a mesebeli Nyúl.
- Persze - bólintott a Kisfiú.
- Hát akkor, kedves mesebeli Nyúl koma - mondta Apa -, most üljünk asztalhoz, és együk meg a finom, meleg, mesebeli vacsorát.

TÖRTÉNET A RETTENETES ÖHÖM-BÖHÖMRŐL

- Ma arról mesélek - kezdte az egyik napon Rémusz bácsi -, hogyan rémítette meg a Nyúl a legvitézesebb állatokat.

- Miért akarta megrémíteni őket? - tudakolta a Kisfiú.

- Hiszen épp az a nevezetes a dologban, hogy nem is akarta megrémíteni őket - felelte Rémusz bácsi. - Hallgasd csak meg ezt a furcsa történetet.

Egyszer Medve apó háza előtt vitt el a Nyúl útja.

„Ha már erre járok - gondolta -, meglátogatom az öreget. Úgysem láttam már régóta.”

Tárva-nyitva állt az ajtó, hanem a ház üres volt.

„Úgy látszik, sétálni ment az egész család - mondta magában. - De hát sebjaj! Letülök odabent a hüvösön, megvárom, amíg hazajönnek.”

Be is ment a házba, hogy egy jó karosszékot keressen. Hogy, hogy nem, olyan szerencsétlenül lépett, hogy megbotlott, és nekitámolyodott a polcnak. A polcon egy nagy köcsög méz állt; a köcsög feldőlt, és a méz végigömlött a Nyúlon. Kicsibe múlt, hogy bele nem fulladt.

Prüszkölt, köhögött, fújtatott, a szemét törülgette.

De amikor nagy nehezen lélegzethez jutott, és a leragadt szempilláját is fel bírta fészíteni, akkor ijedt meg igazán.

„Ha Medve apó hazajön, és meglátja, hogy kidöntöttem a mézes-köcsögöt, haragjában nem tudom, mit csinál velem - töprengett magában. - Ha meg így, csurommézesen sétálok a szabadban, egyszerre ellepnek a darazsak és a méhek, még talán agyon is szurkálnak.”

Víz nem volt a közelben, ahol megfürödhetett volna (különben sem kedvelte a fürdőt), így hát nem tehetett okosabbat, mint azt, hogy kiszaladt a fák alá, és meghempergődzött az avarban.

Azt remélte, hogy sikerül letörölnie magáról a mézet, legalábbis a vastagját.

De hát nem ez történt, hanem az, hogy a sok száraz falevél ráragadt a bundájára.

Gurult tovább a földön, hogy hátha megtisztul. Hanem ahelyett minden levélre még két másik levél tapadt. A végén a Nyúl már ki sem látszott a falevelek alól. Olyan volt, mintha tetőtől talpig pikkely borította volna.

Belátta, hogy a legokosabb, ha - valami kerülő úton, ahol senkivel sem találkozhatik - hazamegy, és megmosakszik a kútnál.

El is indult. Lépdelt szaporán, de nem ám: lippiti-klippiti - mint egyébkor -, hanem: sz-s-cs, sz-s-cs, ahogy az avar zörög, susog, ha szél fújja.

Egy vigasztalása volt csak: az, hogy azon a kerülő úton amúgy sem jár senki...

Csakhogy azon a napon mégis járt arra valaki: Tehén néne szintén ugyanazon a kerülő úton igyekezett a legelőre. Ment békésen, lassan, olykor le-letépett egy-egy jóízű hajtást az útszéli bokrokról.

Egyszer csak az út egyik fordulójában, meglátták egymást: a Nyúl és a Tehén.

Megálltak mind a ketten. Szólni egyikük sem tudott: a Nyúl a restelkedéstől némult meg, a Tehén a rémülettől.

Sok idő múlva végül is hebegve-habogva, reszketeg hangon megkérdezte a Tehén:

- Ki vagy, te szörnyűséges pikkelyes vadállat? Mit keresel erre mifelénk?

- Hm - felelte a Nyúl. - Igazán olyan szörnyűségnek találsz?

- Borzalmasabb fenevadat életemben sem láttam!

- És igazán nem tudod, ki vagyok?

- Hogy tudhatnám! - dadogta a Tehén. - Hiszen mondom, hogy hasonló szörnyeteggel még sohasem találkoztam!

„Ha nem ismer meg - gondolta magában a Nyúl -, én bizony nem árulom el, hogy ki vagyok. Inkább ráijesztek egy kicsit!”

Így szólt:

- Hát akkor tudd meg: én vagyok a félelmetes, nagy erejű, nagy étvágyú Öhöm-Böhöm!

- És mire van olyan nagy étvágyad? - tudakolta aggodalmasan a Tehén. - Szénára? Káposztára? Gyümölcsre?

- Húsrá - válaszolta a Nyúl.

- Miféle húsrá?

- Nem vagyok válogatós. De ha már kérdezed, megvallom, hogy legjobban a tehénhúst szeretem.

Tehén néne majd összerogyott rémületében.

- Remélem, nem vagy éhes - szólt akadozó nyelvvel.

- Most még éhes vagyok - felelte a Nyúl -, de rövidesen nem leszek az. Ugyanis mindjárt megszeklek.

- Jaj nekem! - bődült el a Tehén.

S azzal megfordult, és elrohant, hogy csak úgy porzott nyomában az út.

A Nyúl jót mulatott magában, és elhatározta, hogy mielőtt megmosakodnék, mulatságból még egy-két állatra ráijeszt.

Elsőnek a Medvével találkozott, aki feleségestül, bocsostul az erdőben sétált.

Medvéné asszony és a két bocs mindjárt felkapaszkodott egy-egy fára, mihelyt meglátta a falevél-pikkelyes, szörnyűséges fenevadat (akiben persze egyikük sem ismerte fel a Nyulat). A Medve azonban, ámbár neki magának is leginkább menekülni lett volna kedve, vitézül megállt a Nyúl előtt.

- Hát te miféle szerzet vagy? - kérdezte.

- Én vagyok a félelmetes, nagy erejű, nagy étvágyú Öhöm-Böhöm! - felelte vastag hangon a Nyúl. - Nem hallottad még a híremet?

- Nem én!

- Gondoltam! - nevetett a Nyúl. - Máskülönben nem állnál itt ilyen bátorsággal.

- Csak nem akarsz bántani? - tudakolta megszeppenten a Medve.

- Eszem ágában sincs - válaszolt a Nyúl. - Csak éppen megeszlek. Tudniillik a medvehús a kedvenc eledelem.

A Medve olyan hirtelen termett fent egy fa tetején, hogy akár a Mókusnak is becsületére vált volna ez a fürgeség. Onnan kiáltott le.

- Ne hidd, hogy megijedtem tőled! Csak hát ki nem állhatom a verekedést...

Ment tovább a Nyúl, és szerencséje volt: az erdő szélén együtt találta a Farkast és a Rókát. Éppen arról beszélgettek, hogyan foghatnák meg végre a Nyulat.

„Úgy látszik, a legjobbkor érkeztem” - kuncogott magában a Nyúl.

S azzal odatoppant a két állat elé.

- Huuuu! - kiáltotta, és megrázkódott, hogy csak úgy zörgött rajta a sok falevél.

- Ki vagy te? - kérdezte riadtan a Farkas.

- És miért kiabálsz? - vacogta a Róka.

- Én vagyok a félelmetes, nagy erejű, nagy étvágyú Öhöm-Böhöm - felelte a Nyúl. - Azért jöttem, hogy ahány farkast, rókát találok, mind megegyem. Melyiketeket faljam fel elsőnek?

A Farkas a Rókára nézett, a Róka a Farkasra, azután mind a ketten a félelmetes, nagy erejű, nagy étvágyú Öhöm-Böhömre.

- Huuuu! - üvöltött a Nyúl. - Már kezdem is a lakomát!

De ezt már nem várta meg sem a Farkas, sem a Róka. Az egyik jobbra, a másik balra, úgy elfutott mind a kettő, hogy a Nyúl még ha akarta volna, sem bírta volna utolérni őket.

Hanem hát nem is akarta, mert megalégelte a tréfát. Inkább hazament, megmosakodott, és azután felkereste Mezeinét és a lányait.

- Igen tisztelt hölgyeim! - szólt hozzájuk. - Hallották-e már a hírét a félelmetes, nagy erejű, nagy étvágyú Öhöm-Böhömnek?

- Eddig bizony még nem hallottam róla - felelte Mezeiné asszonyság.

- Mi sem - mondták a báránkisasszonykák.

- Megvallom, én sem - nevetett a Nyúl. - Bezzeg a Tehén, a Medve, a Farkas meg a Róka már személyesen is megismerkedett vele!

S azzal elbeszélte, hogyan rémített meg a félelmetes, nagy erejű, nagy étvágyú Öhöm-Böhöm képében egy sor állatot. Mezeiné és a lányai csak úgy dülöngéltek a kacagástól.

Attól fogva, ha a Tehén, a Medve, a Farkas vagy a Róka meglátogatta Mezeiék házát, a pajkos báránkisasszonykák sohasem mulasztották el megkérdezni, hogy mi történnék, ha egyszer csak: sz-s-cs, sz-s-cs - beállítana a szörnyűséges, rettenetes, borzadalmas Öhöm-Böhöm.

- Én ugyan nem ijednék meg tőle! - hetvenkedett a Róka.

- Én még kevésbé! - dicsekedett a Farkas.

- Én mégúgy sem! - tódította a Medve.

- Én meg a legkevésbé! - hengegett a Tehén.

- Könnyű nektek! - szólalt meg ilyenkor a Nyúl, és fél szemmel titokban Mezeinére és a lányokra kacsintott. - Nagyok vagytok, bátrak és erősek. De mit tegyen a magamfajta gyenge kis legény? Szégyen, nem szégyen, én bizony bevallom: ha Öhöm-Böhömmel találkoznom, menten elfutnék előle.

Otthon aznap így köszönt Anyának a Kisfiú:

- Huuuu! Én vagyok a félelmetes, nagy erejű, nagy étvágyú Öhöm-Böhöm!

- Aztán mire van olyan nagy étvágyad? - tudakolta Anya.

- Farkashússra, rókahússra, medvehússra, tehénhússra - sorolta Öhöm-Böhöm.

- Hát almás lepényre? - kérdezte Anya. - Mert az van vacsorára.

- Huuu! - mondta Öhöm-Böhöm. - Arra is.

BENJÁMIN BÁCSI ÉS A FARKASOK

- Hallottad-e már híret Mezei Benjáminnak, a kosnak? - kérdezte egyik nap Rémusz bácsi a Kisfiút.

A Kisfiú a fejét rázta, hogy: nem, sosem hallott róla.

- Pedig nevezetes állat volt a maga idejében - mondta az öreg. - Ország-világ ismerte, becsülte.

- Csak Mezeiné asszonyságról hallottam és a báránykisasszonyokról.

- No, hát ha tudni akarod - mondta Rémusz bácsi -, Benjámín úr Mezeiné sógora volt, a báránykisasszonyok nagybátyja.

- És miről volt olyan nevezetes? - érdeklődött a Kisfiú.

- Mindjárt elmondom - felelte az öreg.

Mezei Benjámín bácsi muzsikus volt, mégpedig nem akármilyen, hanem a legkülönb az egész környéken. Nem akadt olyan nóta, amelyet el ne hegedült volna, ha jókedve volt. Tudott régít is, újat is, frisset is, lassút is. Minden valamirevaló táncmulatságon ő húzta talp alá, estétől hajnalig, még dalolt, bokázott is hozzá. Nem csoda, hogy mindenki szerette.

És nemcsak dicsérték a művészetét, hanem meg is jutalmazták érte gazdagon. Egyik-másik táncmulatság után a háziak meg a vendégek úgy teletömködték a zsákját mindenféle finomsággal, hogy Benjámín úr kénytelen volt ott helyben megenni az ajándékok felét, máskülönben el sem bírta volna a vállán.

Egyszer, úgy karácsony táján, Mezeiné asszonyság és a leányai elhatározták, hogy házimulatságot rendeznek. Üzentek is mindjárt Benjáminért, hogy ekkor meg ekkor menjen el hozzájuk, vigye a hegedűjét is. Az meg visszaüzent, hogy ott lesz, még alkonyat előtt.

Csakhogy azon a napon igen csúnya volt az idő: hideg szél fúj, köd ereszkedett le a vidékre, a hó is eleredt. Benjámín bácsi legszívesebben otthon maradt volna, de gondolta, nem hagyhatja cserben a sógornőjét és a húgocskáit, ha már egyszer összecsiszították a vendégeket, és táncolni akarnak! Hóna alá csapta hát a hegedűjét, és elindult Mezeiné asszonyság háza felé.

Nem az országúton ment, hanem egy keskeny erdei ösvényen, mert tudta, hogy arra rövidebb. De ahogy ment, ment, egyre sűrűbb lett a köd, egyre erősebb a szél, egyre kavargóbb a hóesés. Benjámín bácsi minduntalan eltévesztette az utat, és csak ügyyel-bajjal talált rá újra. A végén azonban úgy ellepett mindent a hó, hogy Benjámín már azt sem tudta, merre van előre, merre hátra. Ráadásul a sok tévelygésben úgy eltelt az idő, hogy lassacskán be is esteledett.

Mások talán kétségbeestek volna az ő helyében, leültek volna a földre tehetetlenül, vagy segítségért óbégattak volna. De Mezei Benjámint nem ilyen fából faragták! Leszgte a fejét, és ment tovább. Nem törődött sem a köddel, sem a széllal, sem a hóval; csak azon az egyen bánkódott, hogy a sógornője házában azóta már bizonyára összegyűltek a vendégek, és nem tudják, hol késik a muzsikus.

Addig kóborolt a fagyos, sötét erdőben, amíg valami gyenge fényt nem pillantott meg egy dombtetőn. Mindjárt elindult arrafelé, és hamarosan már látta is, hogy az a fény egy magányos házikó ablakában világlik.

„Ide betérek, ha befogadnak - gondolta magában. - Legalább nem kell hóban, fagyban a szabad ég alatt éjszakáznom!”

Bekopogott az ajtón.

- Ki az? - hallatszott odabentről.

- Mezei Benjámín a nevem - felelte a muzsikus. - Eltévedtem ebben a nagy hóvihárban. Nem adnátok szállást reggelig?

Keskeny rés nyílt az ajtón, valaki kilesett rajta. Aztán így szólt az a valaki:

- Gyere be. Minden bajba jutott vándort szívesen látunk éjszakára.

Benjámín bácsi belépett a szobába, kitörölte a szeméből a havat, azután körülnézett.

És akkor azt kívánta, hogy bárcsak el se indult volna hazulról.

És ha már elindult, legalább ne tért volna le az országútról. És ha már letért, legalább ne tévedt volna el. És ha már eltévedt, legalább ne látta volna meg azt a gyenge fényt. És ha már meglátta, legalább ne kéredzkedett volna be a házba. És ha már bekéredzkedett, legalább megtudakolta volna, mielőtt belépett az ajtón, hogy ki lakik ott.

Mert abban a házban egy hatalmas, nagy farkas lakott a feleségével.

- Az a farkas, amelyik Öhöm-Böhöm elől elszaladt? - kérdezte a Kisfiú.

- Dehogysis! Hiszen az nem lakott az erdőben!

- És ezt a farkast nem Farkasnak hívták?

- Nem bizony. Ordasnak hívták: Ordas úrnak. Nem járt a faluba, nem ismerte sem a Nyulat, sem a többieket.

- Mezeiüket sem ismerte?

- Azokat sem. És Benjámín bácsit sem. De ami a legfurcsább: hegedűszót sem hallott soha életében, és hiába nézte, nem tudta eltalálni, mi az a furcsa szerszám a derék kos hóna alatt. Ez volt Benjámín bácsi szerencséje.

- Miért volt ez szerencse? - kérdezte a Kisfiú.

- Mindjárt meghallod - felelte Rémusz bácsi.

A farkas felesége éppen fát rakott a tűzre.

- Tessék beljebb fáradni! - biztatta ő is Benjámint.

Benjámín azonban inkább kifelé kívánczozott. Csakhogy a házigazda akkorra már becsukta az ajtót, sőt még a kulcsot is ráfordította.

- Nem vagyunk valami gazdagok - mondta Ordas úr -, de amink van, szívesen megosztjuk a vendégeinkkel.

- Igazán nem szeretnék alkalmatlankodni - szabódott a muzsikus. - Egy kicsit megmelegszen, és már megyek is.

- Szó sem lehet róla! - kiáltotta a farkas. - Vacsorára mindenképpen itt kell maradnod! - Rávigyorodott a feleségére.

- Ma este finom vacsorát eszünk - mondta. Ordasné visszavigyorgott a férjére.

- Bizony - nyalta meg a szája szélét -, rég nem ettünk ilyen finomat!

Mezei Benjámint bácsi most már sejtette, hogy miféle vacsorára készül az Ordas család: őt magát akarják megenni, Mezei Benjámint bácsit. Hiszen az a birkák baja világszerte, hogy egyesek - kivált a farkasok - igen kedvelik a birkahúst.

Mitévő legyen? Menekülni nem menekülhet, könyörögni hiába könyörögne. Úgy tett, mintha nem gyanítana semmi rosszat. Hátha megsegíti a szerencse!

- Hát ha ilyen szívből marasztaltok, nem bánom, maradok - mondta.

- Ül ide a tűzhöz - biztatta Ordas úr -, helyezkedjél kényelembe. Nekem meg a feleségemnek még valami kis tennivalónk van a kamrában.

S azzal magára hagyták Benjámint.

Nemsokára valami surrogó, sikkantós zaj hallatszott be a szobába: sirr-sirr-sirr - és a muzsikusként kitalálta, hogy Ordas úr és a felesége a konyhakést köszörüli a fenőkövön.

„Úgy látszik, végem van - sóhajtotta. - Élve innen nemigen szabadulok.”

Bánatosan elővette a hegedűjét, hogy ha már meg kell halnia, legalább még egyszer meghallgassa kedves zeneszerszámja hangját. Megpendítette a húrokat, egyiket a másik után: pling, pleng, plang, plung... pling, pleng, plang, plung... Aztán visszafelé: plung, plang, pleng, pling... plung, plang, pleng, pling... És végül mélyet, magasat váltogatva: plang, pling, pleng, plung... pleng, pling, plung, plang...

Odakint a kamrában Ordas úr kezében megállt a kés.

- Hallod, asszony? - bökte oldalba a feleségét. - Miféle hang ez?

- Életemben sem hallottam effélet - felelte Ordasné.

Benjámint pedig odabent tovább pengette a négy hegedűhúrt: pling-pling, plang-plang, pleng... plung-plung, plang-plang, pling...

Ordas úr belesett az ajtón.

- Lehet, hogy valami fegyver? - találgatta. - A vadászok is ilyesforma szerszámot hordanak a vállukon.

- Manapság annyiféle fegyvert találnak ki! - sóhajtotta az asszony.

- De hiszen akkor ennek a fele se tréfa! - suttozta a farkas. - Jobb, ha lemondunk a birkahúsról, és barátságot kötünk a vendégünkkel. De még jobb, ha vissza sem megyünk, hanem elbújunk itt, a kamrában! - vélte.

- Hátha ránk töri az ajtót! - rémüldözött Ordasné. - A legjobb, ha kimegyünk az erdőbe, ott bizonyosan nem talál meg bennünket.

- Igazad van - felelte Ordas úr. - Gyerünk, minél előbb!

És már rohant is ki az udvarra, onnan pedig a sötét, havas, fagyos erdőbe. Úgy szaladt, hogy a felesége is alig ért a nyomába.

Mezei Benjámint pedig ott üldögélt a padkán, a tűznél. A hegedűjét már letette, folyton csak az ajtót leste, hogy nem jön-e a farkas.

De a farkas nem jött. Csend volt a házban, még az a surrogó, sikkantós zaj is elhallgatott odakint.

Benjámint az ajtóhoz lépett, óvatosan benézett a másik szobába.

A szoba üres volt.

Benézett a konyhába. A konyha is üres volt.

Benézett a kamrába. A kamra is üres volt.

Üres volt az egész ház.

„Hát ha így áll a dolog - mondta magában a muzsikus -, akkor alszom egyet.”

Visszament a szobába, belülről kulcsra, reteszre bezárt minden ajtót, ablakot, azután lefeküdt a padkára, a tűz mellé, elfújta a gyertyát, lehunyta a szemét, és aludt hajnalig.

Hajnalban felkelt, kinézett az ablakon. A köd felszállt, a szél elült, a hó is csak apró pelyhekben szállingózott. A farkasnak meg a feleségének nyoma sem volt sehol.

Fogta a hegedűjét, és elindult. Egy kicsit tévelygett, de azután megtalálta az utat, és nem is sokára, megérkezett Mezeiékhez.

Mezeiné és a lányok elébe szaladtak.

- Mi történt veled, kedves sógor? - kiáltotta az asszonyság. - Már azt sem tudtuk, hová legyünk az aggodalomtól.

Benjámint elbeszélte, mi történt vele.

- Csakhogy megmenekültél! - veregette a vállát az özvegy kosné. - Gyere, igyál gyorsan egy bögre forró kávé, egyél hozzá egy karéj vajjas kenyeret!

A vendégek még mind együtt voltak, és elhatározták, hogy ha már megjött a muzsikus, hát együtt is maradnak, kipótolják az elmulasztott táncot.

Mezei Benjámint megitta a kávé, megette a vajjas kenyeret, azután megtörülte a száját, és elővette a hegedűjét. Egy kicsit megereszkedtek rajta a húrok a nagy hidegben, sorra próbálta, hangolta hát valamennyit: plim, plem, plam, plum - meg visszafelé: plum, plam, plem, plim - aztán pedig változtatva: plum-plem, plim-plum... Végül fogta a vonót, és rázendített egy szép, tüzes, szapora talpalávalóra.

A vendégek is, a háziak is táncra perdültek. Legszebben, legfürgébben a Nyúl járta. (Mert persze ő sem hiányzott a társaságból.) Elsőnek Mezeiné asszonyságot forgatta meg, azután a báránkisasszonyokat, majd sorjában a Rókánét, a Farkasnét, a Borznét.

Még a Medve tenyeres-talpas feleségét is úgy megtáncoltatta, hogy a derék hölgy pihegve, lihegve roskadt egy karosszékbe, és arra kérte a Gúnárt, legyezgesse egy keveset a szárnyával, mert anélkül sehogy sem tud lehűlni abban a meleg szobában.

- Kitől tanult táncolni a Nyúl? - kérdezte a Kisfiú.

- Az apukájától - felelte Rémusz bácsi.

- És az apukája?

- Az? A saját apukájától.

- És a saját apukája?

- Mármint hogy a Nyúl nagypapája? Egy tánctanártól.

- És a tánctanár?

- Egy másik tánctanártól.

- És a másik tánctanár?

- Egy harmadik tánctanártól.

- És a harmadik tánctanár?

Rémusz bácsi úgy tett, mintha gondolkoznék.

- Őszintén szólva, azt már nem tudom - válaszolta végül. - Hogy a harmadik tánctanár kitől tanult táncolni? Nem, ezt igazán nem tudom.

- Lehet, hogy az apukájától - mondta a Kisfiú. - És az is az apukájától, és az is az apukájától, és az is az apukájától...

- Lehet - felelte Rémusz bácsi.

A TALÁLÓS KÉRDÉS

- Még ugyanazon a mulatságon történt - kezdte másnap Rémusz bácsi -, még ugyanazon a mulatságon: Mezeiéknél, hogy a Nyúl széles jókedvében azzal a bizonyos félelmetes, nagy erejű, nagy étvágyú Öhöm-Böhömmel kezdte rémítgetni a Rókát. Ebből talán még nem lett volna semmi baj, ha a Nyúl nem viszi túlságba a dolgot. Addig-addig emlegette azonban azt a szörnyűséges pikkelyes fenevadat, ameddig a Róka észre nem vette (persze, része volt ebben a báránkyisasszonykák nevetlen vihogásának is), hogy a Nyúl meg akarja szégyeníteni az egész társaság előtt. Nagyon megharagudott a Róka, de amolyan hát mögötti természet lévén, nem mutatta ki a haragját, hanem elhatározta, hogy mihelyt teheti, bosszút áll a Nyúlon.

- És hogy állt bosszút rajta? - érdeklődött a Kisfiú.

- Éppen erről szól a mai mese - felelte az öreg néger.

Egyszer a Nyúl éppen a veteményeskertjében locsolgatott, kapálgatott, amikor beszólt hozzá a kerítésen át a Róka:

- Adj'isten, komám! Sok a dolgod?

- Nem mondhatnám - felelte a Nyúl. - Csak teszek-veszek, kertészkedem itt a ház körül.

- Nem volna kedved egy kis sétára? - kérdezte a Róka,

- Hová mennénk?

- Csak emide le.

- Hol van az az emide le? - tudakolta a Nyúl.

Erre azt felelte a Róka, hogy egy kis sárgabarackot szeretne enni, de megrándította a lábát, nem bír felmászni a fára; azt szeretné, ha a Nyúl másznék fel helyette, és ledobálna neki vagy egy kalapra valót.

- Úgy tudtam eddig, hogy utárod a gyümölcsöt - jegyezte meg a Nyúl.

- Az utóbbi időben igen megszerettem - felelte a Róka. - Jót tesz az emésztésemnek.

A Nyúl mindjárt gyanította, hogy valami huncutság van a dologban. De azért adta a hiszékenyt, mert kíváncsi volt, hogy mit tervez a Róka.

- Ezt a kis szívességet igazán megtehetem neked - mondta. - Gyerünk ahhoz a barackfához!

Nemsokára odaértek.

- Ez az a fa - mutatta a Róka. - Látod, milyen szép érett rajta a gyümölcs?

- Látom - bólintott a Nyúl. - Meg kell adni, igazán jófajta barack.

- Kapaszkodjál fel arra a vastag ágra - biztatta a Róka. - Egyél annyit, amennyi jólesik, azután hajíts le nekem is néhányat.

- Szíves öröme! - felelte készségesen a Nyúl, és mindjárt fel is mászott a fára.

- Hát a Nyúl tud fára mászni? - csodálkozott a Kisfiú.

- Nem mindegyik - válaszolta Rémusz bácsi. - De ez tudott.

- Biztosan az apukájától tanulta. És az is az apukájától.
- Biztosan - mondta az öreg. - Az pedig egy fáramászó-tanártól.
- A fáramászó-tanár pedig egy másik fáramászó-tanártól, és a másik fáramászó-tanár egy harmadik fáramászó-tanártól. De hogy az kitől tanulta, azt már nem tudod. Igaz?
- Igaz - felelte Rémusz bácsi.
- Hát akkor folytasd a mesét - kérte a Kisfiú.

A Nyúl tehát felmászott a fára, a Róka pedig leült a fa tövében. Arra számított, hogy ha a Nyúl jóllakik barackkal, és elnehezülve, ellustulva, leereszkedik a földre: ő majd hátulról észrevétlenül elkapja a nyakát.

De hát a Nyúl kitalálta, hogy miben fő a Róka feje! Megkóstolta a barackot, és csettintett a nyelvével:

- Ez aztán a barack! Illatos, zamatos, puha!
- Adj egyet! - kérte a Róka.
- Tessék! - szólt a Nyúl.

Le is dobott egy barackot. Épp a Róka feje búbját érte, szét is loccsant rajta.

- Ejnye, be ügyetlen vagy! - bosszankodott a Róka.
- Nem én vagyok ügyetlen, hanem te! - felelte a Nyúl. - Miért állsz ide, a fa alá? Menj messzebb egy kicsit.

A róka hátrált néhány lépést.

- No, most dobj egyet! - kiáltotta.
- Dobom már! - kiáltott vissza a Nyúl. - Csak aztán kapd is el!

A barack a Róka hátán puffant, lekvár lett belőle.

- Nem tudsz vigyázni? - mérgelődött a Róka.
- Hiába vigyázok, ha ilyen közel állsz a fához.

A Róka még tovább ment.

- Itt jó lesz? - kérdezte.
- Nagyon jó!

Nem is egy barackot dobott a Nyúl, hanem egymás után hármat. Az egyikkel tomporon találta a Rókát, a másikkal szügyön, a harmadikkal orron.

- Elég! - ordított a Róka. - Inkább lemondok a sárgabarackról. Csak egyél magad, én majd megvárlak.
- Már jóllaktam - válaszolta a Nyúl. - Azt hallottam, hogy nem jó sok gyümölcsöt enni éhgyomorra.
- Hát akkor le is jöhetnél a fáról - mondta a Róka.
- Már régen lejöttem - nevetett a Nyúl.

És csakugyan: ott ült a mezőn, a Róka háta mögött, biztonságos messzeségben.

- Ejnye - csóválta a fejét a Róka. - Miért futottál el olyan hirtelen? Csak nem hiszed, hogy bántani akarlak?

- Eszembe sem jutott, hogy ilyesmivel gyanúsítsalak! - felelte a Nyúl. - És hogy lásd, milyen jó barátod vagyok, megtanítalak egy mulatságos találós kérdésre. Kíváncsi vagyok, megfejted-e.

A Róka, aki igen nagyra volt az eszével, így szólt:

- Nincs az a találós kérdés, amelyet meg ne fejtenék. Hadd halljam!

- Hát ide figyelj! - mondta a Nyúl. - Találd ki, mi az:

*Kívül olyan, mint a kalap,
a bélése igen ragad.
Ha befér is fejed fele,
nem egykönnyen jön kifele.*

A Róka töprengett, törte a fejét. A végén bevallotta, hogy nem tudja megfejteni a rejtvényt.

- Nem is tudhatod - felelte a Nyúl. - Ezt a találós kérdést ugyanis csak az fejtheti meg, aki előzőleg mézet evett.

- Hol találok most mézet? - tudakolta a Róka.

- Gyere velem, megmutatom - mondta a Nyúl. Egyenesen a Medve méhesébe vezette a Rókát. Ott sorakoztak a kaptárak.

- Állj ide - szólt a Nyúl. - Én majd megdöntöm egy kicsit az egyik kaptárt. Neked nincs más dolgod, mint kitátani a szájadat, és várni, hogy beleszorogjon a méz.

A Róka oda állt, ahová a Nyúl mutatta, kitátotta a száját. A Nyúl pedig megdöntötte a kaptárt, előbb csak kicsit, vigyázva, azután egyre jobban. A méz vékonyan szivárgott a kaptár nyílásából, mert a tavalyi már elfogyott, az ideit pedig még nem gyűjtötték össze a méhek. (Épp most szálltak ki a rétre, virágpport szedni: ezért nem volt otthon egyikük sem.)

Addig döntötte a Nyúl a kaptárt, amíg ráborult a Róka fejére. Szűk volt a nyílás, a Róka fejének vastagabbik fele beleszorult.

- Segítség! - ordított a Róka, de a hangja inkább csak amolyan bugyborgásfélének hallatszott, mert ami kis méz még akadt a kaptárban, mind a torkára csurgott.

A Nyúl megkopogtatta a kaptár oldalát, és bekiáltott:

- Remélem, most már meg tudod fejteni a találós kérdést:

*Kívül olyan, mint a kalap,
a bélése igen ragad.
Ha befér is fejed fele,
nem egykönnyen jön kifele.*

- Hiszen már éppen elég mézet ettél! No, még mindig nem tudod?

De a Rókának most kisebb gondja is nagyobb volt, mint rejtvényt fejteni. Rázta a fejét, szabadulni igyekezett a kaptárból.

A Nyúl pedig elindult hazafelé. Ahogy bandukolt az úton, ki jön szembe vele? A méhes gazdája, a Medve.

Azt kérdezte tőle a Nyúl:

- Szereted-e a jó találós kérdéseket?

- A jókat igen - felelte a Medve.

- Hát akkor mondd meg, mi az:

*Kívül olyan, mint a kalap,
a bélése igen ragad.
Ha befér is fejed fele,
nem egykönnyen jön kifele.*

A Medve gondolkozott, találgatott.

- Nem tudom a megfejtést - mondta végül.

- Nem csodálom - felelte a Nyúl. - Nagyon nehéz rejtvény. A Róka is most töri rajta a fele fejét a te méhesedben.

- Az én méhesemben?! - horkant fel a Medve. - Mit keres a Róka az én méhesemben?

- Mondom: rejtvényt fejt. Siess oda, ketten majd rájöttök az értelmére.

- Sietek! - felelte a Medve. - Nem szeretem, ha idegenek járnak a kaptárak körül. Arra nagyon kényes vagyok.

Amikor hazaért, a Róka még javában küszködött a kaptárral.

- Most már értem, mit jelent az a huncut találós kérdés! - kiáltotta a Medve. - Azt jelenti, hogy meg akartad dézsmálni a mézet, de nem bírod kihúzni a fejedet a kaptárból. No, majd segíték!

Fogott egy botot, és nagyot vágott a Róka fenekére. A Róka ugrott egyet: a kaptáros fejével épp neki a kerítésnek.

Diribdarabra tört a kaptár. A Róka mézes szájjal, mézes orral, mézes szemmel állt a Medve előtt.

- Tévedsz, ha azt hiszed, hogy mézet akartam lopni! - hebegte.

- Lehet, hogy tévedek - felelte a Medve. - De ha már tévedek, akkor tévedésből mindenesetre elnadrágollak.

Mindjárt be is váltotta az ígéletét.

- Nem akartam mézet lopni! - siránkozott a Róka.

- Sebaj! - mondta a Medve. - Annyi csibészséget követtél már el életedben, hogy ezt a kis verést még akkor is bizonyosan megérdemelted.

Otthon a Kisfiú azt kérdezte Apától:

- Szereted a találós kérdéseket?

- Szeretem - felelte Apa.

- Hát akkor mondd meg, mi az:

*Kívül olyan, mint a kalap,
a bélése igen ragad.
Ha befér is fejed fele,
nem egykönnyen jön kifele.*

- Bizony, ezt nem tudom - vallotta be Apa.

- De én tudom! - kiáltotta vidáman Anya. - Az a ragadós bélésű kalap: a kaptár. A Nyúl a Róka fejére borította, és a Róka nem bírta kihúzni belőle a fejét.

- Honnan tudod? - csodálkozott Apa.

- Ez is találós kérdés! - nevetett a Kisfiú. - De én megfejtem!

- Hát fejtsd meg! - biztatta Apa.

- Onnan tudta - mondta a Kisfiú -, hogy ő volt a kis Betty! Rémusz bácsi kis Bettyje. Igaz? - fordult Anyához.

- Igaz - felelte Anya.

HOGYAN UGRASZTOTA SZÉT A RÓKA VENDÉGEIT A NYÚL

- Anyu megfejtette a találós kérdést - újságolta a Kisfiú másnap Rémusz bácsinak.
  - Már hogyne fejtette volna meg! - felelte az öreg. - Hiszen én magam mondtam el neki ezt a mesét, nem is olyan régen: alig harminc éve.
  - Harminc éve... - ismételte a Kisfiú. - Mennyi az?
  - Hogy is magyarázzam meg? - tűnődött Rémusz bácsi. - Hány éves vagy most?
  - Öt.
  - Hát akkor hat olyan kisfiú, mint amilyen te vagy, együttvéve éppen harmincéves.
  - De hát itt nincs hat kisfiú! Itt csak én vagyok, egyedül!
- Rémusz bácsi megsimogatta a Kisfiú fejét.
- Úgy látszik, nem érted - mondta. - Nem baj. Jövőre iskolába kerülsz, és akkor meg fogod érteni.
  - Jó - felelte a Kisfiú. - De most mesélj olyant, amit mindjárt megérttek.
  - Elmondom, hogy ugrasztotta szét Róka úr vendégeit a Nyúl - mondta Rémusz bácsi.

Képzeltetni, hogy a Róka nem valami nagyon szerette a Nyulat, mert folytonosan túljárt az eszén, és némelykor borsos tréfákat eszelt ki a rovására. Pedig, őszintén szólva, a Róka volt a hibás a dologban, hiszen a legtöbbször ő kezdte az ingerkedést, huzakodást. De hát akárhogy is, annyi bizonyos, hogy nem szerette a Nyulat.

Ezért volt az, hogy egy alkalommal, amikor nagy vendégséget csapott, mindenkit meghívott a házába, aki valamit számított a környéken, csak éppen a Nyulat nem.

„No, megállj - dohogott magában a Nyúl. - Szerzek én magamnak mulatságot, különbet, mint amilyent te rendeztél volna!”

Estefelé a vendégek összegyűltek a Róka házában.

Róka úr ülőhellyel kínálta őket, ahogy illik, Rókáné pedig ételt, italt hordott fel.

- Tessék, kedves barátaim, egyenek-igyanak! - biztatta a vendégeket. - Váljék kedves egészségükre!

A vendégek nem kérték magukat: falatoztak, hörpölgettek, jókedvűen tereferéltek.

- Hol marad a Nyúl? - kérdezte egy kis idő múlva a Medve.

- Az ám! Mi van a Nyúllal? - tudakolta a Teknős. - Az olyan multság, amelyből a Nyúl hiányzik, felét sem éri!

- Csak nem mulasztottad el meghívni? - kérdezte a Borz.

- Jaj, dehogyis mulasztottam el! - füllentette a Róka. - Hívtam, nem is egyszer. Csak hát, az igazat megvallva, a Nyúl nem valami jó barátom, mert folytonosan túljárok az eszén, és némelykor borsos tréfákat eszelek ki a rovására.

- Elég rosszul teszed! - felelte a Teknős. - Rá is fizethetsz.

- A Nyúl a hibás a dologban - védekezett a Róka -, hiszen a legtöbbször ő kezdi az ingerkedést, huzakodást. De hát akárhogy is, annyi bizonyos, hogy nem nagyon szeret engem.

Mit csinált közben a Nyúl?

Felment a háza padlására, és a régi lomok alól előkeresett egy csörgődobot. Leverte róla a port, és mindjárt ki is próbálta a hangját: didi-bumm, didi-bumm, didi-bumm...

- Hogy került csörgődob a Nyúl padlására? - érdeklődött a Kisfiú.

- Az a dob még a Nyúl papájáé volt. És az is az édespapájától örökölte.

- És a Nyúl papájának az édespapája kitől kapta? A tánctanártól?

- Persze hogy attól! És a tánctanár a másik tánctanártól. És a másik tánctanár a harmadiktól.

- És hogy a harmadik tánctanár kitől kapta, azt nem tudod? - kérdezte a Kisfiú.

- Nem, azt nem tudom - felelte Rémusz bácsi. - De hallgasd meg, hogy mit csinált a Nyúl a dobbal.

A Nyúl halkan odasettenkedett a Róka házához. Nem is kellett valami nagyon halkan settenkednie, mert odabent akkora volt a zshivaj, hogy amúgy sem hallották volna meg a lépéseit.

Megállt az ablak alatt, és rávert a dobra: didi-bumm, didi-bumm, didi-bumm!

Elsőnek a Mosómedve figyelt fel a zajra.

- Mi az? - kérdezte. - Talán az ég dörög?

A Farkas is fülelt.

- Mintha jégeső kopogna - mondta.

- Inkább távoli lódobogásra hasonlít - vélekedett a Borz.

A vendégsereg lassan elcsendesedett.

Didi-bumm! Didi-bumm! Didi-bumm! - hangzott a dobszó.

- Nem dörgés ez! - rázta a fejét a Medve.

- De nem is jégeső! - állapította meg a Farkas.

- Sőt még csak nem is lódobogás! - jelentette ki a Borz.

- Hát akkor mi lehet? - tünődtek a vendégek.

- Talán bizony... - szólt a Tehén. - Ki sem merem mondani! - Felállt a helyéről. Egy kicsit reszketett a lába.

- Szíves elnézésteket kérem, tisztelt barátaim - mondta akadozó nyelvvel -, de nekem most mennem kell. Megígértem a gyermekeimnek, hogy nem maradok sokáig.

- Én is ezt ígértem - indult a Kecske is.

- Ejnye, csak nem ijedtetek meg egy kis lármától? - marasztalta őket a Róka. - Még csak most sül a konyhán a fánk, most forr fel a borleves.

De azoknak már beszélhetett: a Tehén is, a Kecske is kilódult az ajtón, és futott hazafelé.

- Tessék, egyetek-igyatok! - igyekezett a Rókáné felvidítani azokat, akik ottmaradtak.

Hanem akkor megint felhangzott az ablak alatt: didi-bumm, didi-bumm, didi-bumm!

A Róka odalépett az ablakhoz, kikiáltott a kertbe:

- Ki az? Ki jár itt?

Didi-bumm! Didi-bumm! Didi-bumm! - csak ennyi volt a válasz.

- Annyi bizonyos, hogy nem állati hang - mondta a Teknős.

- De nem is emberi - tette hozzá a Borz.

- Hát akkor miféle? - tanakodott a Róka.

A Medve felállt a helyéről.

- Nem akarok megijeszteni senkit - szólt tétován. - Csak éppen megjegyzem, hogy egyetlen olyan teremtménnyel találkoztam életemben, amely sem emberre, sem állatra nem hasonlított.

A Farkas szájában megállt a falat.

- Én is - suttopta.

- Én is - mondta a Róka, és távolabb húzódott a nyitott ablaktól. - De hiszen ez akkor nem más, mint a félelmetes...

- ...a nagy erejű...- rebegette a Medve.

- ...a nagy étvágyú...- nyöszörgött a Farkas.

- Öhöm-Böhöm! - sikoltott fel a Rókáné, és ettől még azok is megrémültek, akik eddig nyugodtan ettek-ittak az asztalnál.

Még Mezeiné asszonyság és a lányai is felugrottak (pedig hát ők igazán jól ismerték Öhöm-Böhömöt), és az ajtó felé igyekeztek. Didi-bumm! Didi-bumm! Didi-bumm! - hallatszott az udvarról.

- Meneküljön, aki tud! - rikoltotta egy ijedős, süldő korú vadmalac-kisasszony, és szüleit sem várva, mindjárt ki is rugtatott a szabadba.

Lett erre kavardóság! Az állatok egymást lökdösték, taszigálták kifelé.

Nem telt bele egy perc: házigazdástul, háziasszonyostul rohant, amerre látott, az egész vendégsereg. Csak a Teknős maradt ott az udvaron, az is csak azért, mert jobban bízott a páncéljában, mint a lábában.

A Nyúl pedig belesett az ablakon, és látta, hogy üres a ház.

„Most rajtam a sor! - nevetett magában. - Remélem, azóta megsült a fánk, felforrt a borleves!”

Leült az asztalhoz, és nekilátott a falatozásnak, italozásnak. Talán egy kicsit többet is evett-ivott a kelleténél: nem vette észre, hogy az idő erősen halad. Még arra sem figyelt fel, hogy Rókáké meg a bátrabb vendégek: a Medve, a Farkas, a Borz lassan visszasompolyognak a házhoz.

A Róka belesett az ajtón.

Intett a többieknek, hogy azok is nézzék, ki falatozik, italozik odabent az asztalnál.

Megmérgeződött a Róka, odaugrott a Nyúl elé, és elrikkantotta magát:

- Most már tudom, hogy ki az a félelmetes...

A Medve átvette a szót:

- ...az a nagy erejű...

A Farkas folytatta:

- ...az a nagy étvágyú...

- Öhöm-Böhöm! - fejezte be a Rókáné.

- Hát ide figyelj, te félelmetes, nagy étvágyú, nagy erejű Öhöm-Böhöm! - kiáltotta a Róka. - Most az egyszer nem te nevetsz utoljára!

- Nem bizony! - vicsorgatta a fogát a Farkas.

Még a szelíd Medve is így vélekedett:

- Bizony, ezért a rossz tréfáért megérdemled a büntetést.

- Azt ajánlom, dobjuk a folyóba! - mondta a Róka.

A többiek helyeseltek.

- Messze van a folyó! - vetette ellen a Nyúl.

- Van időnk! - felelte a Róka. - Majd csak odaérünk hajnalig!

- Csakhogy én nem bírok ám járni! - jelentette ki a Nyúl. - Idejövet beleestem az árokba, kibicsaklott a bokám.

- Mankót kapsz, azzal elbiceghetsz a folyóig - mondta a Róka.

- Mankót? Az jó lesz, nagyon jó! - helyeselt a Nyúl. - Gyerünk, hadd keressek egyet.

Valamennyien kimentek az udvarra. A Nyúl kihúzott egy vastag dorongot a tűzifarakásból.

- Ezt választod? - furcsállotta a Medve. - Hiszen megemelni is alig bírod!

- Ilyen kell nekem - felelte a Nyúl.

- Ha ilyen kell - vont vállat a Róka -, hát csak vigyed!

Elindultak a folyóhoz. A Nyúl a nehéz dorongot vonszolva, sántikált a partig. Ott megálltak.

- Most véged van, Nyúl koma! - szólt a Róka. - Mert most mindjárt a vízbe hajítlak!

- Nem hiszem - mosolygott a Nyúl.

- Nem hiszed? - csodálkozott a Róka. - Aztán miért nem?

- Azért, mert én magam ugrom bele! - válaszolta a Nyúl.

S azzal, hóna alatt a vastag doronggal, hirtelen belevetette magát a folyóba.

Nagyot csobbant a víz, összecsapódott a Nyúl feje fölött.

Most mi lesz vele? Hiszen a Nyúlnak sok tudománya volt, de úszni sohasem tanult meg!

Nem kell azt féltetni! Egy pillanat múlva újra felbukkant a feje a víz színén. Még arra is kedve volt, hogy nevetve odakiáltson a parton gyülekező állatoknak:

- Ha véletlenül Öhöm-Böhömmel találkoznátok valahol, mondjátok meg neki, hogy tisztelgetem!

Hogyan? Hát mégis megtanult úszni a Nyúl?

Nem, a Nyúl nem tudott úszni. Hanem az a vastag dorong, amelybe kapaszkodott, az könnyen, biztosan úszott a víz színén.

- Kész? - kérdezte a Kisfiú.
- Kész - felelte Rémusz bácsi.
- Ez nem volt nagyon-nagyon szép mese - mondta a Kisfiú.
- Nem? - csodálkozott az öreg. - Miért nem?
- Mert a Nyúl irigy volt a vendégekre a sok jó enivaló miatt, és irigynek lenni nem szép dolog.
- Ebben van valami - bólintott Rémusz bácsi. - De hát ilyenek az állatok: még a legderékabbnak is akad egy-két hibája.
- És a Rókánál ott volt a Medve is és a Teknős is - folytatta a Kisfiú - és sok más jó állat, és egyik sem mondta, hogy ne dobják a vízbe a Nyulat. Pedig ezt kellett volna mondaniuk.
- Azt hiszem, igazad van - válaszolta Rémusz bácsi. - Ezt kellett volna mondaniuk.
- Nem volt nagyon-nagyon szép mese - ismételte meg a Kisfiú.
- Sajnos, a mesékkal úgy áll a dolog - magyarázta az öreg -, hogy nem mindegyik egyforma szép. Van köztük ilyen is, olyan is.
- Ez nagyon szép volt - mondta a Kisfiú.
- De hiszen az előbb azt mondtad, hogy nem volt nagyon szép!
- Azt mondtam, hogy nem volt *nagyon-nagyon* szép. Csak *nagyon* szép volt.
- Akkor nincs baj - felelte Rémusz bácsi.
- Nincs - mondta a Kisfiú.

HÉT ÓNTÁNYÉR, HÉT ÓNKUPA ÉS EGY TEÁSKANNA TÖRTÉNETE

Egyik este Rémusz bácsi valamit keresgélt a polcon. Véletlenül leverte róla egy óntányért.

Nagyot csörrent a tányér a földön, akkorát, hogy az öreg cirmos, amely eddig Rémusz bácsi heverőjén szundikált, ijedtében kiugrott az ablakon.

- Jaj! - mondta a Kisfiú. - Eltört?

- Már hogy tört volna el! - felelte az öreg. - Jó erős holmi ez! Megvolt már Betty asszony kislánykorában is. Mondhatom, sok finom ételt ettem belőle.

- Mekkora lármát csinált! - álmélkodott a Kisfiú. - És hogy megijedt tőle a macska!

- Meghiszem azt! - mondta Rémusz bácsi. - Az ilyen óntányérok szörnyű csörgésre képesek. Fogadni mernék, hogy nemcsak a macska ijedne meg tőle, hanem akármilyen más állat is.

- Még a Nyúl is? - kérdezte a Kisfiú.

- A Nyúl? Még mit nem! Hiszen éppen ő volt az, aki egy bizonyos alkalommal nem kevesebb, mint hét óntányért, hét ónkupát és egy ónból való teáskannát vert össze, hogy a lármával megszalajtsa egy csapat nagygyerős, nagyokos állatot!

- Hát a Nyúl nem a csörgődobot ütötte: didi-bumm, didi-bumm? - tudakolta a Kisfiú.

- Az máskor történt - felelte az öreg néger. - Azon a napon, amelyről most beszélek, edényekkel csapott zajt: csirr-csörr, klang-blang, zirr-zörr.

- Akkor ezt mondd el! - kérte a Kisfiú.

- Mondom - válaszolta Rémusz bácsi.

A Nyúlnak volt egy kis földje, abból éldegélt családotul. (Meg persze abból, amit itt-amott mindenféle ügyeskedéssel szerzett.) Egyik évben igen jól ütött be a termés, úgyhogy a Nyúl nemcsak az éléskamráját tölthette meg, hanem még el is adhatta a felesleget.

- No, asszony - mondta a feleségének -, végre egy kis pénzhez jutottunk. Mit vegyünk rajta?

- Legjobb, ha tányért és kupát vásárolsz - válaszolta a Nyúlné. - A gyerekeink mindenféle ütött-kopott bádoghalmiból esznek-isznak, ideje, hogy végre tisztességes edényhez jussanak. És ha még futja a pénzből, új teáskannát is vehetsz, mert a régi már horpadt.

A Nyúl azt felelte, hogy igen jónak tartja az ötletet; szerdán bemegy a városba, és a heti vásáron megveszi az edényt: hét ónkupát, hét óntányért a hét gyermeknek, sőt, ha futja a pénzből, még egy új teáskannát is, a régi horpadt helyett.

A Nyúlné alig várta, hogy elmondhassa valakinek, milyen szép ajándékot ígért a férje. Éppen arra jött a Menyét felesége, annak mindjárt elújságolta:

- A férjem szerdán hét ónkupát és hét óntányért vesz a hét gyereknek a vásárban, sőt, ha futja a pénzből, még egy új teáskannát is, a régi horpadt helyett.

A Menyétné meglátogatta régi barátnőjét, a Nyest feleségét.

- Nyúl úr szerdán hét ónkupát és hét óntányért vesz a hét gyereknek a vásárban - mesélte -, sőt, ha futja a pénzből, még egy új teáskannát is, a régi horpadt helyett.

- No lám! - jegyezte meg a Nyestné. - Az én férjem nem ilyen bőkezű. Mi bezzeg csempe, csorba bögrékből teázunk, amióta csak összeházasodtunk.

De azért ő is továbbadta a hírt a Rókánénak:

- Nyúl úr szerdán hét ónkupát és hét óntányért vesz a hét gyereknek a vásárban, sőt, ha futja a pénzből, még egy új teáskannát is, a régi horpadt helyett.

- Ejnye! - csóválta a fejét a Rókáné irigyen. - Hát ilyen jól megy a dolguk?

El is mondta még aznap a Farkasnénak:

- Nyúl úr annyira megszédte magát, hogy szerdán hét ónkupát és hét óntányért vesz a hét gyereknek a vásárban, sőt, ha futja a pénzből, még egy új teáskannát is, a régi horpadt helyett.

- Adta csibésze! - csóválta a fejét a Farkasné. - Kíváncsi vagyok, hogy jutott ekkora vagyonhoz!

Futott a Medve feleségéhez.

- Nyúl urat majd felveti a pénz! - közölte vele. - Szerdán hét ónkupát és hét óntányért vesz a hét gyereknek a vásárban, sőt, ha futja a pénzből, még egy új teáskannát is, a régi horpadt helyett.

- Ez már teszi! - felelte a Medvéne. - Hiába, meglátszik, hogy melyik állat az életrevaló!

Az asszonyok este mind elmondták a férjüknek:

- Nyúl úr szerdán hét ónkupát és hét óntányért vesz a hét gyereknek a vásárban, sőt, ha futja a pénzből, még egy új teáskannát is, a régi horpadt helyett.

A Róka felkereste a Farkast.

- Hallottad már? - kérdezte. - A Nyúl szerdán hét ónkupát és hét óntányért vesz a hét gyereknek a vásárban.

- Sőt, ha futja a pénzből - tette hozzá a Farkas -, még egy új teáskannát is, a régi horpadt helyett.

Felkerekedtek mind a ketten, meglátogatták a Medvét.

- Tudod-e, mi újság? - kérdezte a Farkas. - A Nyúl szerdán hét ónkupát és hét óntányért vesz a hét gyereknek a vásárban.

- Sőt, ha futja a pénzből - folytatta a Róka -, még egy új teáskannát is, a régi horpadt helyett.

- Hallottam már a dologról - felelte a Medve -, és azt mondom, hogy ha megveszi: hadd vegye meg, bizonyosan szüksége van rá. A gyerekei eddig mindenféle ütött-kopott bádogedényből ettek-ittak, ideje, hogy végre tisztességes edényhez jussanak.

- Nem hittem volna, hogy ilyen jó bolond vagy! - csóválta a fejét a Farkas.

- Mi közünk ahhoz, hogy miből esznek-isznak a Nyúl gyerekei? - tette hozzá bosszúsan a Róka. - Nem tartozik ránk.

- Hát akkor mi az, ami ránk tartozik? - tudakolta értetlenül a Medve.

- Csak az, te bamba - felelte a Farkas -, hogy a Nyúl szerdán bemegy a városba.

- Tudom - bólintott a Medve. - Hét ónkupát és hét óntányért vesz gyerekeinek a vásárban, sőt, még egy új teáskannát is, a régi horpadt helyett.

- Ha bemegy a városba - magyarázta a Róka -, akkor haza is jön onnan. Mégpedig az erdőn keresztül.

- Tiszta sor! - felelte a Medve. - Arra kell jönnie. De hát ez az ő dolga.

- Tiszta sor! - utánozta csúfondárosan a Medvét a Róka. - A mi dolgunk pedig az, hogy meglessük a vízmosásnál, és jól megtépázzuk.

- Ezenfelül pedig jól el is agyabugyáljuk - tette hozzá a Farkas. - Megérdemli, amiért annyi borsot tört az orrunk alá.

- Hát ami igaz, az igaz - dörögte a Medve. - Egy kis lecke csakugyan nem ártana neki.

Így aztán a három jó barát megállapodott abban, hogy szerdán, hetivásár után meglesi a Nyulat az erdőben, és alaposan megfizet neki a csörgődobos tréfáért meg a többiért.

Ez a nap is elkövetkezett. A Nyúl bement a városba, és vett a vásárban hét ónkupát és hét óntányért a hét gyereknek, sőt, mivel futotta a pénzéből, vett még egy új teáskannát is, a régi horpadt helyett.

A tárgyokat berakta a tarisznyájába, a kupákat a fülüknél fogva madzagra fűzve a nyakába akasztotta, a teáskannát pedig a kezében lóbálta - úgy indult hazafelé.

Messze volt a város. A Nyúl az erdőben leült a földre, hogy hátát egy fatörzshöz támasztva, pihenjen egy keveset.

Amint ott üldögél, egyszerre halk pityegést hall a fáról:

*Lipit-pit, lipit-pit!
Kit látok ott? Valakit.*

A Nyúl mindjárt megismerte a Cinke hangját. És ahogy felnézett a magasba, látta is, hogy csakugyan: ott ágaskodik, forgolódik a Cinke egy ághegyen.

Nem sokat törődött vele; gondolta: hadd locsogjon az az oktondi madár. Csak akkor fülelt fel, amikor a Cinke folytatta:

*Lipit-pit, lipit-pit!
Kit látok ott? Valakit.
Nem is egyet, hanem hármat -
ugyan kire-mire várnak?*

- Kit láatsz? - kérdezte a Nyúl. - Ki az a három, akit emlegetsz?

A Cinkének az volt a szokása, hogy sohasem felelt egyenesen a kérdésre.

Most így cifrázta:

*Lipit-pit, lipit-pit!
Kit látok ott? Valakit.
Nem is egyet: hármat látok.
Egyikük sem jó barátod.*

- Köszönöm a figyelmeztetést - szólt fel a magasba a Nyúl. - Sejttem már, ki lehet az a három! És azt is, hogy mit keresnek itt!

Lerakta a tarisznyáját meg a többi holmit, és arrafelé lopódzott, amerre a Cinke nyújtogatta a nyakát. Meg is pillantotta a vízmosás mélyén a Rókát, a Farkast és a Medvét. Szundikáltak mind a hárman: úgy látszik, nem gondolták, hogy a Nyúl ilyen hamar megjárja az utat.

„Nem volt elég a futásból, amikor Öhöm-Böhöm verte a csörgődobot? - nevetett magában a Nyúl. - Most majd futhattok a szörnyűséges, vérengző, rókaevő, farkasfaló, medvemarcangoló Csirrem-Csörröm elől! Mert jön ám nemsokára!”

Visszatért a fa alá, ahol az imént pihent. A madzagra fűzött ón-kupákat visszaakasztotta a nyakába (jó lazán, hogy minden lépésre összekoccanjanak), a tarisznyát megint a vállára vetette (de előbb kivett belőle két tányért), a teáskannát pedig a fejébe csapta, mint valami sisakot (éppen elfért benne a két hosszú füle).

Amikor mindezzel elkészült, óvatosan felkapaszkodott a dombtetőre, fogta a két tányért, amelyet az imént kivett a tarisznyából, és össze-összezsapta, ahogy a zenekarokban szokásos.

- Hujjujjujuj! - rikoltotta. - Hol a Róka? Hol a Farkas? Hol a Medve? Hadd nyeljem le mind a hármat egy falásra!

A Róka, a Farkas, a Medve felkapta a fejét a vízmosás mélyén. - Hát ez miféle láрма? - kérdezték egymást riadtan.

- Hujjujjujuj! - üvöltött, a két tányért egymáshoz verdesve, a Nyúl. - Én vagyok itt: a szörnyűséges, vérengző, rókaevő, farkasfaló, medvemarcangoló Csirrem-Csörröm!

- Hallod? - kérdezte a Róka a Farkast.

- Hallod? - kérdezte a Farkas a Medvét.

- Hallod? - kérdezte a Medve a Rókát.

Felugrottak mind a hárman.

- Hallom! - mondta a Róka a Medvének.

- Hallom! - mondta a Medve a Farkasnak.

- Hallom! - mondta a Farkas a Rókának.

A Nyúl ugrott egyet, csak úgy helyben, de ettől összekoccant a madzagra fűzött hét ónkupa a nyakában, és összezsörcsönt a maradék öt óntányér a tarisznyában.

- Hujjujjujuj! - ordította a Nyúl. - Jaj annak, aki az utamba kerül! Karmom horgas, agyaram éles, hátam, oldalam csupa szűrő túske! Hol a Róka? Hol a Farkas? Hol a Medve? Hadd nyeljem le mind a hármat egy falásra!

- Ennek a fele sem tréfa! - súgta rémülten a Róka a Farkasnak.

- Ennek a fele sem tréfa! - súgta rémülten a Farkas a Medvének.

- Ennek a fele sem tréfa! - súgta rémülten a Medve a Rókának.

- Hujjujjujuj! - visított a Nyúl, s azzal nyakában a hét ón-kupával, kezében két óntányérral, tarisznyájában a maradék öttel, fején a teáskannával (amely úgy állt rajta, mint valami sisak) - zirr-zurr, bing-bong -, széleseben lerohant a dombról, egyenesen a vízmosás felé.

- Zirr-zurr? - csóválta meg a fejét a Kisfiú. - Bing-bong? Az elején azt mondtad, hogy csirrcsörr, klang-blang és zirr-zörr!

- Ejnye már! - szólt bosszúsan Rémusz bácsi. - Mit vágysz a szavamba? Igenis: zirr-zurr és bing-bong! És ezenkívül csirrcsörr és klang-blang és zirr-zörr. Sőt, ha éppen tudni akarod: bimm-bamm és plimm-plamm is. Folytathatom?

- Hogyne - mondta a Kisfiú.

A három állat a vízmosás fenekén feltekintett. Nem volt sem idejük, sem bátorságuk, hogy valami alaposan körülnézzenek. Csak annyit láttak hirtelenjében, hogy valami nekidühült, csörömpölő, páncélos, sisakos szörnyeteg ront rájuk.

- Meneküljünk! - kiáltotta a Róka.

- Meneküljünk! - kiáltotta a Farkas.

- Meneküljünk! - kiáltotta a Medve.

A Róka már futott is volna, de a Farkas úgy belebotlott, hogy elvágódtak mind a ketten. Futott volna a Medve is, de ő meg a földön hentergő Farkasba botlott bele, és elterült a vízmosás fenekén.

A nyúl meg tányért, kupát csörgetve, üvöltözve, ordítózva rohant le a dombról.

Csak nagy sokára találta meg összegabalyodott lábait a három állat. És ha már megtalálta, hát arra használta, amire a magukfajta rémült állatok szokták: futásra.

A Nyúl pedig abbahagyta a tányér- meg kupacsörgetést, ordítózást, üvöltözést, levette a fejéről a teáskannát, és szép csendesen, nyugodtan hazasétált.

Aznap este már a hét óntányérból evett, a hét ónkupából ivott a hét nyúlfióka, a Nyúlné pedig az új kannában főzte meg a teát.

Rémusz bácsi felkelt, felemelte az óntányért a földről, és visszatette a polcra. A cirmos is be-
óvakodott az ablakon, és visszafeküdt a heverőre, ahonnan a tányércsörömpölés ugrasztotta fel.

- No, hogy tetszett a mese? - érdeklődött Rémusz bácsi. - Szép volt vagy nagyon szép?

- Nagyon-nagyon szép mese volt - felelte a Kisfiú.

- Hát annak örülök - mondta az öreg.

- Te miért örülsz? - kérdezte a Kisfiú. - Hiszen te előre tudtad, hogy milyen lesz! Inkább én örülök.

- Akkor annak örülök, hogy te örülsz.

- Én meg annak örülök, hogy te örülsz, hogy én örülök - mondta a Kisfiú.

- Én pedig örülök, hogy te örülsz, hogy én örülök, hogy te örülsz - válaszolta Rémusz bácsi.

És gyorsan hozzátette:

- De most mindenesetre menj haza!

MITŐL PETTYES A GYÖNGYTYÚK?

Valamelyik nap a Kisfiú hangokat hallott Rémusz bácsi kunyhójából. Belesett az ajtóhasadékon, és egy idegen négert látott odabent; Rémusz bácsi mellett ült a padon. Arca, keze, de még a kopasz fejbúbja is mind fekete volt, csak a rövid szakála meg a tarkóján göndörödő kevéske haj, az volt fehér. Az orrán drótkeretes pápaszemet viselt - egyszóval szakasztott olyan volt, mint Rémusz bácsi, csak egy kicsit talán még annál is öregebb.

- Szabad bemennem? - kérdezte a Kisfiú.

- Persze hogy szabad! - felelte Rémusz bácsi. - Már vártalak. Ez itt Dávid apó, az unokabátyám. Egy másik faluban lakik, onnan jött át, látogatóba.

- Akkor ma nem lesz mese? - kérdezte a Kisfiú elszontyolodva.

- Dehogynem! - mondta Rémusz bácsi. - Csakhogy ma nem én mesélek, hanem Dávid apó.

- Te is tudsz mesélni? - fordult bizalmatlanul Dávid apóhoz a Kisfiú.

- Tudok bizony! - felelte a vendég. - Mindjárt el is mondom neked egy mesét, amit még az apámtól tanultam.

- És az apád?

- A nagyapámtól.

- A nagyapád pedig egy tánctanártól? - kérdezte a Kisfiú.

- Kicsodától? - csodálkozott az öreg Dávid. - Miféle tánctanárról beszélsz?

- Arról a tánctanárról - magyarázta Rémusz bácsi -, akitől a Nyúl nagyapja táncolni tanult. - Azután a Kisfiúhoz fordult.

- Dávid apó nagyapja még odahaza, Afrikában tanulta a meséit.

- Neki Afrikában volt odahaza? - tudakolta a Kisfiú.

A két öreg néger egyszerre bólintott.

- Ott bizony - mondták mind a ketten. - Afrikában.

- Hát akkor miért jött ide? Látogatóba?

- Nem éppen - felelte Dávid apó. - Nem éppen.

Rémusz bácsi megsimogatta a Kisfiú fejét.

- Majd megtudod, ha felnőtt leszel. Most inkább hallgasd meg Dávid apó afrikai meséjét.

- Miről szól az a mese? - kérdezte a Kisfiú.

- Arról, hogy mitől lett pettyes a gyöngytyúk - válaszolta Dávid apó.

Valamikor régen a gyöngytyúk nem volt pettyes, mint manapság, hanem kék színű - olyan kék, mint az égbolt. Nagyon szép égszínkék tolla volt minden gyöngytyúknak. Nem egynek éppen ez okozta a vesztét. Hiszen naphosszat ott sétáltak, kapirgáltak a zöld fűben, márpedig alig van, ami jobban szembeötlik, mint az ilyen égszínkék tollú madár a zöld fűvön.

Ott legelt, ugyanazon a mezőn, az égszínkéek gyöngytyúkok között egy antiloptehén is a borjával. Nagy meleg volt, és a borjú nem mozdult el az anyja mellől, mert más árnyékot nem talált a mezőn, mint az anyja árnyékát. És az antiloptehén a farkával a legyeket is elhajtotta a borjúról. Ezért állt az antilopborjú mindig az antiloptehén mellett.

- Micsoda tehén az az antiloptehén? - érdeklődött a Kisfiú. - Olyant még sohasem láttam.

- Nem is láthatál - felelte Rémusz bácsi. - Az antilop Afrikában él.

- Ott, ahol Dávid bácsi nagyapja odahaza volt?

- Ott.

- Afrikában - ismételte a Kisfiú, hogy a két öreg lássa, milyen jól megjegyezte, amit hallott. - Ahol Dávid bácsi nagyapja a meséket tanulta. De nem a tánctanártól!

- Hagyd már azt a tánctanárt! - nevetett Rémusz bácsi. - Az egy másik mesében van. Most figyelj erre a mesére.

Az antiloptehén legelészett, a borját legyezgette, a gyöngytyúkok pedig magot szedegettek, apró bogarakat kapkodtak fel a csőrükkel a fűből. Jól érezték magukat valamennyien azon a szép zöld mezőn, mert nagy, békességes csend volt, és az ég olyan kéken fénylett, mint a gyöngytyúkok égszínkéek tolla.

De az öreg antilop egyszerre csak valami zajt hall a bozót felől. Odapillant, hát uramfia! - egy hatalmas, nagy oroszlán áll ott előtte.

- Oroszlán? - csodálkozott a Kisfiú. - Erre mifelénk nem élnek oroszlánok.

- Mondtam már, hogy ez a mese afrikai mese - szólt Rémusz bácsi. - Az oroszlánok is Afrikában élnek.

- Mint Dávid bácsi nagyapja - mondta a Kisfiú.

Ott állt az oroszlán az antilop előtt, és az antilop tudta, hogy ez nagy bajt jelent, mert az oroszlán semmiféle állat húsát nem szereti annyira, mint éppen az antilopét. És már látta is, hogy az oroszlán megnyalja a szája szélét, felborzolja a sörényét, félrecsapja a farkát, és elindul feléje.

Jött, jött az oroszlán, közelebb, egyre közelebb, és az antilop mozdulni sem tudott az ijedtségtől.

Bezzeg megmozdultak a gyöngytyúkok! Ahogy meglátták az oroszlánt, csivogva, kotyogva annyifelé rebbentek, ahányan voltak.

Egyedül maradt az antiloptehén a nagy zöld mezőn a borjával meg az oroszlánnal. Látta, hogy nem menekülhet semmiképpen, nincs más hátra, mint hogy harcoljon, ha magáért nem is, de legalább a borja életéért. Mert az talán még elmenekülhet, amíg ő az oroszlánnal verekszik.

Leszegte a fejét, és szarvát előremeresztve, szembefordult a nagy erős vadállattal. Hosszú, hegyes szarva volt; az oroszlán jobbnak látta, ha nemcsak amúgy vaktában rohan neki, hanem inkább oldalt kerül, és onnan ront rá. De addigra az antilop is fordult egyet, és az oroszlán megint csak azokkal a hosszú, hegyes szarvakkal találta szembe magát.

Újra került egyet az oroszlán, újra fordult egyet az antiloptehén. Így keringtek, forogtak a mezőn. De az oroszlán mind közelebb lépett, és az antilop tudta, hogy csak egyetlen pillanatot kell késnie, egyetlen mozdulatot kell elvétenie, s máris vége van neki is, a borjának is.

Bizonyos, hogy ott is vesztek volna mind a ketten, ha a gyöngytyúk, az első ijedtség múltával, el nem határozzák, hogy megsegítik a két bajba jutott antilopot.

De hát hogy segíthetett rajta az a sok gyenge madár? Úgy, hogy sűrű sorban odafutottak az oroszlán elé, és a szárnyukkal csapkodva, felverték a föld porát. Voltak vagy százan a gyöngytyúk; képzelhetni, mekkora porfelhő kavargott hamarosan az oroszlán előtt; még az ég kékje is beleszürkült.

Nem látta az oroszlán sem az antiloptehenet, sem a borját, sem a szárnyukkal verdeső gyöngytyúkokat - még a saját mancsát sem látta. Ugrott erre, ugrott arra, de csak amúgy vaktában, hiszen a szemét is ellepte a por.

Az antiloptehén nem sokat töprengett, hogy mi a tennivalója, hanem borjastul sebesen elrugtatott a mezőről. Csak messze, a bozótoson túl álltak meg, hogy egy kicsit kipihegik magukat a nagy ijedelem után.

Odaszálltak köréjük a gyöngytyúk is.

- Nem is tudom, hogy háláljam meg nektek, amit értünk tettetek! - mondta az antiloptehén.

- Szívesen tettük - felelték a gyöngytyúk. - Sajnos, mi magunk is éppen elégszer jutunk veszedelembé. Hiszen nincs, ami jobban szembeötlik, mint a magunkfajta égszínkék tollú madarak a zöld fűvön. Nem egynek közülünk éppen ezek a szép égszínkék tollak okozták a vesztét. Folyton azon törjük a fejünket, hogyan segíthetnénk magunkon.

- Nincs annál egyszerűbb - felelte az antilop. - Kerítsetek valahonnan egy vödört.

Az egyik gyöngytyúk elszaladt, hozott egy vödört.

- Tedd ide alám - rendelkezett az antiloptehén -, és csurgasd a tejemet ebbe a vödörbe.

A gyöngytyúk megfejté az antiloptehenet.

- Így ni! - mondta az antilop. - Most pedig álljatok sorba valamennyien.

A gyöngytyúkoknak sejtelmük sem volt, mire való mindez, de szót fogadtak.

Az antilop pedig belemártotta a farkát a vödörbe, és meghintette vele a gyöngytyúkokat, egyiket a másik után. Mire kifogyott a tej a vödörből, valamennyit végigpermetezte. Mire megszáradtak a forró napsütésben, merő fehér pötty lett mindegyikük.

A gyöngytyúk elégedetten nézegették magukat és egymást.

- Ez igen! - mondták. - Így már könnyű lesz elrejtőzni a tarka virágok meg a rozsdás levelek között! Köszönjük szépen a szívességedet.

Azóta pettyes a gyöngytyúk.

- Miért hívják gyöngytyúknak? - kérdezte a Kisfiú.

- Éppen a pettyei miatt - felelte Dávid apó. - Azért, mert azok a pettyek olyanok, mintha a kék tolluk csupa fehér gyönggyel volna teleszórva.

- De hát már *előbb* is gyöngytyúknak hívták őket! - vetette ellen a Kisfiú. - Amikor még ott sétáltak, kapirgáltak a zöld fűben, és szép kék tolluk volt, olyan szép, mint az égbolt!

- Hát aztán! - felelte Dávid apó kicsit ingerülten. - Miért ne hívhatták volna őket gyöngytyúknak már akkor is?

- Mert nem volt rajtuk gyöngy! - kiáltotta a Kisfiú.

- Igazad van - szólt közbe Rémusz bácsi. - Akkor még nem volt rajtuk gyöngy, ezért nem is hívták gyöngytyúknak őket.

- Hát mi volt a nevük? - tudakolta a Kisfiú.

- Igen hosszú nevük volt - felelte Rémusz bácsi -, olyan hosszú, hogy még kimondani is nehéz: zöld-füben-kapirgáló-madarak-amelyeknek-olyan-szép-kék-a-tolluk-mint-az-égbolt. Így hívták őket.

- Ez igazán nagyon hosszú név - mondta a Kisfiú. - Jó, hogy az antilop meghintette őket a tejével. Mert azt, hogy „gyöngytyúk”, sokkal könnyebb kimondani.

- Sokkal - bólintott Rémusz bácsi.

Dávid apó is elismerte:

- Ami igaz, az igaz. Sokkal könnyebb.

HOL HORDJA A FOLTJAIT A TIRITARKA NYÚL?

Másnap estefelé a Kisfiú úgy lépett be Rémusz bácsi kunyhójába, hogy akármerre fordult, mindig a háta mögé rejtette a kezét.

Egy kicsit késett is, s ezért szükségesnek látta, hogy megmagyarázza:

- Játszottam. Azért nem jöttem mindjárt.

- Kivel játszottál? - kérdezte Rémusz bácsi.

- Nagyon hosszú neve van - felelte a Kisfiú kitérően.

- Nem baj - mondta az öreg. - Akármilyen hosszú, meghallgatom.

- Úgy hívják, hogy: kicsi-cirmos-állat-és-azt-mondja-hogy-miau.

- Vigyázni kell ezzel az állattal - jegyezte meg Rémusz bácsi -, mert nemcsak a neve hosszú, hanem a karma is. Könnyen megkarmolhatja az embert.

- Már meg is karmolt! - kiáltotta a Kisfiú, és előhúzta a két kezét.

Csakugyan: vérzett mind a kettő.

Rémusz bácsi a fejét csóválta.

- Gyere a kúthoz - mondta -, megmossuk.

- Nem kell - felelte a Kisfiú.

De azért tűrte, hogy az öreg néger lemossa a vért a kezéről, be is kösse egy tiszta ronggyal.

- Most mit csinálunk? - érdeklődött a Kisfiú, amikor visszatértek a kunyhóba.

- Mesélni fogok valakinek - válaszolta Rémusz bácsi.

- Kinek? - kérdezte a Kisfiú.

- Nagyon hosszú a neve - mondta az öreg. - Úgy hívják hogy: hebehurgya-kis-legényke-aki-nem-tud-vigyázni-magára-de-azért-nagyon-szeretem.

A Kisfiú szélesen elmosolyodott.

- Az én vagyok - mondta, és felkapaszkodott a magas székbe.

Egy nyáron nagyon elszaporodtak a szúnyogok azon a vidéken, ahol a Nyúl meg a többiek éltek. Nemcsak a földeken, a mezőkön, a kertekben röpködtek, zúgtak, dűnnyögtek sűrű rajokban, hanem még a házakba is bejutottak, akármennyre zártak is előlük ajtót, ablakot.

Nem volt, aki nem szenvedett volna ettől a nagy szúnyogjárástól, hiszen azok a szúnyogok nemcsak röpködtek, zúgtak és dűnnyögtek, hanem csipdesték is az állatokat, ahol csak érték. Talán a Teknősbéka volt az egyetlen, aki ügyet sem vetett a vérszívókra, hiszen az ő páncélján nem fogott semmiféle fullánk.

A szúnyog csípése erősen viszket, ezt mindenki tudja. De azt is tudja mindenki, hogy akármennyre viszket is: nem illendő dolog társaságban feltűnően vakaródnia, és senkivel, semmivel sem törődve, dühösen csapkodni oda, ahová egy-egy szúnyog éppen leszállt.

Mezeiné asszonyság, aki mindig is igyekezett jó modorra nevelni a lányait, nagyon zokon vette, ha a vendégei megfélemedtek az illemtudásról.

A Rókának például meg is mondta egyszer:

- Kedves komám, ha már énám nincsen tekintettel, gondoljon legalább a leányaimra! Türtőztesse magát: vakaróddzék ott, ahol senki sem látja.

A Róka azonban nem bírta elviselni a viszketést, úgyszólván hamar elbúcsúzott és hazament.

Hasonlóképpen járt a Farkas is.

- Igen tisztelt barátom - mondta neki Mezeiné -, ne vegye sértésnek, ha megkérem: ne csapkodja a fejét, hasát, térdét, tomporát a leányaim jelenlétében. Máskülönben még azt hiszik, hogy az ilyen viselkedés illedelmes dolog.

- Még a fájdalmat is könnyebben bírom, mint a viszketést - felelte a Farkas. - Ha nem csapkodhatom a fejem, hasam, térdem, tomporom, inkább nem is maradok.

A Medvének kereken megmondta az asszonyság:

- Fel sem foghatom, hogy egy ilyen hatalmas, nagyerős állat nem tud uralkodni magán. Legjobb, ha hazamegy, és majd csak akkor látogat meg újra, ha a szúnyogjárás már elvonult.

Hamarosan híre járt, hogy Mezeiné egyszerűen kitessékeli a házából azokat, akik nevetlen csapkodással, vakarózással adnak rossz példát a lányainak. Ezért aztán ezekben a szúnyogos hónapokban igen megritkultak a vendégek Mezeiéknél.

A Nyúl azonban egyik nap mégis beállított az asszonysághoz és a leányokhoz.

- Üdvözlöm, kedves szomszéd - mondta Mezeiné. - Remélem, hogy magától nem tanulnak rosszat a leányaim.

- Tőlem ugyan nem! - felelte a Nyúl. - Én is azt tartom, hogy nincs illettebb dolog, mint vakaródnia vagy éppen fejét, hasát, térdét, tomport csapkodni jól nevelt fiatal leányok társaságában.

- Örömmel hallom - válaszolta az asszonyság. - Tudom, hogy a szúnyogcsípést nehéz elviselni. De szerintem éppen azon ismerszik fel a jó modorú állat, hogy erőt vesz a bosszúságán, és türelemre szorítja magát.

- Szó szerint ez az én nézetem is - helyeselt a Nyúl. - A lehető legrosszabb véleménnyel vagyok az olyan állatokról, akik vakaróznak, vagy éppen a fejüket, hasukat, térdüket vagy tomporukat csapkodják illetlenségű ifjú hölgyek jelenlétében.

De a szúnyogok már javában röpködtek, zúgtak, dübnyögtek körülötte, és itt is meg ott is egyre gyakrabban bökték a bőrébe a fullánkjukat. Bizony, a Nyúl is alig állta meg, hogy nem törődve az illetlenségű ifjú hölgyek jelenlétével, meg ne vakarja a szúnyogcsípések helyét, vagy oda ne csapjon, ahol éppen legjobban viszketett: a fejére, hasára, térdére, tomporára.

Mi lesz ebből? Talán bizony az, hogy a végén még a Nyulat is kiutasítja a házából az illendőségre sokat adó Mezeiné?

Nem kell félni a Nyulat! Megtalálja ő a módját, hogy az asszonyság is szívesen marasztalja, és a szúnyogcsípésektől se kelljen módfelett szenvednie.

Lássuk, mit eszelt ki!

- Tudják-e, kedves hölgyeim - szólt -, hogy nem minden nyúl olyan szürke, mint én vagyok?

- Hogyne tudnám! - felelte az asszonyság. - Van fehér is, barna is.

- És barnásszürke is van, és szürkésfehér is - kotyogtak a lányok.

Az egyik báránykisasszony nagy vihogva még ezt is hozzátette:

- És szürkésbarna is, és fehéresszürke is, és barnásfehér is, és fehéresbarna is!

- Csend legyen, lányok! - szólt rájuk Mezeiné mosolyogva, de határozottan. - Hallgassuk meg Nyúl szomszédot!

- Van egy unokabátyám - mondta a Nyúl. - Ritkán jár errefelé, úgyhogy aligha ismerik. Pedig kevés hasonló nyúl él a világon: nem fehér, nem szürke, nem is barna, hanem tiritarka.

- Tiritarka? - kiáltott fel csodálkozva Mezeiné. - Ilyen nyulat még nem láttam!

- Hát ha még tudná, hogy milyen színűek a foltjai! - folytatta a Nyúl. - Van azon a nyúlon kék folt, zöld folt, piros folt, mindenféle folt!

- No de ilyen! - álmétkodott az asszonyság. - És hol vannak rajta azok a foltok?

- Hogy hol? - kérdezte a Nyúl. - Mindjárt megmutatom.

Éppen akkor csípte homlokon egy szúnyog.

- Például itt - mondta a Nyúl, és a homlokára csapott, mégpedig olyan ügyesen, hogy rögtön agyonnyomta a szúnyogot.

Most a hasán csípte meg a szúnyog.

- Meg itt - csapott a hasára a Nyúl.

De a térde is viszketett.

- És itt - vágott a térdére.

A tompora is sajgott.

- No meg itt is - ütött a tomporára.

Ide csapott, oda csapott: a vállára, a mellére, a bokájára, az állára, a tarkójára - mindig oda, ahol legjobban viszketett a szúnyogcsípés.

Itt egy piros foltja van, emitt egy kék - sorolta -, itt hátul meg egy zöld foltja, mégpedig *ekkora* - s azzal megvakarta a dereka táját -, itt elől pedig egy sárga, de az meg *ekkora* - és végigdörgölte a lába szárát -, és itt is, itt is, itt is, itt is: csupa-csupa tarkaság.

- Hát ez különös - csóválta a fejét Mezeiné asszonyság.

De közben őt is nagyon csípték már a szúnyogok.

A vállára csapott, és agyonnyomott egy szúnyogot.

- Itt nincs? - kérdezte.

Egy szúnyog a füle körül dűnnyögött.

Mezeiné fültövön ütötte magát.

- Itt sincs? - tudakolta.

A combját vakarta:

- Hát itt?

- Ott nincs - felelte a Nyúl. - Hanem itt annál inkább - és megdörzsölte az orrát -, itt pedig se szeri, se száma - és két kézzel verdeste a két bokáját.

Lassacskán eltelt az idő. A Nyúl lehajtott egy ibrik meleg kávé, megevett hozzá egy nagy darab mazsolás kalácsot, azután elbúcsúzott.

- Szeretnék alkalomadtán megismerkedni a kedves unokabátyjával - mondta Mezeiné, miközben kikísérte a vendéget.

- Nem hiszem, hogy mostanában ellátogat ide - felelte a Nyúl.

- Kár - sajnálkozott az asszonyság. - Bizonyosra veszem, hogy ő is ugyanolyan illedelmes, tisztességtudó állat, mint az unokaöccse, akinek eszébe sem jut, hogy a szúnyogcsípéseit vakarja, vagy éppen a fejét, hasát, térdét vagy tomporát csapkodja jól nevelt ifjú leányok társaságában...

A Kisfiú úgy nevetett a történeten - meg azon, ahogy Rémusz bácsi a vakaródzó, ide-oda csapkodó Nyulat utánozta -, hogy alig bírta abbahagyni.

- Nekem is van egy tiritarka unokabátyám - mondta, de a nevetéstől alig lehetett érteni a szavát.

- Tudom - bólintott nagy komolyan Rémusz bácsi. - Meg is mutatom mindjárt, hol vannak rajta a piros, kék, sárga, zöld foltok.

- Itt! - kiáltotta, és gyengéden a Kisfiú fenekére ütött. - Meg itt! - csapott a gyerek hátára. - Meg itt, meg itt! - mondta és jobbról-balról egy-egy apró pofont adott a Kisfiúnak.

- Meg itt! - kacagott a Kisfiú, és egy cuppanós csókot nyomott Rémusz bácsi kopasz fejbúbjára.

HOL TEREM A GÖRBE-PÖRGE TÖRPE-KÖRTE?

- Miről meséljek? - kérdezte egyszer Rémusz bácsi a Kisfiút.

- A Nyúlról - válaszolta a Kisfiú.

- Mindig csak a Nyúlról?

- Mindig - mondta a Kisfiú.

- Márpedig egyszer már másról is kellene mesélni.

A Kisfiú elgondolkozott:

- Mi van az öreg Teknős apóval?

- No lám! - mondta Rémusz bácsi. - A jó öreg Teknős apó! Arról már régen nem meséltem! Elmondom, hogy járt túl a Róka eszén.

Egyszer a Teknős leült pihenni egy terebélyes tölgyfa árnyékába. Fejét, farkát, négy lábát behúzta a házába, és elaludt.

Egyszer csak arra ébredt, hogy valaki nagyban tapogatja, lökdösi.

Attól nem félt, hogy az a valaki kárt tehet benne, hiszen a háza megvédte mindenféle veszedelemtől, attól azonban nagyon is tartott, hogy a nagy taszigálásban valahogyan a hátára fordul. Akkor aztán kalimpálhat, erőlködhetik, amíg újra sikerül talpra állnia!

Kidugta hát a fejét a házból (de csak egy icipicit és igen-igen óvatosan), hogy megnézzze, ki az, aki lökdösi, tapogatja.

Látja, hogy a Róka.

A Rókával egyszer már megjárta a Teknős (akkor, amikor csak nagy ravaszkodással sikerült elérnie, hogy ne a kemencébe vagy a malomba, hanem a folyóba dobja), s ezért tudta, ha valami jó furfang nem jut az eszébe, megint bajba kerül.

Szerencsére gyorsan forgott az esze, s mindjárt ki is találta, hogyan szabadulhat meg a Rókától.

Kidugta a fejét a házból, és pislogva, mintha csak akkor ébredne, a Rókára tekintett.

- No, nézd csak, ki van itt - adta a meglepettet. - Hát mégis rám találtál? Pedig mennyire igyekeztem, hogy senki meg ne lásson!

- Miért? - kérdezte a Róka. - Mi okod van a bujkálásra?

A Teknős úgy tett, mintha gondolkoznék, mondja-e, ne mondja.

- Ha csak egy cseppnyi irigység is volna bennem - szólt aztán -, nem mondanám meg az igazat. Mivel azonban nem vagyok irigy természetű, elárulom, hogy azért bujkáltam, mert titokban akartam tartani, hogy hol terem a görbe-pörge törpe-körte.

- Görbe-pörge törpe-körte? - csodálkozott a Róka. - Hát az meg miféle? Hírét sem hallottam.

- Sajnálhatod - mondta a Teknős. - Mert annál különb gyümölcs nincs a világon. Illatos, mint az eper, leves, mint a narancs, édes, mint az érett szőlő, s emellett, akármilyen furcsa: egy kicsit még a gyenge csibehúsról is emlékeztet az íze.

- A gyenge csibehúsrá? - nyalta meg a szája szélét a Róka. - De hiszen ez a gyümölcs éppen nekem való!

- Bizony, bizony! - bólogatott a Teknős. - De ha te is rákapsz a görbe-pörge törpe-körtére, és kívülled még a Farkas, a Medve, a Borz meg a többi állat: mi marad nekem?

- Igazad van! - helyeselt a Róka. - Mi maradna neked, ha mostantól fogva a Farkas, a Medve, a Borz meg a többi állat mind csak görbe-pörge törpe-körtét csemegézne? Rajtam kívül ne is áruld el senkinek, hogy hol terem az a világjó gyümölcs.

- Szívem szerint megmondanám - felelte a Teknős -, ha bizonyos volnék, hogy tudsz titkot tartani.

- Amit nekem mondasz, soha senki meg nem tudja! - fogadkozott a Róka.

- Elhiszem. Hanem tudod-e, hogy ehhez a gyümölcshöz csak nagy türelemmel lehet hozzájutni?

- Nincs nálam türelmesebb állat - mondta a Róka türelmetlenül.

- De vajon időd van-e elég? Mert ez a dolog nem megy ám valami hamar!

- Ráérek akármeddig! - fogadkozott a Róka.

- No, jó, hát akkor megmondom, hol terem a világjó görbe-pörge törpe-körte: itt, helyben.

- Itt? - furcsálkodott a Róka. - Hiszen egy terebélyes tölgyfa tövében állunk!

- Terebélyes tölgyfa? - nevetett a Teknős. - Hát így ismered az erdőt, hogy ezt a fát tölgyfának nézed?

- Minek nézzem? Hiszen tele van makkal!

- Makkal? - hahotázott a Teknős. - Úgy látszik, romlik a szemed! Vedd tudomásul, hogy ez a fa nem más, mint a határ egyetlen görbe-pörge törpe-körtefája. Az pedig, amit makknak véltél, nem más, mint maga a világjó görbe-pörge törpe-körte.

- Igazán nem gondoltam volna! - álmélkodott a Róka. Körüljárta a fát. Vastag, sima törzse volt.

- Hogy lehet felmászni erre a fára? - kérdezte.

- Sehogy - felelte a Teknős.

- Hát akkor hogy juthatok a körtéhez?

- Majd megmondom, hogy én hogyan csinálom - válaszolta a Teknős. - Valahányszor kedvem támad egy kis görbe-pörge törpe-körtére, leülök itt a fa alatt, felszegem a fejemet, kitátom a számat, és várom, hogy belepottyanjon a gyümölcs. Igaz, hogy néha sokáig kell várnom, de megéri.

A Róka leült a fa alatt, felszegte a fejét.

- Jól csinálom? - kérdezte.

- Nagyon jól - válaszolta a Teknős. - Csak a szájadat kell kitátanod, mégpedig mennél nagyobbra.

- Hát te miért nem tátod ki?

- Mára már jól belaktam! - mondta a Teknős. - Mindig is azt vallottam, hogy: sok a jóból is megárt.

A Róka nemigen marasztalta a Teknőst. Gondolta, ha egyedül marad, legalább több jut neki.

Szélesre tátotta a száját, és várta, hogy belepottyanjon az a rókának való világjó gyümölcs, amely illatos, mint az eper, leves, mint a narancs, édes, mint az érett szőlő, és amellet még a gyenge csibehúsra is emlékeztet az íze...

- És meddig várt ott a fa alatt? - tudakolta a Kisfiú.

- Nem tudom pontosan - felelte Rémusz bácsi -, de azt hiszem, hogy elég sokáig. Mert a Teknősnek, aki pedig lassan jár, volt ideje, hogy eltogyon Mezeiékhez, és elmondja nekik meg a vendégeiknek (akik közül persze nem hiányzott a Nyúl sem), hogy miféle gyümölcscsel kínálta meg a Rókát. És csak jóval később, amikor a vendégek már oszladozóban voltak, akkor látták az ablakból a báránkisasszonyok, hogyan kullog haza az esti szürkületben, szégyenkezve, bosszankodva, a póruljárt Róka.

A FARKAS ÉS A RÓKA OSZTOZKODÁSA

- Ma arról mesélek, hogyan csapta be a Róka a Farkast - mondta egyik este Rémusz bácsi.
- Miért nem inkább a Nyúlról mesélsz? - kérdezte a Kisfiú.
- Már megint a Nyúl! - csóválta meg a fejét az öreg. - Egyetlen napig sem lehetsz meg nélküle?
- Múltkor is másról meséltél - mondta szemrehányóan a Kisfiú.
- Sok állat van - magyarázta Rémusz bácsi -, és mindegyikkel történt valami érdekes dolog. Például a Rókával és a Farkassal is, amikor egy ökrön osztozkodtak. Ezt talán ne is meséljem el?
- De meséld el - felelte a Kisfiú. - Hanem azért a Nyúlról is legyen a mesében szó.

Rémusz bácsi felsóhajtott.

- Rendben van - mondta engedékenyen. - Szó lesz benne a Nyúlról is.

A Róka és a Farkas egyszer valamiképpen hozzájutott egy elhullott ökörhöz. Elhatározták, hogy megosztoznak a húsán.

- Enyém a mája - mondta a Farkas, és mivel ő volt az erősebb kettejük közül, a Rókának engednie kellett.
- Legyen a tied - hagyta rá.
- Enyém a combja is - jelentette ki a Farkas.
- Mind a négy? - kérdezte megütődve a Róka.
- Mind a négy - felelte a Farkas.
- Legyen a tied az is - sóhajtotta a Róka.
- És ezenfelül még a szügye is, a melle is, a csülke is...
- Hát akkor mi jut nekem? - méltatlankodott a Róka.
- Ami megmarad - válaszolta a Farkas.

Látta a Róka, hogy alkudozással nem sokra megy. Majd inkább furfanggal boldogul!

- Legyen a tied a szügye, a melle, a csülke is - mondta megadóan.

A Farkas jól értett a mészárosághoz, ügyesen feldarabolta az ökröt.

Csak akkor jutott eszébe, hogy valami edényféle kellene, amelyben hazaviheti a részét.

- Hazaszaladok valami edényért - mondta a Rókának. - Addig vigyázz a húsrá. De nyitva tartsd ám a szemedet!
- Rám bízhatod! - felelte a Róka.

Alig várta, hogy egyedül maradjon. Amikor a Farkas már messze járt, felnyalábolta a májat és a húsnak vagy egy harmadát, és elrejtette egy odvas fában.

Jött a Farkas az edénnyel. A Róka nagy jajveszékelve fogadta:

- Jaj, jaj, jaj! Amíg otthon jártál, egy ember felnyalábolta a májat és a hús javát, és elfutott vele.

Szörnyen megharagudott a Farkas.

- Merre futott az az ember? - ordította. - Hadd fogjam meg, hadd harapjam át a torkát!

- Arrafelé szaladt - mutatott a Róka találmra az egyik irányba. - Ha nagyon sietsz, még utolérheted!

A Farkas letette az edényt, és elrohant. A Róka pedig felnyalabolta a hús másik harmadát, és elrejtette egy sziklahasadékban. Lihegve, zihálva, visszaérkezett a Farkas.

- Nem értem utol! - panaszkolta.

- Jaj, jaj, jaj! - óbégatott a Róka. - Az még csak a kisebbik baj, hogy azt az embert nem érted utol! A nagyobbik baj az, hogy amíg a tolvajt üldözted, egy másik ember is ellopott egy nyaláb húst!

- Megölöm! - üvöltötte a Farkas. - Merre ment?

- Arra - mutatott a Róka a másik irányba.

A Farkas, fogát csattogtatva, eliramodott. A Róka meg belerakta a maradék húst, abba az edénybe, amelyet a Farkas otthagyt, azután fogta az edényt, és elindult hazafelé.

„Mire a Farkas észbe kap - gondolta -, én már régen otthon leszek!”

- És a Nyúl? - szólt közbe a Kisfiú. - Azt ígérted, hogy róla is szó lesz a mesében!

- Ne légy olyan türelmetlen! - intette Rémusz bácsi. - Amit ígértem, megtartom.

Vidáman indult hazafelé a Róka, kezében a húsos edénnyel. Azt számolgatta magában, hogy mit eszik meg belőle aznap, és mit tesz el másnapra.

Csak hogy hiba csúszott a számításába. Nem gondolt arra, hogy néhanapján a Farkas is képes némi ravaszkodásra.

A Farkas, amikor másodszor is hiába kereste a tolvajt, gyanút fogott. Kerülő úton tért vissza oda, ahol a Rókat hagyta, és egy bokor mögül mindent kilesett.

Váratlanul odatoppant a Róka elé.

A Róka ötölt-hatolt, szabadkozni próbált, hogy így meg úgy, csak azért akarta elvinni a hús maradékát, hogy ne kerüljön tolvaj kezére az is - de aztán a Farkas villogó, vérben forgó szemébe, csattogó agyaraira nézett, és jobbnak látta, ha magyarázkodás helyett inkább eldobja a húsos edényt, és sebesen kereket old.

A Farkas sem tűnődött, hanem a Róka után vetette magát.

Utolérte-e? Megtépázta-e? Ez már nem tartozik ehhez a történethez.

- Hát a Nyúl? - szólalt meg újra a Kisfiú. - Mikor jön már a Nyúl?

- Most.

- Most? Hiszen már vége a mesének!

- Még nincs egészen vége - felelte Rémusz bácsi. - Egy nagyon kicsi hátra van még belőle.

Nemcsak a Róka számításába csúszott hiba, hanem a Farkaséba is. Nem gondolt arra, hogy több bokor is van az erdőben... Pedig egy másik bokor mögött is lapult valaki, és mindent látott. Mindent látott: azt is, hogy a Róka is, a Farkas is otthagya a földön a hússal tele edényt.

Amikor úgy találta, hogy tiszta a levegő, előbújt a bokorból, felkapta a húsos edényt, és nyugodtan, sietség nélkül magával vitte, éppen az ellenkező irányba, mint amerre a Róka meg a Farkas szaladt. Ez a valaki a Nyúl volt.

De hiszen a Nyúl nem eszik húst! Nem is magának zsákmányolta. Volt egy jó barátja, egy szegény beteg, öreg kutya: annak vitte. Húslevest főzött belőle, velős csonttal, sok zöldséggel. A szegény beteg mindjárt jobban érezte magát, amikor megette.

A NYÚL, A VADMACSKA ÉS A PULYKÁK

- De ma *igazán* a Nyúlról mesélj! - ezzel nyitott be a következő alkalommal Rémusz bácsihoz a Kisfiú.

- Más állatról ne is legyen szó a mesében? - kérdezte Rémusz bácsi.

- De igen - felelte a Kisfiú. - Azért más állatról is legyen benne szó.

- Például melyikről?

A Kisfiú elgondolkozott.

- Például az Elefántról - mondta aztán.

Rémusz bácsi is elgondolkozott.

- Nem lehetne inkább a Vadmacskáról? - kérdezte.

- De lehetne - válaszolta a Kisfiú. - És a Krokodilról.

- Hm... - vakarta az állát az öreg. - A Krokodil helyett szívesebben mesélnék sok-sok pulykáról. Mit szólnál hozzá?

- Sok-sok pulykáról? - latolgatta a Kisfiú. - Mennyi az a sok-sok? Tíz?

- Hová gondolsz! - kiáltotta Rémusz bácsi. - Megvan az száz is, ha nem több! No, kezdhetem?

De a Kisfiúnak még volt valami tudakolnivalója:

- És a pulykák nem bántják a Nyulat?

- Azok? - nevetett az öreg. - Inkább megsegítik, ha bajba jut.

- Hát akkor mesélj a Nyúlról, a Vadmacskáról és a sok-sok pulykáról - egyezett bele a Kisfiú, és lábát lógázza, elhelyezkedett a magas, szalmafonatú széken.

A Nyúl egyszer az erdő szélén sétált nagy peckesen. Szép, nyugalmas, csendes délután volt. A Nyúl nem hallott semmiféle neszt, és nem is gondolt semmiféle veszedelemre. Nem is igen nézegetett se jobbra, se balra.

De a legkevésbé felfelé tekingetett - és ez volt a hiba. Mert egy fa ágán ott lapult a Vadmacska, és zsákmányra lesett.

Egyszerre csak azt érzi a Nyúl, hogy valami súlyos test esik a nyakába. Miközben hasmánt elterült a földön, nem győzte átkozni magát, amiért nem tekintett se jobbra, se balra, de legkevésbé felfelé. Mert tudta rögtön, hogy ki ugrott a nyakába a fáról.

- Te vagy az, Vadmacska úr? - kérdezte nyöszörögve, mivel úgy ránehezedett az a súlyos test, hogy a fejét sem bírta fordítani.

- Én hát! - felelte a Vadmacska. - Ki más tudott volna egy magas faágról ilyen pontosan a nyakadba ugrani?

- Nagyszerű ugrás volt, elismerem - mondta a Nyúl. - Hanem most már ereszd el a nyakamat!

- Még mit nem! - nevetett a Vadmacska. - Nem azért fogtalak meg, hogy mindjárt el is eresszelek!

- Hát minek fogtál meg, ha szabad érdeklődnöm? - kérdezte a Nyúl.

Csak azért beszélt, kérdezősködött annyit, hogy időt nyerjen, és közben kieszelje, hogyan menekülhet meg a Vadmacska karmai közül.

A Vadmacska még nagyobbat nevetett.

- Hogy minek? Hát hogy megegyelek!

- Itt helyben akarsz megenni? - tudakolta a Nyúl.

- Itt helyben - felelte a Vadmacska. - Minek cipekedjem feleslegesen?

- Hát a családotra nem gondolsz? - mondta szemrehányóan a Nyúl. - Pedig a kedves feleséged és a gyerekeid is bizonyára szívesen ennének egyszer egy jó, ízes falatot!

- Sovány falat vagy te egy egész éhes családnak!

- Tudom én azt! - válaszolta a Nyúl. - Hanem három-négy hizott pulyka talán már megtöltené a gyomrukat.

- Az bizony igaz! De hát a pulykák igen óvatosak: jobbra néznek, balra néznek, kiváltképpen pedig felfelé néznek. Ha közéjük ugrom, menten szétrebben az egész falka.

- Látszik, hogy csak afféle erdőn élő, műveletlen vadállat vagy - mondta a Nyúl. - Egyebet sem tudsz, mint egy faágon meglapulni, és a nyakába ugrani annak, aki véletlenül arra téved. Fogalmad sincs az igazi vadászcsalafintaságról!

A Vadmacska azt gondolta, hogy talán eltanulhat a Nyúltól valami ügyes fortélyt. Meg aztán, az igazat megvallva, a pulykahúst jobban is szerette a nyúlhúsnál, de igen ritkán jutott hozzá. Ezért megkérdezte:

- Tudsz talán valami okos tanácsot?

- Nem is egyet. Nincs a világon könnyebb dolog a pulykafogásnál, csak érteni kell hozzá.

- Taníts meg rá! - kérte a Vadmacska.

- Megtanítalak, ha elereszted a nyakamat.

A Vadmacska eleresztette. Akár el is szaladhatott volna a Nyúl, de nem szaladt: ha alkalma volt egy kis tréfára, sohasem mulasztotta el.

- Többet ésszel, mint erővel - oktatta a Vadmacskát. - Az igazi tanult vadász furfanggal él.

- Mondd már, mit csináljak! - sürgette a Vadmacska.

- Feküdj le a földre, és tettesd magad holtnak. Akármilyen perzselően süt is a nap: meg ne mozdulj! Akárhogyan fúj is a szél: meg ne mozdulj! Akármennyire ellepnek is a hangyák, szúnyogok: meg ne mozdulj!

- Hát ez meg mire jó? - tudakolta a Vadmacska.

- Miközben így fekszel, mozdulatlanul - folytatta a Nyúl -, én idecsalom a pulykákat, az egész falkát. A pulykák kíváncsi madarak: odagyülekeznek majd köréd, hogy megnézzenek, megszagoljanak, megbökdössenek. Amikor már elegenden lesznek, te hirtelen felugrasz, és nyakon csípsz közülük kettőt-hármat.

- Inkább hármat-négyet - felelte a Vadmacska, akinek igen megtetszett a dolog.

- Vagy még inkább négyet-ötöt - tódította a Nyúl. - Sőt, az is meglehet, hogy ötöt-hatot. Ez már csak a te ügyességeden múlik.

- Abban nincs hiba! - mondta magabiztosan a Vadmacska. - Csak egy a fontos: hogy a pulykák mind idejőjjenek.

- Erről gondoskodom! - ígérte a Nyúl. - A te dolgod csak annyi, hogy holtnak tettesd magad.

A Vadmacska elterült a földön, még a lélegzetét is visszafojtotta, amennyire bírta. A Nyúl pedig elszaladt arra a tisztásra, ahol a pulykák legeltek. Ott is találta valamennyit.

- Mind a százat? - kérdezte a Kisfiú.

- Száztizenhárman voltak, ha éppen pontosan akarod tudni - felelte Rémusz bácsi. - Az öreg Putyputy apó volt a főnökük.

- Furcsa neve volt - nevetett a Kisfiú.

- Ó, még sokkal furcsább nevek is voltak közöttük! Például ott volt Trululu bácsi meg Lublub asszonyság, hogy csak ezeket említsem.

A Nyúl a tisztáson találta a vadpulykákat, mind a száztizenhármat.

- Adj'isten, jó napot! - köszönt, ahogy illik.

- Hát te mi járatban vagy errefelé? - tudakolta Putyputy apó, a főnök.

- Meg akarom kérdezni, részt vesztek-e egy jó kis tréfában a Vadmacska rovására.

- A Vadmacska rovására? - mosolyodott el a főnök. - Szívesen!

A Nyúl elmagyarázta a dolgot: a Vadmacska itt meg itt, a földön hever, mozdulatlanul. Holtnak tette magát, és azt várja, hogy a kíváncsi vadpulykák köréje gyülekezzenek, megnézzék, megszagolják, megbökdössék. Az a szándéka, hogy amikor már elegenden vannak, hirtelen felugrik, és nyakon csíp kettőt-hármat, hármat-négyet, négyet-ötöt vagy éppenséggel ötöt-hatot.

- Értem már! - kuncogott Putyputy apó. - Odamegyünk, és jól megugráztatjuk azt a komisz állatot.

A Nyúl elvezette a pulykákat oda, ahol a Vadmacska feküdt. Forrón perzselte a nap, de nem mozdult. Szél borzolta a bundáját: nem mozdult. Hangyák, szúnyogok lepték el a testét: nem mozdult.

A pulykák, óvatos távolságban, köréje gyülekeztek.

- Nicsak! - adta a meglepettet Putyputy apó. - Miféle állat fekszik itt?

- Akármilyenek, ha nem a Vadmacska! - kiáltotta Lublub asszonyság.

- Akárhogy nézem is: meghalt! - jelentette ki nagy hangosan Trululu bácsi. - Nincs ebben már egy szemernyi élet sem.

- Nincs bizony! - mondta egy pulyka. - Hiszen látni való: forrón perzseli a nap, mégsem mozdul!

- Szél borzolja a bundáját, de nem mozdul! - tette hozzá egy másik pulyka.

- Hangyák, szúnyogok lepik el a testét, és még erre sem mozdul! - állapította meg egy harmadik.

A Vadmacska szájában összegyűlt a nyál az étvágytól. Hiszen lám, úgy történik minden, ahogyan a Nyúl megjövedolte: a kíváncsi pulykák mind köréje gyűlnek, hogy megnézzék, megszagolják, megbökdössék. Még egy perc, és nem marad más tennivalója, mint hogy felugrik, és nyakon csíp közülük kettőt-hármat, hármat-négyet, négyet-ötöt vagy éppen ötöt-hatot!

Igen ám, de a pulykák - ámbár ott nyüzsögtek körülötte mind a száztizenhárman - csak nem akartak közelebb lépni hozzá.

- Vajon meghalt-e igazán? - kérdezte egy pulyka.

- Persze hogy meghalt, hiszen nem is lélegzik - felelte a másik.

- Mintha a bajusza mozogna - jegyezte meg a harmadik.

- Csak a szél mozgatja - válaszolta a negyedik.

- Mondom, hogy nincs benne élet - mondta Putyputy apó. - Nem kell tartanunk tőle.

A Vadmacska egy résnyire kinyitotta a szempilláját, hogy megnézzze: jönnek-e már a pulykák.

De azok csak egy helyben totyogtak, egyik lábukról a másikra állva; még amelyik a legközelebb merészkedett, az is távolabb volt egy ugrásnyinál. És locsogtak, fecsegték, puttyogtak, trulláztak, mégpedig jó hangosan, hogy a Vadmacska minden szavukat megértse:

- Be csúnya állat volt ez a Vadmacska!

- Nem is láttam csúnyábbat!

- Nézd csak azt a hegyes fülét!

- Azt a sörte bajuszát!

- A széles pofáját!

- Egy szerencse, hogy elpusztult!

- Hogy nem les zsákmányra többé az ágakon!

- Nem ugrik a nyakába annak, aki véletlenül arra téved!

De ezt már nem bírta tovább a Vadmacska. Felpattant a földről, hogy nyakon csípjén, ha nem is hat, ha nem is öt, ha nem is négy, ha nem is három, ha nem is két, de legalább egyetlen madarat.

Hanem a pulykák résen voltak. Amelyikhez odakapott, az hirtelen felröppent a levegőbe, majd néhány lépésnyire megint leereszkedett a földre. A Vadmacska ide ugrott, oda szökkent, a sok-sok pulyka pedig - pontosan száztizenhárom - hol felszállt a magasba, hol lehussant a Vadmacska elé. Hiába kapkodott utánuk karmos mancsaival a Vadmacska, legfeljebb egy-két tollát sikerült kitépnie némelyiknek.

A végén úgy elfáradt a Vadmacska, hogy a lábán sem bírt megállni. Dehogyan vágyott már pulykahúsrá! Csak egyre vágyott: arra, hogy békén elnyúlhasson a földön, és jól kiszuszog-hassa magát.

Le is feküdt nyomban, még a szemét is behunyta. A pulykák - szám szerint száztizenhárman - nagy viháncolva, puttyogva, trullázva táncolták körül, de a Vadmacska nem mozdult. Forrón perzselte a nap: nem mozdult. Szél borzolta a bundáját: nem mozdult. Hangyák, szúnyogok lepték el a testét: nem mozdult.

Egy idő múlva a pulykák is elunták a mulatságot. Összeszedték az elhullajtott tollakat, aztán otthagyták a kimerültségtől félholt Vadmacskát, és visszamentek a tisztásra, ahonnan a Nyúl elhívta őket.

Hogy mire kellett nekik az elhullajtott pulykatoll?

Putyputy apó megbízta Lublub asszonyságot, aki nagyon értett az efféle ügyeskedéshez, hogy készítsen belőle legyezőt, és küldje el a Nyúlnak. A Nyúl szépen megköszönte az ajándékot, mivel azonban a legyező mégis inkább női kézbe való: még aznap továbbadta Mezeinének.

- És örült neki? - kérdezte a Kisfiú.

- Mezeiné? Ki sem mondhatom, mennyire örült. Azt mondta, hogy sok legyezője volt életében, de ez szebb valamennyinél.

- Ha én kapnék egy legyezőt a pulykáktól, én Anyának adnám - mondta a Kisfiú.

- Biztosan ő is nagyon örülne neki - felelte Rémusz bácsi. - Egyelőre azonban menj haza. Mert annak is nagyon örül, ha nem késel el a vacsoráról.

A Kisfiú elindult hazafelé. A kertben, a diófa egyik ágán, ott ült Rémusz bácsi cirmos cicája.

- Ide figyelj! - szólt fel neki a Kisfiú. - Feküdj le a földre, és tettesd magad holtnak. Én pedig hívom a pulykákat, hogy megnézzenek, megszagoljanak, megbökdössenek. Jó?

A cirmos nem felelt. Ásított egy nagyot.

- Úgy látszik, nincs étvágyad pulykahúsra - mondta a Kisfiú. Nem is erőltette tovább a dolgot, hanem hazaszaladt. Épp idejében érkezett a vacsorához.

MEZEI BENJÁMIN MEGVÉDI MAGÁT

Másnap délután megint ezzel kezdte a Kisfiú:

- Ugye, ma is a Nyúlról mesélsz?

- Nem - felelte Rémusz bácsi határozottan. - Ma másról mesélek. De persze, nem kell mindenáron meghallgatnod.

- De mindenáron meg kell hallgatnom - mondta a Kisfiú, és már fent is ült a széken. - Miről mesélsz?

- Mezei Benjáminról, a muzsikusról. Emlékszel még rá?

- Emlékszem! - kiáltotta a Kisfiú lelkesen. - Ő volt az, aki a hegedűjével - pling, pleng, plang, plung - elijesztette a háztól Ordas urat és feleségét.

- Úgy van! - bólintott Rémusz bácsi. - No, hát ez a Mezei Benjámin egyszer igen nagy veszedelembé jutott.

- És megint segítette magán a hegedűjével? - találgatott a Kisfiú.

- A hegedűjének, sajnos, nem vehette hasznát, mert akikkel meggyúlt a baja, azok tudták, hogy a hegedű nem fegyver, hanem zeneszerszám - felelte az öreg. - Másképpen kellett segítenie magán.

- Hogyan?

- Éppen erről szól a mese.

Mezei Benjámin a falu határában lakott a feleségével. Ott állt a háza a patak partján, egy szép, füves, virágos domboldalon.

Egyszer, vacsoraidőtájt, arra sétált a Róka és a Farkas. Azt mondja a Róka:

- Éhes vagyok.

- Mit tagadjam, én is - felelte a Farkas. - Mit ehethénk?

- Látod azt a házat ott a patak partján, azon a szép, füves, virágos domboldalon? - kérdezte a Róka.

- Látom hát - válaszolta a Farkas. - Tudom is, ki lakik benne: Benjámin bácsi, a muzsikus.

- Ha oda ellátogatnánk, mindjárt volna mivel csillapítanunk az éhségünket - nyalta meg a szája szélét a Róka.

- Ugyan! - legyintett a Farkas. - Az efféle kosoknak mindig üres az éléskamrájuk. Legfeljebb egy kis széna lehet benne.

- Ki beszél itt Mezei Benjámin éléskamrájáról? - nevetett a Róka. - Én magáról Mezei Benjáminról beszélek!

- Őt akarod megenni? - kérdezte meghökkenően a Farkas.

- Őt bizony! Meg a feleségét. Miért ne? Senki meg nem látná, meg nem hallaná!

A Farkas megállt, a fejét vakarta.

- Annyi bizonyos, hogy senki meg nem látná, meg nem hallaná - mondta. - De hát én nem másoktól tartok, hanem magától Mezei Benjámintól. Meg a feleségétől.

- Azoktól? Jámbor füevő állatok, a légynek sem vétenek.

- Az az öreg kos, a kunkori szarvával, a bozontos szőrrel a nyakán, veszedelmes fickónak látszik.

A Róka vállat vont.

- Hát ha annyira félsz tőle, nem bánom, egyedül megyek. De azután majd elhíresztelem mindenfelé, hogy a Farkas megijedt egy kostól. Lesz majd nagy nevetség!

Ettől még jobban megijedt a Farkas. Mindent könnyebben elviselt, mint azt, hogy gyávának mondják és kinevessék.

- Mit beszélsz?! - kiáltotta. - Hogy én félek a kostól? Ezt nem hagyom magamon száradni! Gyerünk, együk meg feleségestül!

- Gyerünk! - felelte a Róka. - Menj előre!

- Azt már nem! Eredj előre te!

Végül is abban maradtak, hogy egyikük sem megy előre, másikuk sem marad hátra: egymás mellett lépdelnek Benjámin bácsiék házáig. Ott majd meglátják, mi a tennivaló.

Elindultak. Hanem a Farkas, hiába hőködött az imént, nagyon félt ettől a találkozástól. Mi tőrés-tagadás: minél közelebb jutottak Benjámin bácsiék otthonához, annál inkább inkább szállt a bátorsága.

Éppen amikor az udvarba léptek volna, hirtelen szél támadt, és néhány elszáradt falevelet sodort feléjük, nagy zörgéssel, surrogással. A Farkas úgy megrémült ettől a kis zajtól, hogy hanyatt-homlok elmenekült. A Róka csak odalent, az országúton érte utol.

- Mondhatom, nagy vitéz vagy! - támadt a Farkasra. - Elszaladsz néhány száraz falevél elől!

- Te sem vagy különb! - vágott vissza a Farkas. - Éppúgy elszaladtál, mint én!

- Talán maradtam volna ott egyedül? Nem így alkudtunk!

A Farkas közben megnyugodott egy kicsit.

- Ha akarod, visszamegyek veled - ajánlkozott.

- Még mit nem! - kiáltotta a Róka. - Hogy megint cserben hagyj? Inkább lemondok a kosvacsoráról, és elmondom mindenkinek, milyen gyáva legény vagy.

- Nem hagylak cserben - ígérte a Farkas.

- Nem bízom benned - rázta a fejét a Róka.

- Tudod mit? - szólt a Farkas. - Van nálam egy erős zsineg, annak az egyik végét kösd a nyakamba, a másik végét én kötöm a tiedre. Így aztán egyikünk sem hagyhatja magára a másikat. Mert, őszintén szólva, én sem vagyok biztos felőled.

Ebben megállapodtak. A Farkas a Róka nyakára, a Róka a Farkas nyakára hurkolta a kötelet. Elindultak újra felfelé, a patak partján, a szép, füves, virágos domboldalon, Benjámin bácsi háza felé.

Mezei Benjámin kint ült a tornácon. Már jó ideje szemmel tartotta a két látogatót. Be is szólt a feleségének, hogy készítse elő a szénvonót meg a sodrófát: hátha verekedésre kerül a sor.

Amikor az egymáshoz kötözött két állat olyan közel ért, hogy meghallhatta a hangját, Benjámin bácsi odakiáltott a Rókának:

- Isten hozott, Róka komám! Kit vezetsz itt kötélben? Csak nem a Farkast? Ejnye, de örülök, hogy végre sikerült elfognod, megkötözned azt a hitvány báránytolvajt!

- Hallod? - suttogta a Farkas.

- Sose törődj velem! - felelte halkán a Róka.

Azután visszakiáltott Mezei Benjáminnak:

- Bizony, elfogtam, megkötöztem. Azért vezetem hozzád, hogy te mondd meg, mi történjék velem.

- Megmondom én máris - válaszolta a muzsikus. - Agyonütjük, darabokra vágjuk, megfüstöljük a kéményben. Úgyis a farkashús a kedvenc eledelem.

A Farkas megtorpant.

- Hallod? - suttogja újra. - A füstölt farkashús a kedvenc eledelem!

- Ne hallgass arra a szájhősre! - felelte a Róka. - A zöld fű a kedvenc eledelem, húst életében sem kóstolt!

- Feleség! - rikkantotta Benjámint bácsi. - Jön a Róka, hozza kötélben a Farkast! Köszörülheted a böllérbicskát, forralhatod a vizet, készítheted a hurkatöltőt! Ma farkastor lesz nálunk.

De erre már megmakacsolta magát a Farkas.

- Nem megyek tovább!

- Csak gyere! - unszolta a Róka. - Ne félj semmitől!

Húzott egyet a zsinegen.

A Farkas is húzott rajta egyet, de hátrafelé.

Így huzakodtak addig, amíg Benjámint bácsi fel nem kelt a helyéről.

- Szökni akar az a fránya Farkas? - kiáltotta. - Fogd csak keményen, Róka komám, megyek már, hogy segítek neked! Ha egyszer a fejembe vettem, hogy farkashúst teszek el télire, nem is mondok le róla!

Ettől aztán elpárolgott a Farkas maradék bátorsága is.

- Ha nem jössz, itt maradsz - mondta a Rókának -, de én bizony szaladok innen.

Talán hirtelenjében meglepedkezett arról, hogy ő maga zsinegelte össze magát a Rókéval: ha egyik marad, a másiknak is maradnia kell, ha pedig az egyik elfut, a másik sem tehet egyebet.

Akárhogy is, alkudozás helyett sarkon fordult, és akkorát rántott a zsinegen, hogy a Róka felhemperedett.

- Ne hagyd magad, Róka! - kiáltozott Benjámint bácsi a tornác bejáratában. - Mindjárt ott vagyok, és elbánok a Farkassal!

Csak ez hiányzott a Farkasnak! Nekirugaszkodott, nyaka közé kapta a lábát, és elnyargalt. Árkon-bokron át vonszolta a boldogtalan Rókát, meg sem állt, amíg haza nem ért.

A Róka addigra jóformán mozdulni sem tudott. Minden tagja fájt, csupa kék-zöld folt volt a teste. Haza sem bírt menni a saját lábán: a felesége jött érte, az támogatta haza, fektette ágyba, rakott rá hidegvizes borogatást.

Annyi bizonyos, hogy a Rókának is, a Farkasnak is örökre elment a kedve attól, hogy ujjat húzzon Benjámint bácsival.

- És a Nyúl? - kérdezte a Kisfiú. - A Nyúl mit csinált ezalatt?
- Semmit - felelte Rémusz bácsi. - Ez a mese nem a Nyúlról szólt. Megmondtam előre.
- Tudom - mondta a Kisfiú. - De azért *valamit* a Nyúl is csinált közben.
- Veled aztán nehéz boldogulni! - csóválta a fejét az Öreg. - Hát jó: megmondom, mit csinált közben a Nyúl. Aludt.
- Egész nap? - álmélkodott a Kisfiú.
- Egész nap! - válaszolta Rémusz bácsi. - Lusta volt. Egész nap aludt.

A Kisfiú azonban nem hagyhatta annyiban a dolgot.

- A Nyúl nem lusta állat! - kiáltotta. - A Teknős, a Varangy, a Medve, az lusta. A Nyúl, az ürge!

Rémusz bácsi felsóhajtott:

- Igazad van. Nem lustaságból aludt. Hanem azért, mert beteg volt, fájt a feje. Egész nap ágyban maradt és aludt.
- De aztán meggyógyult? - érdeklődött aggódva a Kisfiú.
- Már másnap makkegészséges volt - nyugtatta meg az öreg. - A mesebeli nyulak nem betegeskednek sokáig.
- Akkor jó - mondta a Kisfiú.

A SZARVAS ÁLLATOK GYŰLÉSE

- Múltkor ott hagytuk abba - kezdte legközelebb Rémusz bácsi -, hogy a Nyúl teljesen meggyógyult. Tulajdonképpen nem is volt igazán beteg. Egy kicsit több káposztát evett a kelleténél, és az megfeküdte a gyomrát: ennyi volt az egész. Egyszóval makkegészséges volt, úgyhogy elfogadhatta a meghívást a szarvas állatok gyűlésére.
- Milyen állatok azok a szarvas állatok? - tudakolta a Kisfiú.
- Hát mindenféle - felelte az öreg. - Van ilyen is, olyan is, csak abban egyformák, hogy mindegyiknek szarv van a fején.
- Például Mezei Benjámin bácsi, a kos - mondta a Kisfiú.
- Az is - bólintott az öreg néger. - Meg a Tehén is, a Bika is, a Kecske is, a Bivaly is, az Őz is, a Szarvas is, a Bölény is, a Zerge is.
- És a csiga - tette hozzá a Kisfiú.
- A csiga?
- A csiga. Mert annak is van szarva.
- Az másféle szarv - felelte Rémusz bácsi. - A csigának puha szarva van, és nincs lába. Mit keresne a csiga a kemény szarvú, négylábú állatok gyülekezetében?
- És mit keresett ott a Nyúl? - vitatkozott a Kisfiú. - Annak semmilyen szarva sincs!
- A Nyulat azért hívták meg a szarvas állatok - mondta Rémusz bácsi -, mert tudták, milyen okos, furfangos eszű állat. Nagyon bíztak benne. Tanácsot akartak kérni tőle egy-egy nehezebb kérdésben.

A szarvas állatok általában békés természetű növényevők, és sokat szenvedtek az éles fogú, éles karmú húsevőktől: a Rókától, a Farkastól, a Vadmacskától, a Hiúztól meg a többtől. Elhatározták, hogy az erdő közepén, egy alkalmas helyen összegyűlnek, és megbeszélik, hogyan védekezhetnének a ragadozók ellen.

Meghívták valamennyi szarvas állatot, és ezeken kívül, tanácsadónak, még a Nyulat is.

Hírét vette a nagy tanácskozásnak a Farkas is. Igen érdekelte a dolog, hiszen egyike volt azoknak, akik ellen a szarvas állatok szövetkezni szándékoztak. Igen ám, de hogyan jusson el a találkozó helyére? Az úton mindenfelé örök állnak, és elkergetik azokat, akik nem hivatalosak a tanácskozásra.

Sokáig törte a fejét, hogy mit tegyen. Aztán pompás ötlete támadt: valami szarvfélét rak a fejére, kijátssza az öröket (akiknek aligha van idejük apróra, egyenként megvizsgálni mindenkiket, aki a gyűlésre igyekszik), s azután szerényen meghúzódva, meglapulva valahol az utolsó sorban, kikémléli, hogy mit terveznek a ragadozók ellen a fűevő állatok.

Amit kigondolt, végre is hajtotta. Vágott az erdőn két görbe ágat, az egyiket a jobb füle mögé kötözte a másikat a bal füle mögé, és elindult a szarvas állatok gyülekezőhelyére. Nem kellett sokat keresgélnie az utat, csak éppen követnie kellett az őzek, szarvasok patája nyomát.

Egyszerre csak elébe toppant az egyik ör: Bika bátya.

- Hová, hová? - tudakolta az ör.

- A szarvas állatok gyűlésére - felelte a Farkas.

Bika bátya végigmérte tetőtől talpig.

- Ki vagy, mi vagy? - kérdezte. - Nem emlékszem, hogy valaha is láttalak volna.

- Nem is láthattál, mert eddig igen csendesen, elvonultan éltem, nem jártam társaságba. Én vagyok a Törpeszarvas.

- Ami azt illeti, törpének nem is vagy olyan kicsi! - jegyezte meg a Bika.

- Ez csak azért van, mert nagyon megnöttem - felelte a Farkas. - De képzelj csak el, mennyivel nagyobb egy kisebbfajta Óriás-szarvas!

- Óriásszarvas? - csodálkozott a bika. - De hiszen olyan nincs is!

- Nincs? - mondta a Farkas. - Elég hiba. Mert ha volna, mindjárt látnád, milyen kicsi vagyok hozzá képest.

A Bika sosem volt híres a nagy eszéről. Most is bambán hallgatta a Farkas zagyvaságait.

Amíg azon törte a fejét, hogy volt-e valami értelme annak, amit hallott, a Farkas, fején a mesterséges két szarvval, tovább sétált.

A gyülekezőhelyen már mind együtt voltak a szarvas állatok. Akkora volt a nyüzsgés, kiabálás, hogy a Farkas biztonságosan elosonhatott közöttük egy jó, rejtett zugba, egy szikla tövébe, ahonnan mindent könnyen kilehetett.

Egy ágas-bogas agancsú öreg szarvas elnöklésével hamarosan tanácskozásba kezdtek, de nem ám valami rendben, hanem ide-oda topogva, lármásan, egymás szavába vágva. A Farkas azonban annyit mindenesetre megértett a szavukból, hogy ha már szarvuk van, ezentúl használni akarják.

- Csak találkozzam a Farkassal! - fogadkozott a Bölény. - Felöklelem, mielőtt eszébe jutna támadni vagy akár csak védekezni is.

„Jó tudni az effélét!” - mormolta magában a Farkas.

Nem vette észre, hogy a közelében ott ült a Nyúl. Azért helyezkedett el ő is a szikla tövében, mert attól tartott, hogy a sok izgó-mozgó, tolongó, rúgkapáló állat véletlenül kárt tesz benne a patájával.

A Nyúl ellenben észrevette azt a furcsa, szarvas állatot a szikla rejtett zugában, és titokban jól megnézte.

Egy kis egér szaladt arra éppen: úgy látszik, megriasztotta a sokadalom. A Farkas - aki nem válogatós a húsételekben - hirtelen odakapott, és egy harapásra befalta szegényt.

A gyűlés részvevőinek kisebb gondjuk is nagyobb volt, mint hogy az effajta apróságokra figyeljenek. A Nyúlnak azonban szöveget ütött a fejébe a dolog.

Egy őz mellett ült. A Nyúl, mintha csak egy kis dalt dudorászna, ezt súgta a fülébe:

*Ez a szarvas: szarvas, csak hogy
nem egészen.
Ha egészen szarvas volna,
s nem amolyan farkasforma,
eszébe se jutna az, hogy
egerésszen.*

Az Őz a szónok szavára figyelt (még mindig a Szarvas beszélt), és ezért ráförmedt a Nyúlra:

- Csitt! Nem azért hívtunk meg a tanácskozássra, hogy úgy dalolgass itt, mintha mulatságon volnál!

A Nyúl vállat vont: ha nem hallgat a szavára, ő bizony nem erőlteti. De azért továbbra is szemmel tartotta a sziklazugban rejtőző különös állatot.

Nemhiába tartotta szemmel, mert az a különös állat most is különös dolgot művelt: vakaródzott. Úgy látszik, bolha csíphette, s emiatt - nem gondolva arra, hogy ilyesmit semmiféle szarvas, patás állat soha nem cselekszik - két mellső lábára támaszkodva felült, és az egyik hátsó lába karmaival megvakarta a füle tövét. Ettől elmozdult a helyéről az odamadzagolt két görbe faág. Gyorsan megigazította, és visszafeküdt a helyére.

A Nyúl megint megbökte a mellette ülő Őzet, és a fülébe dúdolta:

*Ez a szarvas igen-igen
furcsa fajta.
Azért olyan furcsa fajta,
mert a füle, mert a sarva
meg a karma: igen-igen
furcsa rajta.*

Az Őz még javában a szónokot hallgatta (a Szarvas még most sem hagyta abba a beszédet), így hát türelmetlenül rászólt a Nyúlra:

- Nyughass már! Fontos dolgokról van szó. Nem érek rá a bolondságaidra figyelni.

A Nyúl megint visszahúzódott. Fél szemét azonban nem vette le arról a furcsafajta szarvasról.

Nemhiába nézte. A különös állat felállt, és nagyot ásított, akkorát, hogy kilátszott valamennyi agyara, azután jobbról-balról meglegyezgette magát a lompos, bozontos farkával.

A Nyúl harmadszor is odahajolt az Őz füléhez:

*Nézd a sarvát, hosszú karmát,
lompos farkát,
éles fogát, hegyes fülét,
meg hogy milyen hetykén ül itt!
Ki látott már ilyenfajta
sarvas marhát?*

A szónok történetesen egy kis szünetet tartott a beszédében, úgyhogy az Őz ezúttal ráért meghallgatni, mit mond a Nyúl.

- Mit beszélsz? - kérdezte meghökkenten. - Hol az a furcsa állat?

- Csendesen! - intette a Nyúl az Őzet. - Itt ül, mindjárt mellettem, ebben a sziklazugban.

Az Őz odasandított.

- De hiszen ez nem más... - suttogta. - Nem más, mint...

- ...a Farkas! - egészítette ki a Nyúl. - És azt hiszem, legjobb, ha mindjárt szólsz is valamelyik erősebb állatnak, hogy kém van közöttünk.

- Éppen itt jön a Bölény!

- De titokban ám! - figyelmeztette a Nyúl az Őzet. - Máskülönben gyanút fog a Farkas, és elmenekül!

Hanem a Farkas máris gyanút fogott. Látta a Nyulat, észrevette a nagy sugdosódást meg azt, hogy az Őz oda-odasandít feléje. Amikor aztán az Őz odalépett a Bölényhez, jobbnak vélte, ha otthagyja a gyülekezetet.

Csakhogymég mindig akkora volt a tolakodás, hogy a Farkas hol egy kecskébe, hol egy szarvasba, hol egy kosba botlott.

- Bocsánat! - mondogatta. - Kérek egy kis helyet!

Így történt, hogy a Bölény utolérte.

- Kihez van szerencsém? - kérdezte udvariasan.

- Én vagyok a Törpeszarvas - válaszolta a Farkas, de sokkal bizonytalanabban, mint idejövet, amikor a Bikának felelgetett.

- Nem emlékszem, hogy valaha is láttalak volna - ráncolta a homlokát a Bölény.

- Nem is láthattál, mert eddig igen csendesen, elvonultan éltem, nem jártam társaságba.

A Bölénynek úgy villámlott a szeme, úgy tágult, szűkült az orrlyuka, hogy meglátszott rajta: nem sokáig bírja türtőztetni a haragját. De egyelőre még türtőztette.

- Értem - mondta nyugodtan. - Abban a csendes magányosságban, ott növesztetted ilyen hosszúra a karmaidat, ott köszörülted ilyen hegyesre a fogaidat, ott nevelted ilyen szép bozontosra a farkadat. Csak éppen a szarvad maradt egy kicsit satnya.

A Farkas, amennyire tehetette, húzódtott hátrafelé.

- Látom, szeretnél hazamenni - szolt a Bölény. - Igazad is van, mert a szónok nagyon hosszadalmasan beszél.

- Nehéz kijutni innen! - hebegte zavartan a Farkas, mert most már nem tudta, hányadán áll.

- Majd én segítek! - felelte készségesen a Bölény.

Azzal leszegte a fejét, nekirontott a Farkasnak, és a szarvával akkorát penderített rajta, hogy kalimpálva, forogva átrepült a gyülekezet feje fölött. Nagy sokára valami puffanás hallatszott: akkor ért földet a Farkas, a patakon túl, a szúrós csipkebokrok között.

Mindenki látta, hallotta, hogy mi történt, kivéve a bőbeszédű Szarvast, mert az csak a saját szónoklatára figyelt. El is csodálkozott roppantul, amikor egyszerre csak hallja, hogy az állatok, egyre többen, ezt kiabálják:

- Éljen a Nyúl! Éljen a Nyúl!

- A Nyúl? - kérdezte megütődve. - Miért éppen a Nyúl?

A Bölény odarúgattott hozzá, és gyorsan megmagyarázta. A Szarvas csak egy pillanattig tétovázott.

- Kedves barátaim! - kiáltotta. - Indítványozom, hogy a Nyulat, kiváló szolgálataiért, válasszuk meg Tiszteletbeli Szarvas Fő-állatnak! Hol az a Nyúl? Hadd szorítsam meg a becsületes kezét a gyűlés minden részvevője nevében!

De a Nyúl - lippiti-klippiti - akkor már messze járt. Sosem szerette az ünneplést: most is ügyesen megszökött előle a tolongó, rúgkapáló szarvas állatok lábai között.

Rémusz bácsi felállt, és odalépett a polchoz. Két görbe faágat vett le róla és egy kis madzagot.

- Tessék - nyújtotta oda a Kisfiúnak.

- Mi ez? - kérdezte a Kisfiú.

- Két görbe faág és egy kis zsineg - felelte az öreg. - Hogy ne kelljen keresgélned, ha szarvat akarsz kötni a fejedre.

A Kisfiú azonban nem nyúlt az ágak után.

- Nem játszom Farkast - mondta. - Nyulat játszom.

És azzal ügyesen átbújt Rémusz bácsi két lába között, és - lippiti-klippiti - hazaszaladt.

MIÉRT NEM TELJESÍTETTE A NYÚL A BÍRÓ PARANCSÁT?

- Abban a városkában - kezdte egyik napon Rémusz bácsi a mesét -, abban a völgyes-dombos, szép kis városkában, ahol a Nyúl meg a társai éltek valamikor régen, bírót választottak az állatok. Mit gondolsz, kit választottak bírónak?

- A Nyulat - vágta rá a Kisfiú.

- Bizony, az lett volna a leghelyesebb, ha a Nyulat választják - felelte az öreg. - De hát mégsem a Nyúl lett a bíró.

- Hát ki? - kérdezte a Kisfiú. - A Medve?

- Ne is találgasd! - mondta Rémusz bácsi. - Úgysem találnád ki soha. Inkább elmondom az egész történetet.

Lakott a városka határában egy állat, akit senki sem szeretett. Büdösborz volt a neve, vagy másképpen: Szkunksz. Hogy miért nem szerették? Hát először is azért, mert бүдös volt. Ki örül annak, ha olyan vendége jön, aki után hetekig szellőztetheti a szobáját? De ezt talán még el is nézték volna neki a türelmesebb, jobb indulatú állatok, ha nem lett volna ezenfelül még veszedelmes tolvaj is, és ráadásul hírhedett verekedő.

Nos, ez a rossz szagú, rossz hírű állat a fejébe vette, hogy ő lesz a város bírója, senki más.

Az állatok csak mosolyogtak:

- Ugyan, ki szavaz a Szkunkszra, akivel még csak szóba sem igen áll senki?

De aztán nagyon elkomorodtak, mert kiderült, hogy a Szkunksz éppen annyi szavazatot kapott, amennyi a bírósághoz kellett. Hogyan? Úgy, hogy minden бүдös állat őt pártolta, azok is, akik természetől fogva rossz szagúak: a Görény, a Banka, a Bencepoloska, a Pincebogár, és azok is, akik azért бүдösek, mert mindenféle oszló дögöt megesznek, és ritkán mosakoznak: a Hiéna, a Sakál, a Keselyű és mások, s ezenfelül még a fő-fő tolvajok: a Szarka, a Nyuszt, a Menyét, és még többen, akik szabad lopást reméltek a Szkunksz bíróságától.

Egy szó mint száz: a Bүдösborz lett a bíró. Ki is használta a hatalmát alaposan, mégpedig már az első napon. Alighogy bevonult a községházára, azonnal kidoboltatta a Harkálllyal, hogy amerre csak elhalad, mindenki köteles őt levett kalappal köszönteni, ilyes-formán:

- Adjon isten jó napot, mélyen tisztelt bíró uram! Hogy és mint szolgál a kedves egészsége?

Ő aztán vagy felel, vagy nem: ahogy kedve tartja.

Az állatok hümmögtek, csóválták a fejüket. De hát mit volt mit tenni: szót fogadtak a parancsoknak.

Attól fogva a Szkunksz, már csak azért is, hogy a hatalmát fitogtassa, hol ezen, hol azon az utcán vonult végig. A városka lakói pedig kalapot emeltek előtte, és - bármennyire fortyogott is bennük a bosszúság - ráköszöntek.

A bíró meg, ha éppen kedve tartotta, ímmel-ámmal válaszolt:

- Így-úgy, megvagyok valahogy, nem panaszkodhatom.

Hanem a hatalom egyre inkább a fejébe szállt. Elrendelte, hogy amerre elvonul, mindenki hunyja be a szemét, és a kezével fogja be az orrát.

- Micsoda esztelenség! - csóválták a fejüket az állatok. - Behunyni a szemünket? Mire való az?

De valamennyien hozzátették, hogy az orrukat, azt bizony szívesen befogják, ha a Büdösborz arra sétál.

Hamarosan kitudódott azonban, hogy amit a bíró kívánt, nem volt éppen esztelenség. Mert aki behunyni a szemét: nem lát semmit, és aki ráadásul az orrát is befogja: nem érzi még a Büdösborz szagát sem.

Így történt, hogy a vásárosok - kiváltképpen azok, akik gyömbéres süteményt árultak - hamarosan azt tapasztalták, hogy valahányszor a bíró elsétál előttük (ők pedig kalaplevéve, szemüket behunyni, orrukat befogva adják meg neki a tiszteletet), a kirakott áru egyre-másra eltűnik az asztalukról.

Hogy ki vitte el? Nem tudhatták bizonyosan, hiszen aki behunyni a szemét: nem lát semmit, és aki ráadásul az orrát is befogja: nem érzi még a Büdösborz szagát sem...

Panaszkodtak is sűrűn a kárvallottak:

- Ha ez sokáig így marad, tönkremegyünk. Csak tudnánk, ki a tolvaj!

Meghallotta ezt a Nyúl.

- Hogy ki a tolvaj? - ismételte csodálkozva. - Miért tesztek úgy, mintha nem tudnátok? Hiszen mindenki tudja!

- Igen ám! - feleltek aggodalmasan a vásárosok. - De hát nem lehet csak úgy gondolomra ilyesmit állítani a bíróról!

- Be kellene bizonyítani a dolgot! - vélték mások.

- No, majd én bebizonyítom! - felelte a Nyúl.

Elment a Mosómedvéhez, aki a község háza szomszédságában lakott. A Mosómedve nagyszerű szakács volt, s éppen a gyömbéres sütemény készítéséhez értett leginkább.

- Van itthon gyömbéres süteményed? - kérdezte a Nyúl.

- Van egy tepsire való.

- Hát akkor állítsunk egy asztalt a ház elé, rakjuk ki rá azt a süteményt.

- Nem merem. Ha a bíró kilép a község házáról, be kell hunynom a szemem. És akkor a süteménynek mindjárt lába kel.

- Csak bízd rám a dolgot. Akár ki se gyere, ma én árulom a süteményt.

A Mosómedve felállította az asztalt a ház előtt, kirakta rá a gyömbéres süteményt. A Nyúl pedig kiállt az asztal mellé, az utcára, és hangos szóval kezdte kínálni a portékát:

- Itt a finom gyömbéres sütemény! Olcsón adom! Siessen, aki venni akar, mert hamar elfogy!

Meghallotta a bíró kiáltását. Kinézett a község háza ablakán. Nem volt ugyan nagy étvágya, de gondolta: ha már iderakták az orra elé azt a finom süteményt, csak nem hagyhatja, hogy más egye meg!

Kilépett hát a község háza kapuján, és odasétált az asztalhoz.

A Nyúl egyik kezével megemelte a kalapját, a másikkal befogta az orrát, úgy, ahogy azt a bíró megkívánta.

- Adjon isten jó napot, mélyen tisztelt bíró uram! - köszönt alázatosan. - Hogy-mint szolgál a kedves egészséged?

- Így-úgy, megvagyok valahogy - felelte leereszkedően a Szkunksz. - Nem panaszkodhatom.

És már nyúlt is a sütemény után. Egyet kóstolt, s úgy látszik, ízlett neki (persze hogy ízlett, hiszen a Mosómedve nagyszerű szakács volt, és éppen a gyömbéres sütemény készítéséhez értett leginkább!), mert egy mozdulattal felnyalábolta valamennyit.

Már éppen indult volna visszafelé, amikor a Nyúl utána szólt:

- Örülök, hogy ízlik a sütemény.

A Szkunksz igen meghökkent, mert egész bírósága alatt nem történt vele ilyesmi.

- Sütemény? - kérdezte zavartan. - Miféle süteményről beszélsz?

- Arról, amelyet megettél - felelte ártatlanul a Nyúl. - Meg arról, amelyet két kézzel felnyalábolnál.

A Büdösborzot elöntötte a méreg.

- Micsoda?! - kiáltotta. - Hát te nem fogtad be az orrod, nem hunytad be a szemedet? Tudd meg, hogy ezért a törvénysértésért büntetés jár!

- Nagyon sajnálom, ha megsértettem a törvényt - tette a Nyúl a bűnbánatot. - De hát te magad vagy a tanúm, hogy mindent megtettem, amit csak megtehettem: a kalapomat megemeltem előtted, megkérdeztem, hogy-mint szolgál a kedves egészséged, és az orromat is befogtam a kezemmel.

- De a szemed, az nyitva volt! - ordította a bíró. - Márpedig az is benne áll a törvényben, hogy a szemét is be kell hunynia mindenkinek, akihez közeledem!

- Tudom én azt, bíró uram! - válaszolta szelíden a Nyúl. - De hát hogy segítek azon a bajomon, hogy nem bírom behunyni a szememet? Nézd csak: nagy, kerek szemem van, a szempillám pedig olyan rövid, hogy akármennyire igyekszem is, nem takarja be.

- Igaz ez? - kérdezte gyanakodva a Büdösborz.

- Színigaz! - mondta a Nyúl. - Nem tudod, hogy a nyulak még aludni is nyitott szemmel alszanak? Nem büntethetsz meg, amiért ilyennek születtem!

Mit tehetett a bíró? Szégyenszemre vissza kellett raknia az asztalra a gyömbéres süteményt.

- Nem büntetlek meg - mondta a Nyúlnak. - Hanem viszonzásul ígérd meg, hogy arról, ami most történt, senkinek nem szólsz egy szót sem!

- Megígérem - mosolygott a Nyúl.

Nem is kellett szólania. Hallotta a beszélgetést a Mosómedve és a felesége, hallották a szomszédos házak lakói, akik az ablakban füleltek, és hallották a járókelők, akik a bíró láttára sietve a kapualjakba húzódtak, hiszen behunyt szemmel amúgy sem mehettek tovább.

Le is tették a bíróságról a tolvajláson fogott Büdösborzot. A legtöbben a Nyulat szerették volna a bírói székbe választani, de a Nyúl azt mondta, hogy a magafajta izgő-mozgó, lóto-futó állatnak nem való a hivatalnokoskodás.

Ezért aztán a Medve lett a bíró.

Mindenki tudta róla, hogy nem valami nagyeszű állat, viszont becsületes és jóakarátú. És végtére ez a legfontosabb, hiszen ha észre van szükség: ott él közöttük a Nyúl, aki sohasem fukarkodik a jó tanáccsal és segítséggel.

- Igazán nyitott szemmel alszanak a nyulak? - érdeklődött a Kisfiú.

- Igazán - felelte Rémusz bácsi. - Nézd csak meg otthon a ketrecben. Meglátod, hogy mindnek nyitva van a szeme.

- De hát akkor hogy tudnak álmodni! - kérdezte a Kisfiú.

- Talán azt álmodják, amit látnak - felelte eltűnődve az öreg néger.

- De ha látják, akkor az nem álom, hanem igaz - mondta a Kisfiú.

Rémusz bácsi megvakarta a fejét.

- Nem tudom, hogy van ez a dolog. Lehet, hogy nem álmodnak semmit.

A Kisfiú kinyitotta az ajtót.

- Ma éjjel én is nyitott szemmel alszom.

Az öreg elnevette magát.

- Próbáld meg! - válaszolta. - Aztán holnap majd mondd el, hogy sikerült-e.

HOGY MENTETTE MEG TEKNŐS APÓT A NYÚL?

- Nem sikerült - jelentette másnap a Kisfiú.
- Nem? - csóválta a fejét Rémusz bácsi.
- Este nyitva volt a szemem, és láttam mindent - mondta a Kisfiú. - És reggel csukva volt a szemem, és nem láttam semmit, amíg ki nem nyitottam.
- Különös dolog! - kiáltotta Rémusz bácsi. - Ez nem jelenthet mást, mint hogy nem vagy igazi nyúl.
- De igazi nyúl vagyok! - jelentette ki határozottan a Kisfiú. - Játékból én vagyok az igazi Nyúl.
- És igazból? - kérdezte az öreg.
- Igazból a mesebeli igazi Nyúl az igazi-igazi Nyúl - felelte a Kisfiú.
- Értem - mondta Rémusz bácsi. - Hát akkor hallgasd meg, hogyan mentette meg Teknős apót az igazi-igazi mesebeli Nyúl!

A Róka igen haragudott a Teknősre, amiért odaültette a tölgyfa alá, hogy megvárja, amíg bele nem pottyan a tátott szájába az a bizonyos világjó görbe-pörge törpe-körte... De még ennél is jobban haragudott, hogy Teknős apó mindjárt elment Mezeiné asszonyhoz, és elmondta a dolgot a vendégeknek.

Megfogadta, hogy mihelyt teheti, bosszút áll az öregem.

Nem sokáig váratott magára az alkalom.

A Teknős egyszer magányosan sétált az úton. Arra ment a Róka, hátán egy üres zsákkal. Meglátta a Teknőst. Lábujjhegyen a háta mögé settenkedett, és hirtelen megragadta a farkánál fogva. A Teknős jóformán észbe sem kapott, és máris bent volt a zsák fenekén.

A Róka vállára vetette a zsákot, és hazament. A zsákot és benne a Teknőst bedobta a sarokba, ő maga pedig leült, hogy kigondolja, miféle válogatott kínzásokkal pusztítsa el az apót.

Nem gondolt arra, hogy annak, amit művelt, tanúja is volt. Pedig hát volt tanúja, mégpedig éppen az az állat, aki előtt legszívesebben tartotta volna titokban: a Nyúl.

Véletlenül éppen ott hűsölt egy nagy lapulevél alatt, amikor a Róka zsákba rakta a Teknőst. Látta azt is, hogy a Róka, vállán a zsákkal, egyenesen hazamegy.

Tüstént elhatározta, hogy megmenti a Teknőst. A módját is hamar kieszelte.

Odalépett a Róka ajtajához, megdöngötte, és mintha lélekszakadva futott volna odáig, nagy kapkodva, lihegve így kiáltozott:

- Gyorsan, Róka szomszéd, gyorsan! Fogd a furkósbotodat, és rohanj a gyümölcsösbe! Ne várj egy percet se, gyorsan, rohanj!

A Róka ajtót nyitott.

- Mi történt?

- Lopják a dinnyét! Dézsmálják a szőlőt! Verik a barackot a fáról!

- Kicsodák? Micsodák?

- Nem tudom, de gondolom, hogy nagy csibészek lehetnek. Mert amikor rájuk kiáltottam, hogy takarodjanak onnan, rám sem hederítettek.

- No, majd én elveszem az étvágyukat! - kiáltotta a Róka.

Fogta a furkósbotját, és elrohant a gyümölcsösbe, amely nem volt valami közel.

A Nyúl pedig beosont a házba, kibogozta a zsák bekötözött száját, és szabadon eresztette a Teknőst.

- Kész a mese? - kérdezte kissé csalódottan a Kisfiú.

- Hová gondolsz! - felelte Rémusz bácsi. - Hát úgy ismered te a Nyulat, hogy ennyivel megelégszik? Most jön a java!

- Bújj el itt az árokban - mondta a Nyúl a Teknősnek. - Én csak térülök-fordulok, mindjárt itt leszek.

- Hová még? - érdeklődött a Teknős.

De a Nyúl nem ért rá válaszolni, mert attól tartott, hogy a Róka idő előtt haza talál jönni. Hóna alá csapta az üres zsákot, és elnyargalt.

Tudott egy helyet az erdő szélén, ahol sok darázs tanyázott: oda szaladt. Szélesre nyitotta a zsák száját, és egy ügyes mozdulattal beleseper a zsákba egy egész darázzfészket.

Hej, de mérgesek voltak a darazsak! Zúgtak, zümmögtek veszettül. Megfogadták, hogy aki elsőnek nyitja ki a zsákot, annak megmutatják, mit tesz az: egy egész fészkalja darázzsal ujját húzni!

Még idejében érkezett a Nyúl, hogy a zsákot visszacsempéssze a sarokba, ahonnan elemelte, becsukja a ház ajtaját, s azután lehasaljon az árokba a Teknős mellé.

De már jött is a Róka. Mérges volt ő is, akárcsak a darazsak. És fogadkozott ő is, akárcsak azok, hogy ellátja a baját annak, aki bolonddá tette. (Mert hát, mondani sem kell, senki sem lopta a dinnyét, senki sem dézsmálta a szőlőt, senki sem verte a barackot a fáról.)

Mivel azonban a Nyulat sehol sem találta, elhatározta, hogy a Teknősön töltsi ki a haragját. Berontott a házába, fogta a zsákot, kioldozta a száját.

Hogy mi történt odabent, mi nem történt, azt sem a Nyúl, sem a Teknős nem tudta pontosan, mert mind a ketten óvakodtak attól, hogy előbújjanak az árokból.

Csak valami éktelen lármát, dobogást hallottak. Mintha lovak nyargalásztak volna a Róka házában. Aztán mintha egy csorda bivaly kergetődzött volna odabent. Később meg mintha valami öldöklő birkózás, verekedés kezdődött volna a szobában: asztalok dőltek fel, székek reccsentek, tálak, kancsók csörömpöltek.

Végül nagy sokára felpattant az ajtó. Elöl a Róka rohant üvöltve, utána száz meg száz darázs - zzzzzz-zzzzzz - akkora zajjal, mint egy jókora szélvihar.

Így nyargalt végig a Róka, mindenki ámulatára, az egész városon és még azon túl is, a folyóig. Ott aztán a magas partról fejest ugrott a vízbe, és ezt igen okosan tette, máskülönben talán még halálra is csípték volna a darazsak.

- Ez a mese nem arról szólt, hogy hogyan mentette meg Teknős apót a Nyúl - állapította meg a Kisfiú.

- Hát miről szólt? - kérdezte Rémusz bácsi.

- Arról, hogy hogyan büntette meg a Nyúl a Rókát.

- Igaz - ismerte el Rémusz bácsi. - De mit csináljak, ha már egyszer ezt mondtam!

- Semmit - mondta a Kisfiú. - *Zzzzzz!* Jó éjszakát!

HOGYAN KÖTÖZTE MEG A MÁSIK NYÚL A MÁSIK OROSZLÁNT?

Egyik este a Kisfiú megint ott találta Rémusz bácsinál az Öreg Dávid apót.

- Ma is te fogsz mesélni? - kérdezte tőle a Kisfiú.

- Ha akarod, elmondhatok egy mesét - felelte Dávid apó.

De a Kisfiú nem tudta, hogy akarja-e. Egyelőre le sem ült, ott álldogált a két néger előtt.

- Milyen mese az a mese? - tudakolta, mielőtt választ adott volna. - Afrikai?

- Afrikai.

- És miről szól?

- Arról, hogy hogyan kötözte meg a Nyúl az Oroszlánt.

- A Nyúl? - csodálkozott el a Kisfiú. - De hiszen a Nyúl nem élt Afrikában!

- Már hogyan élt volna ott! - felelte Dávid apó. - Se szeri, se száma Afrikában a nyúlnak.

- De azok valódi nyulak! - ellenkezett a Kisfiú. - Egyik sem mesebeli Nyúl.

- Van köztük mesebeli Nyúl is, nem is egy - erősködött az apó.

Rémusz bácsi látta, hogy neki kell eldöntenie a vitát.

- Neked van igazad - fordult a Kisfiúhoz. - A Nyúl, a mi Nyulunk, a híres mesebeli Nyúl sosem élt Afrikában.

- No, ugye? - mondta a Kisfiú. - A mi Nyulunk egy szép kis városban élt.

- Hanem az a nyúl, akiről Dávid apó meséje szól - folytatta Rémusz bácsi -, az csakugyan Afrikában élt.

- Akkor az egy másik Nyúl volt - állapította meg a Kisfiú.

- Persze - felelte Rémusz bácsi. - Úgy is hívták, hogy: Másik Nyúl.

- És ugyanazt az Oroszlánt fogta meg, amelyik az antiloptehenet akarta megenni?

- Ezt már nem tudom - mondta Rémusz bácsi. - Csak Dávid bácsi tudhatja: ugyanazt az Oroszlánt fogta meg?

- Szó sincs róla! - felelte az apó. - Ez egy másik Oroszlán volt.

- Akkor úgy hívták, hogy: Másik Oroszlán - jelentette ki a Kisfiú.

- Úgy - helyeselt Dávid apó. - Hanem azt mondom, ha már amúgy is tudjuk, hogy a Másik Nyúlról és a Másik Oroszlánról van szó: nevezzük egyszerűen Nyúlnak a nyulat és Oroszlánnak az oroszlánt. Jó?

Rémusz bácsi valahol a szerszámai között matatott. Dávid apó leült Rémusz bácsi helyére a mesemondó padra. A Kisfiú is felkapaszkodott a mesehallgató székbe, és ezt mondta:

- Jó.

Az állatok egyszer azon vitatkoztak, hogy melyik a legerősebb köztük. Megegyeztek abban, hogy az Oroszlán.

Hanem akkor megszólalt a Nyúl (a Másik Nyúl, akit azonban röviden csak Nyúlnak nevezünk), és azt mondta:

- A legerősebb állat az, amely még az Oroszlánnál is erősebb.

- Csakhogy olyan állat nincs - felelték a többiek.

- Ha azonban egy napon azt látnátok, hogy mégiscsak akadt olyan állat, amely odakötözte egy fához az Oroszlánt - kérdezte a Nyúl -, elismernétek-e, hogy az az állat erősebb az Oroszlán-nál?

- Hát bizony, el kellene ismernünk - válaszolták az állatok.

Sok idő telt el ezután: hónapok, talán évek is. Az állatok lassacskán megfeledkeztek az egész beszélgetésről. Ha egyiknek-másiknak néha mégis eszébe jutott, hogy mit mondott a Nyúl, az is csak legyintett:

- Üres fecsegés volt az egész, semmi egyéb. Nincs olyan állat, amelyik képes volna odakötözni egy fához az Oroszlánt!

Egy napon a Nyúl kiment abba a bozótos, ritkás erdőbe, ahol az Oroszlán sétálgatni szokott. Vitt magával egy jó erős, hosszú kötelet.

Amikor meglátta az Oroszlánt, nagy óbégatásba fogott, és a kötelet maga után vonszolva, rohanni kezdett.

- Megállj! - ordított rá az Oroszlán. - Hová rohansz ilyen veszettül?

- Jajjajaj! - siránkozott a Nyúl. - Jön az orkán, jön a szélvihar, elpusztít valamennyiünket!

- Ne félj, amíg engem látsz - felelte az Oroszlán. - Olyan orkán nincs, amely bennem kárt tehetne.

- Bárcsak igazad volna! De ez a szélvihar olyan erős, hogy amott, a hegyen túl elefántokat emel a levegőbe!

- Elefántokat? - ütődött meg az Oroszlán.

- A saját szememmel láttam! - bizonykodott a Nyúl. - Csak úgy kalimpáltak a magasban. Körülöttük pedig tigrisek, párducok, oroszlánok lebegtek: egy egész felhő.

- No, akkor ennek a fele sem tréfa! - szeppent meg az Oroszlán. - Mit tehetünk?

- Csak egy segítség van: oda kell kötnünk egymást egy jó erős, vastag fa derekához. Akkor nem árthat nekünk az orkán. Itt a kötél, itt a fa: ne várjunk egy percet sem, mert nyakunkon az ítéletidő.

Az Oroszlán átölelte egy erős, vastag fa derekát. A Nyúl pedig hurkot kötött az Oroszlán egyik mancsára, másik mancsára, egyik lábára, másik lábára, a maradék kötéllel pedig odaerősítette a derekát a fához.

- Próbáld meg, nincs-e valami hiba: elég erős-e a kötél, tartanak-e a csomók - biztatta a Nyúl az Oroszlánt.

Az Oroszlán nekifeszült.

- Nincs semmi hiba - mondta. - A kötélen elég erős, a csomók jól tartanak. Ha akarnék, sem bírnék kiszabadulni.

- Az a jó - mondta a Nyúl.

- Hát veled mi lesz? - kérdezte az Oroszlán. - Magadat nem kötözöd a fához?

- Én már csak megleszek így is - felelte a Nyúl. - Mert ha jól meggondolom: nyulat egyet sem láttam a levegőben odaát, a hegyen túl.

Vártak egy ideig: az Oroszlán a fához kötözve, a Nyúl pedig a fa mellett kényelmesen.

- Nem hallom a szél zúgását - mondta az Oroszlán.

- Én sem - válaszolta a Nyúl. - Úgy látszik, elkerül bennünket a vihar.

- Hát akkor oldozd le rólam a kötelet!

- Azért a biztonság kedvéért nem árt, ha egy kicsit még rajtad marad.

Megint eltelt egy kevés idő.

- Még most sem hallom - mondta az Oroszlán.

- Szó, ami szó - felelte a Nyúl -, én sem, akárhogy fülelek. De azért még nem múlt el a veszedelem.

Hát jó, megint vártak valamennyit.

- Micsoda szélvihar az, amelynek nincs hangja? - dohogott az Oroszlán.

- Én magam is éppen ezen gondolkodom - válaszolta a Nyúl. - És már-már kezdem azt hinni, hogy amit a hegyen túl láttam, nem is szélvihar volt.

- De hiszen azt állítottad, hogy elefántokat, oroszlánokat, tigriseket, párducokat sodort magával!

- Lehet, hogy káprázott a szemem - mondta a Nyúl. - Talán csak legyek voltak vagy nagyobbacska szúnyogok.

- Mit beszélsz?! - kiáltotta az Oroszlán. - Bolondját járatod velem?

- Dehogysis! - mentegetődzött a Nyúl. - Csak nem tételezel fel rólam ilyesmit?

- Akárhogy is: tüstént szabadíts ki!

- Attól tartok, hogy nem fog sikerülni. Kötni könnyű a csomót, de oldani nehéz!

Egy keveset babrálgatott a csomók körül, azután kijelentette:

- Sajnos, sehogy sem boldogulok vele. Nagyon gyenge vagyok én ehhez.

Az Oroszlán most már elveszítette a türelmét. Akkorát bödült, hogy visszhangzott tőle az erdő.

- Mit kiabált? - érdeklődött a Kisfiú.

- Mindenféle cifra gorombaságot - felelte Dávid apó. - Az oroszlánok, ha mérgesek, nem válogatják meg a szavaikat.

- Azt nem kiabálta, hogy: segítség? - kérdezte a Kisfiú.

- De bizony, a legvégén már azt kiabálta, mert látta, hogy a Nyúltól nem remélhet segítséget.

Az oroszlánbögésre innen is, onnan is összecsendültek az állatok. Csak bámultak, meresztgették a szemüket, csóválták a fejüket hitetlenül.

Mit láttak?

Azt látták, hogy az Oroszlán egy fa derekát ölelgeti, és az egyik mancsán is, másik mancsán is, egyik lábán is, másik lábán is hurok feszül, a maradék kötéllal pedig a derekát kötözte oda a fához - ugyan kicsoda? Senki más, mint a Nyúl! Ott üldögél a fa mellett most is, keresztbe font karral, keresztbe rakott lábbal.

Semmi kétség, a Nyúl foglyul ejtette az Oroszlánt.

Kisvártatva oda is lépett az ámuldozó állatok csapatához.

- No, melyik a legerősebb állat? - kérdezte tőlük.

- Az, amely odakötözte a fához az Oroszlánt - felelték az állatok.

- Vagyis én! - állapította meg büszkén a Nyúl.

Attól fogva nagy becsülete volt a Nyúlnak azon a vidéken.

- Hát az Oroszlán? - kérdezte a Kisfiú. - Ott maradt a fához kötözve?

- Nem maradt ott - felelte Dávid apó. - Kiszabadította egy párduc.

- És nem haragudott meg a Nyúlra? Nem állt később bosszút rajta?

- Szörnyen haragudott rá - mondta az apó. - Csakhogy a Nyúl idejében megszökött előle, és az Oroszlán nem bírta utolérni.

- Később pedig - vette át a szót Rémusz bácsi -, amikor elszállt az első haragja, belátta, hogy helyesebb, ha jó képet vág a tréfához. Ezért nagyot nevetett a dolgon, azután pedig kijelentette, hogy amiért ilyen jól megnevettette: megbocsát a Nyúlnak.

- És azóta jóban vannak? - érdeklődött a Kisfiú.

- Ezt nem lehet egészen bizonyosan tudni - válaszolta bácsi. - Mert a Nyúl, óvatosságból, mindenesetre messze elkerüli az Oroszlánt.

A Kisfiú megköszönte a mesét, szép jó estét kívánt a két öregnek, és indult kifelé.

De az ajtóban hirtelen eszébe jutott valami.

- Te honnan tudod, hogy mit csinált a Nyúl? - kérdezte Rémusz bácsit. - Hiszen ez nem a te Nyulad, hanem a Másik Nyúl!

- Kitaláltam - vallotta be az öreg. - Ezek a mesebeli nyulak, ahányan vannak, mind igen hasonló természetűek.

A TEKNŐS, A NYÚL ÉS A CSIKLANDÓS HÉJA

- Múltkorjában azt mondtam - kezdte egyik alkalommal Rémusz bácsi a mesét -, hogy a Róka nagyon haragudott a Teknősre a görbe-pörge törpe-körte miatt. Képzelheted, mennyivel inkább haragudott akkor, amikor a Teknős ráadásul még meg is szökött a zsákból!

- A zsákot a Nyúl nyitotta ki - mondta a Kisfiú. - Rá nem haragudott?

- A Nyúlra? Senkire sem haragudott annyira, mint éppen őrá. De ez már igen régi harag volt, és a Róka lassacskán belátta, hogy hiábavaló minden ravaszsága: a Nyúllal sehogy sem boldogul.

- És azontúl nem is bántotta? - kérdezte a Kisfiú egy kicsit aggodalmasan. Mert hiszen ha a Róka kibékült a Nyúllal, akkor Rémusz bácsi nemigen mondhat róluk több mesét.

- Bántani nem merte, mert félt tőle - felelte az öreg. - Hanem ehelyett minden eddiginél furfangosabb furfangot eszelt ki ellene meg az öreg Teknős ellen is. Erről szól a mai mese.

Volt a Rókának egy meghitt, kebelbéli jó cimborája: a Héja. (Igaz ugyan, hogy valamikor - amikor a Nyúl megszökött a faodúból - alaposan hajba-tollba kaptak, de azóta már régen elfelejtették a haragot.) Ezt a Héját hívta segítségül a Róka. Felbízatta, hogy pusztítsa el a Teknőst, a Nyulat pedig vigye el olyan messzire, hogy onnan soha életében ne találjon haza.

A Héja szívesen vállalkozott a feladatra. De hogyan csinálják a dolgot, hogy se a Teknős, se a Nyúl ne fogjon gyanút?

Vasárnap déltájt, amikor a városka lakói dologtalanul sétálgattak a piactéren, a Róka és a Héja kiállt a tér közepére.

- Ide, ide mindenki! - kiáltotta a Róka. - Ki akar szárnyak nélkül a felhők közé repülni? Csak egy picula az ára a sétarepülésnek! Kényelmes ülőhely a Héja hátán! Szép kilátás, friss levegő! Csak egy picula az ára!

- Szeretnénk repülni! Hadd repüljünk! - kérelték anyjukat a báránykisasszonyok.

- Még mit nem! - felelte Mezeiné. - Egy szót se halljak erről a dologról. Fogjátok meg szépen egymás kezét, és sétáljatok tovább, az való nektek, nem a repülés.

- Nem kellene egyszer már kipróbálni, hogy milyen az élet odafent? - kérdezte a Mosómedvének a férjét.

- Megmondom én! - felelte a Mosómedve. - Éppen olyan, mint idelent. Csak aki onnan lepottyán, az igen nagyot pottyán.

A legtöbben azt hajtogatták, hogy akinek nincs szárnya, ne is repüljön. A Mókus ugyan nem értett egyet ezekkel a maradiakkal, de azért ő sem bízta a Héjára a kisfiát.

- Ha mindenáron repülni akarsz - mondta neki -, majd megkérem a Gólyát, hogy vigyen fel egy kicsit a magasba. Sokkal inkább megbízom benne, mint a Héjában.

De azért akadt, aki hallgatott a Róka rábeszélésére. A Pocok például befizette a gyerekeit a sétarepülésre. A Héja, hátán a Pocok-pocokkal, néhányat körözött a piactér fölött, azután leszállt, és gyengéden lesegítette a földre kis utasait.

- Szép volt? Jó volt? - érdeklődött az öreg Pocok.

- Gyönyörű! - kiáltoztak a kis pockok. - Onnan, a magasból nézve, minden állat kicsi!

Arra döcögött Teknős apó is. Egész életében a földön mászkált (ha Mezeiéknél fel akart ülni a székre: még ahhoz is segítség kellett), nem csoda hát, hogy most kedvet kapott a repülésre. Sem a Rókában, sem a Héjában nem volt valami túlságos bizalma. De mivel látta, hogy a Pocok-fiókák is baj nélkül értek vissza a piactérre, egy kis habozás után lefizette a piculát, és felkapaszkodott a Héja hátára.

- Örülök, hogy felszálltam! - jelentette ki elégedetten a Teknős, amikor a Héja a magasba emelkedett vele. - Sohasem gondoltam volna, hogy ilyen széles a világ.

Hanem egy idő múlva (ismeretlen, sziklás vidék felett repültek éppen), egy kis szél kerekedett, és Teknős apónak kezdett nehezebbé esni a kapaszkodás.

- Gyerünk vissza! - kérte a Héját.

- Én már fordulok is - felelte a madár. - *Te* azonban itt maradsz.

- Itt? - kiáltotta megdöbbenően a Teknős. - A levegőben?

- Az már a te dolgod, hogy kitartod-e idefent, vagy pedig oda zuhansz-e arra a sziklás vidékre - vonta meg a vállát a Héja.

- Már hogy tarthatnám ki idefent? Nem vagyok én madár! Ha ledobsz, végem van!

- Mondtam már: ez a te gondod - válaszolta a Héja.

Azzal erősen megrázkódott, billegett egyet-kettőt, bukfencet vetett. A Teknős kapaszkodott, ameddig bírta. De nem bírta sokáig. Kalimpálva zuhant lefelé.

A Héja hátra sem nézett. Repült vissza, oda, ahonnan elindult.

Pedig ha hátranéz, nem lett volna olyan nagyon elégedett. Mert látta volna, hogy a Teknős addig-addig kalimpál, amíg nem sikerül a hátára fordulnia a levegőben, és így puffan a sziklára is, lábát, fejét, farkát páncéljába húzva.

Akármilyen rugalmas is az ilyen páncél, ekkora magasságból a kemény sziklára esni, bizony nem kicsiség. Teknős apó is jól megütötte magát, ezenfelül pedig még tömérdek vesződésébe is került, ameddig a hátáról a talpára bírt hengeredni, és arról a távoli, ismeretlen vidékről elindulhatott hazafelé a fájó tagjaival.

A Héja leszállt a piactéren. Odakacsintott a Rókára:

- Úgy történt minden, ahogy meghagytad.

A többieknek pedig ezt mondta:

- Teknős úrnak nagyon megtetszett egy szép zöld, langyos mocsár. Megkért, hogy rakjam le ott. Azt üzeni, hogy egyhamar nem is jön haza.

Ott állt a Nyúl is a piactéri kíváncsiak között.

- Nem vinnél el engem is egy kis sétarepülésre? - lépett oda a Héjához.

Most a Róka kacsintott a madárra:

- Úgy történik minden, ahogy kiterveltük!

- Elviszlek szívesen - felelte a Nyúlnak a Héja.

A Nyúl lefizette a piculát, és felkapaszkodott a madár hátára.

- Mehetünk!

A Héja (ámbar a Nyúl sokkal nehezebb volt a Teknősnél) egy-két szárnycsapással felhúzott a magasba.

- Örülök, hogy felszálltam - szólt a Nyúl. - Sohasem gondoltam volna, hogy ilyen széles a világ!

- Ez még csak a kezdete - felelte a Héja. - A java most következik.

Egy idő múlva azonban (éppen a fölött a sziklás vidék fölött repültek, ahol a Héja ledobta a hátáról Teknős apót) egy kis szél kerekedett, és a Nyúlnak kezdett nehezebbre esni a kapaszkodás.

Mit csinált vajon? Talán megkérte a Héját, hogy forduljanak vissza?

Dehogyan! Elővett egy hosszú zsineget, és mint valami kötőféket, a madár nyakába vetette.

- Így ni! - mondta. - Most már nem eshetem le. Még ha akarnál, sem bírnál ledobni.

De hát a madárnak nem is az volt a megbízatása, hogy ledobja a Nyulat, hanem az, hogy vigye el olyan messzire, ahonnan sohasem talál haza.

Szállt, szállt a Héja, hegyek felett, vizek felett, idegen városok felett. A Nyúl végül is elunta a dolgot.

- No, komám, megszolgáltad már a piculádat - mondta a Héjának. - Éhes vagyok, gyerünk haza!

A Héja azonban csak szárnyalt tovább, hegyek felett, vizek felett, idegen városok felett.

- Ejnye! - szólt a Nyúl bosszúsan. - Nem hallottad, hogy mit mondtam?

De a Héja csak repült, repült, egyre gyorsabban, egyre magasabban.

Látta már a Nyúl, hogy a Héja valami csibészségre készül. A Róka meghitt, jó cimborájától igazság szerint nem is telhetett ki egyéb.

Nem is kérlete tovább. Ehelyett bedugta a fejét a madár bal szárnya alá, és lassan, nyugodtan harapdálni kezdte a hónalját.

A Héja semmit sem állt ki nehezebben, mint a csiklandozást. Most is nagyot vihogott, és lecsapta a szárnyát. Mindjárt zuhant is egy sort.

A Nyúl erre a madár jobb szárnya alá furakodott be a fejével, és a jobb hónaljának esett neki.

- Hihihih! - visított a Héja a nevetéstől (pedig nem volt egy csepp jókedve sem), és most meg a jobb szárnyát szorította a testéhez. - Hagyd abba, jajjaj, hagyd abba!

- Nem hagyom, csak ha megígéred, hogy oda viszel, ahová mondom.

A Héja mindent megígért.

A Nyúlnak azontúl, ha úgy találta, hogy a madár eltér a megfelelő iránytól, vagy magasabbra repül a kelleténél, nem volt más tennivalója, mint egy kicsit megcsiklandoznia a Héja egyik vagy másik hónalját.

A madár kénytelen-kelletlen leszállt a piactéren. A Nyúl úgy ugrott le a hátáról, daliásan, mint a huszár a lováról.

- Mondhatom, pompás lovaglás esik egy ilyen héjamadáron - mondta a Rókának. - Majdnem hogy kellemesebben ültem rajta, mint amikor téged fogtalak be paripának.

Éppen ott állt a közelében Mezeiné asszonya a süldő leányaival.

Egyéb sem kellett a báránykisasszonyoknak! Eszükbe jutott az a híres történet, amikor a Nyúl megnyergelte a Rókát. Akármilyen rosszállóan pislogott is rájuk az anyjuk: tapsolva, térdüket verdesve nevettek a szemébe a Rókának.

Velük nevetett az egész piactéri sokadalom, még akkor is, amikor a Róka, fülét, farkát lesunyítva, nagy mérgesen, már régen hazakullogott.

- És a Héja? - kérdezte a Kisfiú.

- Elrepült - mondta Rémusz bácsi.

- És a Teknős?

- Mondtam már - felelte az öreg. - Arról a távoli, ismeretlen vidékről elindult hazafelé a fájó tagjaival.

A Kisfiú elégedetlen arcot vágott.

- Látom, nem tetszik valami - mondta Rémusz bácsi. - Ha úgy találod, hogy ezt vagy azt nem jól mondtam a mesében, akkor javítsd ki.

- Azt lehet? - lepődött meg a Kisfiú.

- Már hogyan lehetne! Most nem *én* mesélek neked, hanem *te* mesélsz nekem.

- Akkor ülj ide a mesehallgató székre.

Rémusz bácsi helyet cserélt a Kisfiúval.

- Amikor a Nyúl bedugta a fejét a madár szárnya alá - kezdte a Kisfiú -, nem *kicsit* harapta meg a hónalját, hanem *nagyon*. Nagyon megharapta. Nagyon fájt a Héjának.

- Úgy kellett neki - felelte Rémusz bácsi. - Megérdemelte, hogy nagyon megharapja a Nyúl.

- És akkor leszállt a Héja a Nyúllal együtt, de nem a piactéren, hanem éppen ott, ahol Teknős apó hazafelé ment. És akkor Teknős apó is megharapta a Héját. És akkor a Nyúl a hátára vette Teknős apót, és hazavitte. És aztán a Nyúl hazaszaladt.

- Helyes - bólintott Rémusz bácsi elismerően, és hozzátette: - Nagyon jól tudsz mesélni.

A Kisfiú leszállt Rémusz bácsi padjáról.

- De azért holnap mégis te mesélsz? - kérdezte.

- Persze - felelte az öreg. - Holnap is, máskor is. Hanem ha kedved tartja, hébe-korba te is segíthetsz.

HOL VAN A NYÚL NEVETŐHELYE?

- Ma miről fogsz nekem mesélni? - kérdezte a Kisfiú Rémusz bácsitól.

Rémusz bácsi úgy tett, mintha csodálkoznék.

- Hát nem azt beszéltük meg tegnap, hogy legközelebb te mesélsz nekem?

- Nem! - kiáltotta a Kisfiú. - Azt beszéltük meg, hogy mindig te mesélsz, és én néha segítek.

- Igazán? - ráncolta a homlokát az öreg. - Látod, milyen feledékeny vagyok!

- Nem vagy feledékeny - válaszolta a Kisfiú. - A mesékre is nagyon jól emlékszel.

- Hát akkor hogy lehet, hogy mégsem emlékszem arra, ami tegnap történt?

- Úgy, hogy tréfálsz - felelte a Kisfiú.

- Miért gondolod, hogy tréfálok? - kérdezte az öreg.

- Azért, mert látom rajtad. És különben is, ott ülsz a mesemondó padon.

Rémusz bácsi elnevette magát.

- Ami igaz, az igaz - mondta. - Itt ülök a mesemondó padon. És ha már egyszer itt ülök, kezdem is a mesét.

Egyszer azon vitatkoztak az állatok, hogy melyikük tud jobban nevetni.

- Én néha akkorát nevetek, hogy az oldalam is belefájdul - mondta a Medve.

- Velem akárhányszor megesik, hogy a négy lábamon sem bírok megállani a nagy kacagástól - felelte a Róka.

- Nekem még a falat is a torkomon akad, ha hirtelen elfog a nevetés - tódította a Farkas.

- Én nem nevetek ilyen nagyokat - jelentette ki a Mókus. - Én csak kicsiket nevetek, de egész nap.

- Én viszont igen-igen ritkán nevetek - mondta a Bika. - Ha azonban egyszer nekifogok, az én nevetésemtől visszhangzik az egész határ.

- Igazán nevetni való, ahogy a nevetésről vitatkoztok - nevetett a Gerle. - Nem az a kérdés, hogy ki nevet gyakrabban vagy hangosabban. A kérdés az, hogy ki nevet szebben. Márpedig arról még vitatkozni sem lehet, hogy a legszebben én nevetek!

- Ezt semmiképpen sem ismerhetem el - szólt közbe Mezeiné asszonyság. - Hallgassátok csak meg az én báránykisasszony leányaimat! Nincs, aki azoknál szebben vihog, és még ezenfelül gyakrabban is, hangosabban is!

Mindenki szólt valamit, mindenkinek volt valami dicsekednivalója, csak a Nyúl hallgatott.

- Hát neked egy szavad sincs a dologhoz? - kérdezték a többiek. - Te talán nem tudsz nevetni?

- Már hogyne tudnék! - felelte a Nyúl. - De hát én nem nevetek akárhol. Ha nevetni van kedvem, elmegyek a nevetőhelyemre.

- Hová? - ámuldoztak az állatok. - A nevetőhelyedre? Hát az meg micsoda?

- Hogyan? - kiáltotta a Nyúl. - Nem tudjátok, mi a nevetőhely? Nektek talán nincs is nevetőhelyetek?

- Nincs - vallották be az állatok.

Mindjárt meg is kérték a Nyulat, hogy magyarázza meg, miféle hely az a nevetőhely, mert ők is szívesen szeretnék affélét.

- Van egy hely az erdőben - válaszolta a Nyúl -, ahol elfelejtek minden bajt, bosszúságot, és tüstént olyan nevetnékem támad, mintha a talpamat csiklandoznák. Ott aztán addig nevetek, ameddig kedvem tartja. Ha megelégettem, hazajövök.

- Nem mutatnád meg nekünk azt a helyet? - kérdezték az állatok.

- Miért ne? - felelte a Nyúl. - De egyszerre csak egy állat jöhet velem. Mert ha többen jönnek, még elrontanátok az egész helyet.

Elsőnek a Róka ugrott fel.

- Én megyek! Ugye, engem viszel elsőnek? Hiszen én vagyok a legjobb barátod!

Vajon miért volt olyan serény a Róka? Azért, mert arra számított, hogy ott kint az erdőn, ahol senki sem látja, senki sem hallja, végre megfoghatja a Nyulat.

- Csak nem mégy vele kettesben az erdőbe? - súgta a Nyúl fülébe aggodalmasan a Teknős.

- Ne félts engem! - mosolygott a Nyúl.

A Nyúl és a Róka kiment az erdőbe. Egy tisztáson megállt a Nyúl.

- Megérkeztünk - mondta.

- Ez az a híres nevetőhely? - biggyesztette el a száját a Róka. - Mondhatom, hogy cseppet sincs jobb kedvem, mint amikor elindultunk.

- Ne türelmetlenkedjél! - intette a Nyúl. - Lesz itt nevetés rögtön, olyan, hogy különb se kell. Csak megtedd, amit mondok.

- Mit tegyek? - tudakolta a Róka.

- Látod ott azt a bambuszsort, mellette pedig azt a feketeszeder-sort?

- Látom.

- No, hát: a kettő között szaladj végig, amilyen gyorsan csak bírsz, egészen addig a vastag fenyőfáig!

A Róka elfutott. A fenyőfánál megállt.

- És most?

- Szaladj vissza.

A Róka megtette ezt is.

- Egy csepp nevetnékem sincs - jelentette ki.

- Behunyt szemmel szaladtál? - kérdezte a Nyúl.

- Nem én!

- No lám: ez a hiba. Rohanj végig még egyszer a bambuszsor meg a feketeszeder-sor között, de közben ki ne nyisd a szemedet!

A Róka nekiiramodott. Egy kicsit imbolygott, botladozott, mert szót fogadott a Nyúlnak: futtában sem nyitotta ki a szemét. Szaladt, szaladt - egyenesen neki a vastag törzsű fenyőfának.

Nagyot koppant a Róka feje a fa derekán.

- Jujjujj! - üvöltött a Róka. - Beszakadt a fejem, diribdarabra tört!

Hát beszakadni éppen nem szakadt be, diribdarabra sem tört a Róka feje, de az igaz, hogy csúful festett, mert akkorára dagadt hirtelen, mint egy kisebbfajta hordó.

A Nyúl nem állhatta meg nevetés nélkül, ahogy rápillantott. Végig-hemperedett a mohán, és fektében, gurultában is rázta a kacagás.

Amikor valamelyest lecsillapodott, megkérdezte a Rókától:

- No, hogy tetszik a nevetőhelyem? Remélem, kellemesen érezted magad, és máskor is eljössz egy jó kis nevetésre.

- Nevetésre? - vonított dühösen a Róka. - Inkább sírni volna kedvem! Hiszen még a szemem is bedagadt attól a nagy ütéstől!

- Nini! - adta a Nyúl a meglepettet. - Most látom csak, mekkorára dagadt a fejed! Mi történt veled? Csak nem rohantál fejjel a fának?

- De bizony, nekirohantam.

- Hogy tehetél ilyent? - csóválta a fejét a Nyúl. - Hát nem figyelmeztettelek, hogy semmiképpen ne hunyja be a szemét, miközben a bambuszor meg a feketeszeder-sor között szaladsz?

A Róka a fejfájástól annyira megzavarodott, hogy ő maga sem tudta már, mi az igazság: azt tanácsolta-e a Nyúl, hogy hunyja be a szemét, vagy azt, hogy tartsa nyitva.

- Azt mondtad, hogy ez a hely nevetőhely - nyögte panaszosan.

- Ezt mondom most is - bólintott a Nyúl.

- És azt ígérted, hogy lesz mindjárt nevetés, olyan, hogy különb se kell.

- Volt is! - felelte a Nyúl. - Nem hallottad, hogy mekkorát nevettem?

Csak most kapott észbe a Róka.

- No, megállj! - vicsorgatta a fogát. - Majd adok neked, amiért ilyen csúnyán becsaptál!

- Becsaptalak? Én? - tiltakozott a Nyúl. - Mindig is azt mondtam, hogy ez az *én* nevetőhelyem. Egyetlen szóval sem ígértem, hogy *te* fogsz nevetni.

A Róka nem is tudta hamarjában, hogy mit feleljen. A fejét tapogatta mérgesen, tehetetlenül.

A Nyúl nem állhatta meg, hogy ne hahotázzon még egyet. Azután - lippiti-klippiti - fűgén hazafutott.

- Nekem is van nevetőhelyem - mondta a Kisfű.

- Igazán? - felelte Rémusz bácsi. - Eddig sosem mondtad.

- Most mondom.

- És elvezetnél arra a nevetőhelyre, ha megkérnélek rá?

- Nem - válaszolta a Kisfiú -, nem vezetlek el.

- Miért nem? - kérdezte sértődötten az öreg.

- Azért - nevetett a Kisfiú, mert az én nevetőhelyem *itt* van. *Ez* az én nevetőhelyem.

- No de ilyent! - csapta össze a kezét Rémusz bácsi. - Éppen *itt* van az én nevetőhelyem is! Hát most mit csináljunk?

- Nevezzünk együtt - ajánlotta a Kisfiú.

- Nagyon helyes - mondta Rémusz bácsi. - Ha már közös nevetőhelyünk van, leghelyesebb, ha együtt nevetünk.

Nevettek is mind a ketten, sokáig, sokáig - nem is tudták egészen pontosan, hogy min nevetnek.

MIFÉLE SZÉL FÚJT AZ ELEFÁNT, AZ OROSZLÁN, ÉS A TIGRIS FEJÉBEN?

Másnap a Kisfiú úgy nyitott be Rémusz bácsi kunyhójába, hogy nem is köszönt, hanem odaszaladt az öreghez, átölelte a térdét, és nevetett, nevetett, mintha abba sem akarná hagyni.

Rémusz bácsi sem szólt egy szót sem. Magához húzta a Kisfiú fejét, és vele nevetett ő is, csak úgy rázkódott a nevetéstől. Még a mesemondó pad is úgy nyikorgott, mintha az is nevetne.

Egy kis idő múlva Rémusz bácsi ezt mondta:

- Pompás nevetőhelyünk van nekünk kettőnknek! Igaz?

- Igaz - felelte a Kisfiú.

- És most mi legyen? - kérdezte az öreg néger. - Nevezzünk tovább, vagy inkább meséljek?

- Egy kicsit nevezzünk még, aztán mesélj.

Nevettek még egy kicsit, aztán így szólt Rémusz bácsi:

- Elmondom, hogyan szalajtott meg Tücsök pajtás segítségével a Nyúl az Elefántot, az Oroszlánt és a Tigrist.

- A Másik Nyúl? - kérdezte a Kisfiú.

- Nem - válaszolta Rémusz bácsi. - Az igazi Nyúl, a mi Nyulunk.

- Az nem lehet! - mondta a Kisfiú. - Az Elefánt, az Oroszlán és a Tigris Afrikában él!

Rémusz bácsi a fejét vakarta.

- Az igazat megvallva, én magam sem tudom, hogyan történt a dolog. Legjobb, ha együtt találjuk ki. Hiszen megbeszéltük, hogy néha segítesz a mesemondásban.

- És az a néha most van?

- Most. Mit gondolsz: nem úgy történt az eset, hogy a Nyúl egyszer elment Afrikába?

A Kisfiú elgondolkozott.

- Nem úgy történt - mondta aztán. - Hanem úgy, hogy volt egy cirkusz, és onnan megszökött az Elefánt, az Oroszlán és a Tigris. És akkor találkoztak a Nyúllal. Így történt.

- Alighanem igazad van - felelte Rémusz bácsi. - De hát akár így volt, akár nem, a fő, hogy találkoztak. És hogy az Elefánt, az Oroszlán és a Tigris addig-addig hengegett, kérkedett, pöffeszkedett, amíg a Nyúl elhatározta, hogy megleckézteti őket. Erről szól a mese.

- Én vagyok a legnagyobb állat - mondta az Elefánt -, és ennél fogva a legerősebb is.

- Igaz hogy nagyra nőttél - felelte az Oroszlán -, de hogyan védekeznél, ha a hátadra ugornék, és úgy harapnám át a nyakadat?

- Átharapnád? - nevetett az Elefánt. - Akármilyen hegyes is az agyad, az én vastag bőrömet ugyan nem járja át!

- Nevetséges vita! - legyintett a Tigris. - Az egyik azzal hengeg, hogy vastag a bőre, a másik, hogy hegyes az agyara! Én bezzeg mással dicsekedhetem: azzal, hogy bátor vagyok, ügyes vagyok, ravasz vagyok!

- Hát ami azt illeti, ha ravasz éppen nem vagyok is - mondta az Elefánt -, azért nekem is megvan a magamhoz való eszem. És mivelhogy igen nagy állat vagyok, igen nagy ész való hozzám.

- Én pedig - vette át ismét a szót az Oroszlán - bátorságban is, ügyességben is, ravaszágban is, eszességben is akárkivel kiállom a versenyt!

Szó szót követett, s már-már úgy látszott, hogy mindjárt kipróbálják, melyikük bátrabb, ügyesebb, ravaszabb, erősebb, melyiküknek milyen vastag a bőre, milyen hegyes az agyara - amikor egy nagy páfránylevél alól hirtelen elénk lépett a Nyúl.

- Nagy vitézek vagytok valamennyien! - szólalt meg csúfondárosan. - Hajba kaptok, hogy melyiktek bátrabb, ügyesebb, ravaszabb, erősebb, melyikteknek milyen vastag a bőre, milyen hegyes az agyara! Pedig ha akarom, sorra megszalajtalak benneteket!

Az Elefánt, az Oroszlán és a Tigris elnevette magát, és azt válaszolta, hogy azt bizony látni szeretné.

- Meg is látjátok, ha rákerül a sor - felelte a Nyúl. - Most azonban, sajnos, nem érek rá, mert haza kell juttatnom egy beteg barátomat. Nem vinné el a hátán valamelyitek?

- Mivelhogy én vagyok a legerősebb - mondta az Elefánt -, úgy illik, hogy én vigyem el. Hol az a beteg?

- Itt áll mellettem.

De az Elefánt, az Oroszlán meg a Tigris hiába meresztette a szemét, nem látott a Nyúl mellett semmiféle állatot, sem beteget, sem egészségeset.

Nem is igen láthatott, mert nem más állt ott, mint Tücsök pajtás, aki olyan kicsi volt, hogy egy fűszál egészen eltakarta.

- Egy mogyoró esett a fejére szegénykének - magyarázta a Nyúl. - Úgy megütötte, hogy azóta szédül, nem bír lépni sem.

S azzal félrehúzta a fűszálat Tücsök pajtás elől.

- Ezt a csöppséget akármilyen gyenge állat is elbírná ugyan - mosolygott az Elefánt -, de ha már egyszer megígértem, hogy elviszem, hát nem másítom meg a szavamat.

Ormánya hegyével felcsiptette a Tücsköt, és odaültette a hátára.

- Vigyázz, hogy le ne essél! - intette az Elefánt.

- Vigyázok - ígérte a Tücsök.

Vigyázott is, mert fürgén - mintha kutya baja sem volna - olyan helyre bújott, ahonnan semmiképpen sem eshetett le: az Elefánt fülébe.

Ott aztán kényelmesen leült, fogta a hegedűjét, és rázendített, előbb csak halkán - cirip-cirip -, azután teljes erővel, hangosan - cirrrr-cirrrr-cirrrr -, hogy az Elefánt csaknem belesüketült.

Hogy jutott eszébe a Tücsöknek, hogy nagybeteg létre ilyen vidáman muzsikáljon?

Úgy, hogy nem volt nagybeteg, sőt még csak kisbeteg sem: makkegészséges volt, és a Nyúllal együtt eszelte ki ezt a huncutságot. Mert hát Tücsök pajtás igen nagy kópé volt.

Az Elefánt hamarjában nem tudta, mi történt vele. Rázta a fejét, csapkodott az ormányával.

- Szél fúj a fejemben! - ordította rémulten. - Mit csináljak?

- Szaladj! - tanácsolta a Nyúl. - Az az egyetlen, ami segíthet.

Az Elefánt nekilódult, csörtetett be az erdőbe, ki az erdőből, hegyre fel, völgybe le, körbe-karikába, amíg egyszer csak ott találta magát, ahonnan elindult.

A Tücsök pedig kibújt az Elefánt füléből.

- Elmúlt a vihar! - újságolta megkönnyebbülten az Elefánt.

Tücsök pajtás eközben átugrott az Oroszlán hátára, és sebesen beosont a fülébe.

Ott aztán kényelmesen leült, fogta a hegedűjét, és rázendített, előbb csak halkán - cirip-cirip -, azután teljes erővel, hangosan - cirrr-cirrr-cirrr -, hogy az Oroszlán csaknem belesüketült.

Az Oroszlán mindjárt gyanította, hogy mi történt vele: most az ő fejébe költözött át a szélvihar, amely előbb az Elefántot kínozta meg.

- Szél fúj a fejemben! - kiáltotta. - Mit csináljak?

- Legjobb, ha rohansz egyet - felelte a Nyúl. - Látod, hogy az Elefánton is az segített.

Az Oroszlán is nekilódult, rúgta be az erdőbe, ki az erdőből, hegyre fel, völgybe le, körbe-karikába, amíg egyszer csak ott találta magát, ahonnan elindult.

A Tücsök pedig abbahagyta a hegedülést, kibújt az Oroszlán füléből.

- Elmúlt a vihar! - örvendezett az Oroszlán.

Tücsök pajtás eközben átugrott a Tigris hátára, és sebesen beosont a fülébe.

Ott aztán kényelmesen leült, fogta a hegedűjét, és rázendített, előbb csak halkán - cirip-cirip -, azután teljes erővel, hangosan - cirrr-cirrr-cirrr -, hogy a Tigris csaknem belesüketült.

A Tigris mindjárt tudta, hogy mi történt vele: most meg az ő fejében dühöng a szélvihar, amely előbb az Elefántot és az Oroszlánt kínozta meg.

- Szél fúj a fejemben! - üvöltötte. - Mit csináljak?

- Egyebet te sem csinálhatsz, mint hogy nyargalsz, ameddig eláll az a szél - mondta a Nyúl.

Nekilódult a Tigris is, vágta be az erdőbe, ki az erdőből, hegyre fel, völgybe le, körbe-karikába, amíg egyszer csak ott találta magát, ahonnan elindult.

A Tücsök erre abbahagyta a hegedülést, kibújt a Tigris füléből.

- Elmúlt a vihar! - közölte megnyugodva a Tigris.

Tücsök pajtás eközben átugrott a Nyúl hátára, és ott jól megkapaszkodott: tudta, hogy miért.

- No, híres vitézek! - szólt a Nyúl. - Nem megmondtam, hogy ha akarom, sorra megszalajtalak benneteket?

Az elefánt nagyot bödült, az Oroszlán nagyot ordított, a Tigris nagyot üvöltött. Az Elefánt felemelte az ormányát, az Oroszlán kieresztette a karmait, a Tigris kitérte a száját.

- És azt is megmondtam - nevetett a Nyúl -, hogy ilyenkor csak egy segít: a futás.

S azzal, Tücsök pajtással a hátán, eliramodott: be az erdőbe, ki az erdőből, hegyre fel, völgybe le - esze ágában sem volt visszatérni oda, ahonnan elindult, és ahol a három hengegő azt sem tudta, hogyan restelkedjék egymás előtt.

- Vége a mesének? - kérdezte a Kisfiú.
  - Vége - mondta Rémusz bácsi. - Vagy talán hiányzik belőle valami?
  - Hiányzik - felelte a Kisfiú. - Az hiányzik, hogy mi lett az Elefánttal, az Oroszlánnal és a Tigrissel.
  - Mi lett volna? Mondom: szégyellték magukat.
  - És azután?
  - Nem tudom. Mondd meg te!
  - Megmondom - bólintott a Kisfiú - Visszamentek a cirkuszba. És soha többé nem hengegtek.
  - Persze - felelte Rémusz bácsi -, visszamentek a cirkuszba. De azt már nem hiszem, hogy soha többé nem hengegtek. Mert az elefántok is, az oroszlánok is, a tigrisek is roppantul hengegősek, egyetlen lecke nemigen használhatott nekik.
- A Kisfiú elgondolkozott.
- Volt más állat is abban a cirkuszban? - tudakolta.
  - Nem tudom. Ezt is te mondd meg!
  - Volt - jelentette ki a Kisfiú. - Medve és Fóka és Kutya és Ló és mindenféle. És ha az Elefánt vagy az Oroszlán vagy a Tigris megint hengegett, akkor jól kinevették.
  - Ameddig csak az Elefánt is, az Oroszlán is, a Tigris is meg nem javult - egészítette ki Rémusz bácsi.
  - Addig - mondta a Kisfiú.

MESE A RÓKÁRÓL ÉS A KÓPÉ TÜCSÖK PAJTÁSRÓL

- Azt mondtam a minap, hogy Tücsök pajtás nagy kópé volt - kezdte egyik alkalommal Rémusz bácsi.

- Azt mondtad, hogy *igen* nagy kópé volt - javította ki a Kisfiú.

- *Igen* nagy kópé volt - helyesbítette az öreg. - Se szeri, se száma az *igen* nagy kópéságainak. Mindjárt el is mondom, hogy Tücsök pajtás hogyan fogott ki egy nagyokos, nagyravasz állaton.

- A Tigrisen? - kérdezte a Kisfiú.

- Ugyan! - felelte Rémusz bácsi. - Hiszen a Tigris az Elefánttal és az Oroszlánnal együtt visszament a cirkuszba! A Róka volt az a nagyokos, nagyravasz állat, akinek Tücsök pajtás túljárt az eszén.

Tücsök pajtás egyszer az úton ballagott. Egyszercsak utolérte a Róka.

- Adj'isten, Tücsök pajtás! - köszöntötte a Róka. - Hová igyekszel?

- A szomszéd városba. Nagyon rászomjaztam egy kis sörre. Bemegyek a vendéglőbe, iszom egy pohárral, talán meg is ebédelek.

- Aztán hogy akarsz eljutni a városba?

- Csak így, gyalogszerrel.

- Gyalogszerrel? - csodálkozott a Róka. - Hiszen akkor rádesteledik, de még talán rád is virrad, amíg odaérsz!

- Ebédidőre ott leszek - felelte a Tücsök.

- Hát erre kíváncsi vagyok! - mondta a Róka. - És meg is győződöm róla a saját szememmel. Mert én is éppen sörözni indultam a városba.

- És mikor szándékszol odaérni? - érdeklődött Tücsök pajtás.

- Gondolom, egy óra alatt megjárom az utat.

- Egy óra alatt! - kiáltotta a Tücsök. - Addigra én már meg is ebédeltem, sőt, talán aludtam is egy sort.

- Nem bánom, fussunk versenyt - mondta a Róka. - Ha te érsz oda elsőnek, kifizetem az ebédedet. De ha én nyerek, te fizeted ki az enyémet: annyit, amennyit meg bírok enni.

- Áll a fogadás! - felelte Tücsök pajtás. - Már indulhatsz is. De annyit mondok, szedd a lábad, mert megelőzlek!

A Róka megfordult, hogy induljon. A Tücsök pedig egyetlen ugrással észrevétlenül a Róka farkán termett, és jól megkapaszkodott.

Loholt a Róka a város felé. Közben hátra-hátranézett, és elégedetten látta, hogy a Tücsöknek híre sincs az országúton. (Persze, eszébe sem jutott, hogy ne az országutat, hanem a saját farkát nézze.)

A város határában találkozott a Nyúllal.

- Hová ilyen sebbel-lobbal? - kérdezte a Nyúl.

A Róka kuncogva elmondta a fogadás történetét.

- Azért sietek - tette hozzá -, hogy jó sokat ehessen, mire a Tücsök megérkezik.

A Nyúl mindjárt sejtette, hogy valami kópéság rejlik a dologban, hiszen jól ismerte a Tücsök csavaros eszét.

Körülnézett, és megpillantotta Tücsök pajtást a Róka farkán. De nem akarta elrontani a tréfát: úgy tett, mintha nem látott volna semmit.

- Hát akkor csak siess - válaszolta. - Mert a Tücsökkel épp az előbb találkoztam a város kapujában.

- Micsoda?! - kiáltotta elképedve a Róka. - Hol találkoztál vele?

- Mondom: a város kapujában. Ha nem sietsz, megeshetik, hogy ő ebédel meg elsőnek!

A Róka futott tovább, be a városkapun, végig a főutcán, egyenesen a vendéglőhöz.

A Tücsök hirtelen ugrott egyet, fel a legmagasabb lépcsőfokra. Onnan köszönt rá a Rókára:

- No, végre itt vagy! Kerek fél órája várlak. Talán bizony a Nyúllal találkoztál, és vele beszélgettél ilyen sokáig?

A Róka elhülten csóválta a fejét.

- Nem értem - motyogta. - Sehogy sem értem, hogyan érkezhettél ide ilyen hamar...

- Én meg azt nem értem, hogyan cammoghattál ilyen lassan - felelte a Tücsök. - De akárhogy is: megnyertem a fogadást.

Ezt a Róka is kénytelen volt elismerni. Bementek a vendéglőbe, a Tücsök megrendelte az ebédjét: három adag töltött káposztát, három korsó sört, utána harminc darab gyömbéres süteményt.

- És mind megette? - kérdezte megütődve a Kisfiú. - Mind belefért a gyomrába?

- Ószintén szólva, azt hiszem, éppen csak belekóstolt - felelte Rémusz bácsi -, mert a Tücsök nemigen szereti az efféle ételleket.

- Hát akkor minek rendelte?

- Először is, hogy a Rókának legyen mit kifizetnie a fogadás fejében - válaszolta Rémusz bácsi. - Másodszor pedig: két szegény sorsú menyét és egy rokkant, munkaképtelen mosómedve ült az asztal végén, azokat kínálta meg a maradékkal.

- És azok szeretik a töltött káposztát és a gyömbéres süteményt? - tudakolta a Kisfiú.

- Nagyon szeretik - felelte az öreg -, de ritkán jutnak hozzá.

MILYEN EBÉDET AJÁNLOTT A RÓKÁNAK A BAKKECSKE?

- És a Róka nem evett semmit? - kérdezte a Kisfiú.

Rémusz bácsi úgy tett, mintha erősen gondolkoznék.

- Őszintén szólva, nem tudom, mit ebédelt - mondta aztán. - De annyi bizonyos, hogy sokat nem ehetett, mert útban hazafelé megint megéhezett.

- És talált ennivalót?

- Mindjárt megtudod - mondta Rémusz bácsi.

Útban hazafelé a Róka megint megéhezett. Persze hogy megéhezett, hiszen a fogadást elveszítette, és a saját pénzéből kellett fizetnie az ebédjét, márpedig a Róka - ezt mindenki tudta róla - igen kapzsi, fősvény természetű volt.

Egyszóval, éhes volt a Róka, és folyton jobbra-balra nézelődött, hogy hol találhatna valami ennivalót.

Egyszer csak meglátott egy magas sziklát, és annak a tetején meglátta az öreg Bakkecskét.

Ott állt az öreg Bakkecske a magas szikla tetején, és nyugodtan, békésen kérődött.

- Mi az, hogy: kérődött? - tudakolta a Kisfiú.

- Vidéki gyerek vagy, és még ezt sem tudod? - csóválta a fejét Rémusz bácsi. - Vannak állatok, amelyek felböfögik, amit megettek, és még egyszer megrágják.

- Illetlen dolog - mondta a Kisfiú.

- Bizony, nagy illetlenség volna, ha emberek csinálnák - válaszolta az öreg. - De a juhok, tehének, kecskék egyáltalában nem tartják illetlen dolognak.

Nyugodtan, békésen kérődött az öreg Bakkecske a magas szikla tetején. Mozgott a szája, mozgott a bajusza, mozgott a szakálla.

„A kecskehús igen finom étel - gondolta a Róka. - Igaz, hogy ez az öreg Bakkecske egy kicsit nagy falat, de legfeljebb elteszem holnapra, ami megmarad belőle.”

Odalopódzott a szikla tövébe: hátha nem veszi észre a Bakkecske.

De a Bakkecske, nemhiába állt a magas szikla tetején, már messziről látta a Rókát.

Hát akkor miért nem szaladt el?

Azért, mert ezt mondta magában:

„Nagy falat vagyok én ennek a Rókának, nem gondolnám, hogy rám éhezett. Meg aztán szarvam is van, patám is van, és ami mindennél fontosabb: eszem is van. Majd csak megvédeném magam valahogy, ha rosszat akarna a zsvány!”

A Róka a szikla tövében éppen azt tervelgette, hogy honnan, miképpen kapaszkodják fel a szikla tetejére, amikor barátságosan megszólalt a Bakkecske:

- Adj'isten, koma! Honnan jössz? Hová tartasz?

A Róka - mit tehetett egyebet? - maga is barátságosan válaszolt:

- Fogadj isten, cimbora! Egy kis ebédet ettem, egy kis sört ittam a városban, és most hazafelé tartok.

- No, ha éppen ebéd után vagy - mondta a Bakkecske -, akkor bizonyára nem is vagy éhes.

- Sovány kis ebéd volt - felelte a Róka. - Szívesen enném egy falatot, ha valaki megkínálna.

Amíg így beszélt, egyre közelebb somfordált a Bakkecskéhez. A Bakkecske meg csak kérődzött tovább: mozgott a szája, mozgott a bajusza, mozgott a szakálla.

Nézi a Róka: nincs ott a sziklán sem fű, sem virág, sem gyom, sem moha. Mit eszik a Bakkecske olyan jó étvággyal, hogy a szája, bajusza, szakálla is mozog tőle?

- Ő sem tudta, hogy mi a kérődzés! - mondta a Kisfiú.

- Pedig vidéki róka volt! - jegyezte meg Rémusz bácsi.

- Később megmagyarázta neki valaki? - kérdezte a Kisfiú.

- Talán megmagyarázta - felelte az öreg. - Hanem annyi bizonyos, hogy amikor ez az eset történt, akkor még sejtelve sem volt arról, hogy miért mozog a Bakkecske szája, bajusza, szakálla.

- Mit eszel olyan jó étvággyal, cimbora? - érdeklődött kíváncsian.

- Finom, friss sziklát - felelte a Bakkecske. - Nincs jobb étel a sziklánál. Nem lakom valami közel, de azért mindennap eljárók ide, hogy ebből a sziklából falatozzam.

- Sziklát eszel? - kérdezte elképedve a Róka. - Nem kemény az?

- Lehet, hogy másnak kemény - válaszolta a Bakkecske -, az én fogamnak azonban semmiség. Ha beteltem sziklával, utána még egy kevés vasat is elharapdállok csemegének.

- Vasat? - ámuldozott a Róka. - Sosem hallottam, hogy a vas enivaló!

- Én sem igen beszélek róla. Alig egy-két mázsa vasam van odahaza, és nem szeretném, ha mással is meg kellene osztanom.

A Róka egy kicsit hátrább húzódott.

„Ha ennek a Bakkecskének olyan foga van, hogy még a vasat is megrágja - gondolta -, akkor jó lesz csínyjában bánni vele.”

- Hanem sziklát azt kaphatsz - folytatta a Bakkecske. - Gyere csak fel, török neked egy jó darabot a szarvammal.

„Ha ennek a Bakkecskének olyan foga van, hogy még a vasat is megrágja, olyan szarva van, hogy még a sziklát is eltöri - mondta magában a Róka -, akkor leghelyesebb, ha továbbállok, még ha éhen maradok is.”

- Tulajdonképpen nem is vagyok olyan nagyon éhes - jelentette ki. - Ebédeltem is, sört is ittam; ha nehezett enném, attól tartok, megfeküdne a gyomromat.

- Bizony, az meglehet - bólintott a Bakkecske. - Nem mindenki bírja a sziklát. Jobb, ha valami könnyű ételt választasz. Ott lent a folyó partján finom kavicsok hevernek, némelyikük alig nagyobb egy diónál. Ha gyenge a gyomrod, ajánlom, hogy azt kóstold meg.

- Köszönöm a jó tanácsot - felelte a Róka. - De nem tudom biztosan, hogy megfogadom-e.

- És megfogadta? - kérdezte a Kisfiú.

- Hová gondolsz! - felelte Rémusz bácsi. - Talán te megfogadnád, ha azt mondanám, hogy sziklát meg kavicsot egyél?

- Én, igenis megfogadnám - mondta a Kisfiú, de alig bírta visszafojtani a nevetést. - És nekem, igenis, nagyon ízlenék.

Ebben a pillanatban Anya hangja szólalt meg valahol a kertkapuban. Messze volt, nem hallatszott jól, hogy mit kiabál - de hát mit szokott kiabálni ilyenkor Anya? Azt, hogy Apa hazaérkezett, és kész a vacsora.

- És ha azt mondanám, hogy ne sziklát egyél, hanem szaladj haza vacsorázni, ahhoz mit szólnál? - kérdezte az öreg.

A Kisfiú már a nyitott ajtóban állt.

- Azt, hogy nem megyek haza! - felelte, de már kint is volt az udvaron. - És azt, hogy ezentúl mindig sziklát eszem! - kiáltotta, de már szaladt is az úton hazafelé.

Még mást is kiabált, de Rémusz bácsi nem értette, mert a Kisfiú már nagyon messze járt. És különben is: hogy lehessen megérteni valakit, aki annyira nevet, hogy már csuklik is tőle?

CSÓNAKOT ÉPÍT A NYÚL MEG A RÓKA

Amikor a Kisfiú másnap odaállt Rémusz bácsi elé, mind a két kezét a háta mögött tartotta. Csak úgy pukkadózott a nevetéstől.

Rémusz bácsi ráhunyorított.

- No, add ide gyorsan azt a követ, ami a vacsorából maradt - mondta.

A Kisfiú meglepődött. Egyik kezével Rémusz bácsi ölébe tett egy nagy, gömbölyű kavicsot.

- Honnan tudad, hogy követ hoztam?

- Onnan, hogy ismerlek - felelte Rémusz bácsi. - Most pedig add ide azt az édes süteményt is, amit Anya küldött.

A kisfiú még jobban elcsodálkozott. Másik kezével egy kis csomagot tett az öreg néger ölébe.

- Honnan tudad, hogy süteményt is hoztam? - kérdezte.

- Onnan, hogy Anyát is ismerem. Te azt mondtad neki: „Viszek egy nagy, gömbölyű kavicsot Rémusz bácsinak” - és akkor Anya azt felelte: „Jó. De akkor vigyél neki egy kis édes süteményt is.” Így történt?

- Így - mondta a Kisfiú. - Te mindent tudsz!

Rémusz bácsi elégedetten simította végig a szakállát.

- Mindent éppen nem tudok - mondta. - De azért egyet-mást megtanultam az életben. Azt is tudom például, hogy milyen csónakot épített a Nyúl, és milyent a Róka.

- Meséld el! - kérte a Kisfiú.

A Nyúl okos is volt, ügyes is volt, ürge is volt, könnyű is volt, de egyet mégsem tudott: úszni.

Pedig jó lett volna, ha úszni is tud, mert annak a városkának a közelében, amelyben lakott, volt egy széles, nagy folyóvíz, és azon csak úgy kelhetett át, hogy néhanap szívésségből átvitte a hátán valamelyik jól úszó barátja.

Elhatározta, hogy csónakot épít. Kivágott egy alkalmas fát, bordát, palánkot faragott és - mivel fiatal korában az ácsmesterséget is kitanulta - egykettőre elkészült a munkával. Nem mondhatni, hogy valami díszes alkotmány volt a csónak, amely a keze alól kikerült, de a célnak éppen megfelelt.

Arra ment a Róka.

- Hát te min mesterkedel? - kérdezte a Nyulat.

- Csónakot építettem - felelte a Nyúl -, már el is készült. Éppen csak vízre kell ereszteni. Nem segítenél?

Ketten vízre lökték a csónakot.

- Szívesen építenék én is egy ilyen alkalmatosságot - mondta a Róka. - Csak nem tudom, hogy kezdjek hozzá.

- Vágj ki egy alkalmas fát, faragj bordát, palánkot, és ha értesz az ácsmesterséghez, egykettőre elkészülsz a munkával.

Közben azonban látja a Nyúl, hogy a Róka igen sandán kerülgeti.

„Nem csónakra van ennek kedve, hanem nyúlhúsra!” - gondolta magában.

Ezért aztán így folytatta:

- Ha azonban egyszerűbb csónakkal is megelégszel: sárból is igen formás holmit tapaszthatsz, mégpedig igen hamar.

- Az lesz a jó! - mondta a Róka. - Megmutatod, hogyan csináljam?

- Még segítek is! - felelte a Nyúl. - Aztán, ha kész a csónak, átevezünk arra a magányos kis szigetre: én a fából ácsolt, te meg a sárból tapasztott csónakon.

A Rókának felvillant a szeme.

- Csak mi magunk leszünk azon a szigeten? - tudakolta.

- Csak mi magunk.

A Róka megnyalta a szája szélét.

- Hát akkor gyerünk, tapasszuk meg gyorsan azt a csónakot!

Mindjárt dologhoz is láttak. A Róka hordta a vizet, a Nyúl dagasztotta a sarat. Nem telt bele sok idő: készen állt a Róka csónakja is.

- Csinos, formás jószág - ismerte el a Róka.

- Éppen csak vízre kell ereszteni - mondta a Nyúl. - Egy-kettő, gyürközzünk neki!

Vízre lökték ezt a csónakot is.

Mindjárt be is szálltak: a Nyúl a fából ácsolt, a Róka pedig a sárból tapasztott csónakba, és evezni kezdtek a magányos sziget felé. A folyó közepe táján megszólalt a Róka:

- Mintha szivárogná a víz a csónak fenekén!

- Oda se neki! - felelte a Nyúl. - Amíg új a csónak, addig mindig szivárog rajta a víz.

Kisvártatva ezt mondta a Róka:

- Most már az oldala is szivárog!

- Az a jó! - válaszolta a Nyúl. - Mennél több a csónakban a víz, annál hamarabb bedagad.

Hanem rövidesen már nem is szivárgott, hanem csak úgy ömlött a víz a Róka csónakjába, alulról is, oldalról is.

- Mindjárt elmerülök! - kiáltotta a Róka.

- Ugyan, ugyan! - nyugtatta a Nyúl. - Nem lesz az mindjárt! Egy-két perc is beletelik abba...

Eltelt az egy-két perc. Most már nem is ömlött, hanem zúdult, zuhogott a csónakba a víz.

- Szétmállik a csónak! - ordította a Róka. - Mít tegyek?

- Egyetlen tanácsot adhatok - kiáltott vissza a Nyúl -, mégpedig azt, hogy soha többé ne ülj sárból tapasztott csónakba. Hiszen minden gyerek tudja, hogy a sár elolvad a vízben...

Hallotta-e a Róka, nem bizonyos, mert addigra diribdarabra hullott szét a sárcsónak, a Róka pedig prüszkölve, kapálózva úszott a part felé.

- És kijutott a partra? - kérdezte a Kisfiú.

- Persze hogy kijutott - felelte Rémusz bácsi. - Hiszen ha nem jutott volna ki, nem mesélhetnék róla többet!

- Igaz! - ismerte el a Kisfiú.

HOGY SELYPÍT A NYÚL HÁZA?

- És mit csinált a Róka, amikor a partra ért? - érdeklődött a Kisfiú.
- Először is megszárítkozott - felelte Rémusz bácsi. - Kifeküdt a napra, süttette magát, mert nagyon átfázott a hideg vízben. Azután pedig erősen elhatározta, hogy most az egyszer igazán végez a Nyúllal.
- És végzett vele? - kérdezte a Kisfiú.
- Majd megtudod a mese végén - válaszolta az öreg.
- Nem kell megvárnom a mese végét, mert máris tudom! - kiáltotta a Kisfiú. - Nem végzett vele.
- Honnan tudod olyan bizonyosan?
- Onnan, hogy ha végzett volna vele, akkor nem mesélhetnél róla többet.
- Igaz - mondta Rémusz bácsi.

A Róka, amíg a parton szárítkozott, folytonosan csak azon törte a fejét, hogyan állhatna bosszút a Nyúlon, de most aztán istenigazában.

Végül is azt sütötte ki, hogy amíg a Nyúl a folyón csónakázik, elbújik a házában (mármint a Nyúl házában), és éppen akkor fogja meg (tudniillik a Nyulat), amikor az a legkevésbé számít rá.

Mindjárt oda is lopódzott a Nyúl házához.

Szerencséje volt: sem a Nyúlné, sem a nyúlfiak nem voltak otthon, az ajtó pedig tárva-nyitva állt.

Körülnézett, nem látja-e valaki. De szerencséje volt ebben is: senki sem vette észre a szomszédok közül, amikor besurrant a házba, és becsukta maga mögött az ajtót.

Nem győzte dicsérni az eszét, amikor nemsokára meghallotta, hogy a Nyúl - lippiti-klippiti - vidáman szökdécselve, már jön is hazafelé.

„No, Nyúl komám - mormolta a bajusza alatt -, most aztán alaposan megadod az árát annak a sok bosszúságnak, amelyet eddig okoztál!”

Lippiti-klippiti - vidáman szökdécselve tartott hazafelé a Nyúl. A kertkapuban azonban hirtelen megállt.

„Amikor elmentem hazulról, nyitva hagytam az ajtót - töprengett magában. - Ugyan kinek jutott eszébe, hogy becsukja?”

Más talán benyitott volna a házba, hogy meggyőződjék, nincs-e odabent valaki. A Nyúl azonban óvatos volt, mert tudta, hogy a Rókától minden rossz kitelik.

Megköszöörülte hát a torkát, és elkiáltotta magát:

- Hej, te ház!

A ház, persze, nem válaszolt. De nem válaszolt a Róka sem, aki az ajtó mögött leskelődött: fogalma sem volt, mit kellene tennie.

- Hej, te ház! - kiabált a Nyúl. - Miért nem felelsz? Hát hiába tanítottalak a jó modorra? Még azt a keveset is elfelejtetted, amit eddig nagy nehezen megjegyeztél?

A Róka az ajtó mögött zavartan fészkelődött, mert életében sem hallott olyant, hogy valaki egy házat nógasson beszédre.

- Valami történhetett ezzel a házzal! - mondta hangosan a Nyúl. - Eddig még sohasem fordult elő, hogy ne üdvözölt volna, ha hazajöttem. Talán csak nem bújt el valaki odabent? Mert ha idegen van a szobában, akkor megértem, hogy a ház nem mer beszélni.

Tölcsért formált a tenyeréből.

- Hej, te ház! - kiáltotta. - Van bent valaki?

„Ha nem felelek - gondolta a Róka -, a Nyúl megtudja, hogy idegen van a házban!”

Elkiáltotta hát magát:

- Nincs itt senki!

A Nyúl most már tudta, hányadán áll. De egy kis tréfát azért nem akart elmulasztani. Így válaszolt:

- Örülök, hogy végre megszólaltál. De mi lelt, hogy már nem selypítesz? Reggel, amikor elmentem hazulról, javában selypítettél, ami természetes is, hiszen még csak kétéves vagy!

„Ha ez a ház reggel selypített - gondolta magában a Róka -, akkor selypítenem kell nekem is. Máskülönbén észreveszi a Nyúl, hogy nem a ház beszél.”

Kikiabált az ajtó mögül, olyan selypesen, ahogy csak tudott:

- Ninc itt szenti! Cat én ededül vadot itt!

- Akkor jó - felelte a Nyúl. - Már azt hittem, hogy a Róka bujkál odabent. Figyelmeztetni akartam, hogy meneküljön, mert egy mérges agárkutya jár a nyomában, és láttam, hogy éppen errefelé tart.

Semmitől sem félt annyira a Róka, mint az Agártól.

Nem gondolt már selypítésre, nem gondolt már bujkálásra, nem gondolt már a bosszúra sem: feltépte az ajtót, és hanyatt-homlok iszkolt ki a házból, ki a kertből, el a Nyúl háza környékéről.

Nem is ment vissza egyhamar.

A KISFIÚ ELBÚCSÚZIK RÉMUSZ BÁCSITÓL, DE AZÉRT MÉG MEGHALLGATJA A PUHATALPÚ ÁLLATRÓL SZÓLÓ MESÉT

Valamelyik nap a Kisfiú sokkal korábban állított be Rémusz bácsihoz, mint máskor szokott.

De nem is ez volt a nevezetes a dologban, hanem az, hogy a Kisfiú nem egyedül érkezett: Anya is elkísérte.

- Betty asszony! - kiáltotta az öreg néger meglepetten.

- A kis Betty - mondta a Kisfiú.

- De régen nem jártam itt! - mondta Anya. - Hány éve volt!

- Ki se tudnám számítani - felelte Rémusz bácsi. - De mintha tegnap történt volna!

Anya körülnézett a szobában.

- Semmi sem változott. Itt áll a pad...

- A mesemondó pad - szólt közbe a Kisfiú.

- És itt áll a szék...

- A mesehallgató szék - mondta a Kisfiú.

- Mintha csak tegnap történt volna! - ismételte az öreg. - Jött a kis Betty (már engedelmet, hogy így nevezem, Betty asszony!), jött a kis Betty, kibontott szőke hajjal...

- Fehér ruhában - tette hozzá Anya.

- Fűzős cipőben - egészítette ki a Kisfiú.

- És leült ide, erre a székre... - folytatta Rémusz bácsi.

- Lógázta a lábát - mondta a Kisfiú. - Mert kicsi volt.

- Ejnye! - csapott a homlokára az öreg néger. - Elfelejttem helyet kínálni, Betty asszony! Tessék, üljön le!

Anya leült a magas székre, de a lába most már leért a földre.

- Hát te hová ülsz? - kérdezte Rémusz bácsi a Kisfiút.

- A mesehallgató székre - felelte a Kisfiú, és felkapaszkodott Anya ölébe.

- Azért jöttünk - mondta Anya -, hogy bejelentsük: elutazunk. Mindjárt értünk jön a kocsis.

Rémusz bácsi alig hitt a fülének.

- Elutaznak? Hová?

- Nagypárhoz - mondta a Kisfiú.

- Ilyen hirtelen! - csóválta a fejét az öreg néger.

- Minden ősszel oda utazunk - mondta Anya. - Tavaly is ott teleltünk, tavalyelőtt is, azelőtt is.

- Igaz! - sóhajtott Rémusz bácsi. - Lassacskán itt az ősz. Szinte meg is feledkeztem róla.

- Tavasszal visszajövünk! - vigasztalta a Kisfiú az öreget. - Egészen biztosan visszajövünk tavasszal!

- Visszajövünk - ígérte Anya is. - És mihelyt visszajöttünk ide vezet az első utunk.

- Hát akkor - mondta Rémusz bácsi, és felállt - minden jót, Betty asszony! Minden jót, Kisfiú!

- Ma nem mesélsz? - kérdezte csalódottan a Kisfiú.

- Meséljek? - szólt zavartan az öreg. - Hiszen itt van Betty asszony! És a kocsis is mindjárt megérkezik.

- Apa kiabál, ha indulni kell - felelte a Kisfiú. - És már úgymint itt ülünk a mesehallgató széken, és úgymint kelünk fel.

- Meséljen, Rémusz bácsi! - kérte Anya is. - Egy rövid mesét még szívesen meghallgatunk, ha egyszer már úgymint itt ülünk a mesehallgató széken!

Rémusz bácsi eddig mindig gondolkodás nélkül belefogott a mesébe.

Most azonban eltöprengett, hogy tud-e olyan mesét, amely egyformán jó a Kisfiúnak is, a kis Bettynek is.

- No, jó, mesélek - szólalt meg azután -, mégpedig a Puhatalpú Állatról és a kisfiáról.

Volt egyszer egy Puhatalpú Állat. Valami macskaféle lehetett, magam sem tudom bizonyosan, hogy milyen. Nagyon szerette a kisfiát (akit úgy hívtak, hogy: Puhatalpú Fiaállat), és a kisfia is nagyon szerette az anyját, a Puhatalpú Állatot.

Egy kicsit hosszú, cifra nevük volt, ezt meg kell adni, de nem ok nélkül nevezték őket így, hanem azért, mert senkinek sem volt olyan puha, bársonyos talpa, mint a Puhatalpú Állatnak meg a fiának. Ha az anyja megsimogatta, a Fiaállat behunyta a szemét, és dorombolni kezdett, olyan jólesett neki az a puha, bársonyos simogatás.

A Kisfiú ott ült Anya ölében. Anya megsimogatta.

A Kisfiú behunyta a szemét.

- Hogy kell dorombolni? - kérdezte.

- Majd megmutatom - felelte Anya. - Most azonban ne zavarj Rémusz bácsit, mert nem lesz ideje, hogy befejezze a mesét.

Ha a Fiaállat erre-arra sétálgatott (mert nagyocská volt már, és kisebb utakra el-eljárt hazulról), mindenütt felismerte az anyja talpa nyomát a homokban. Nemegyszer addig-addig követte a puha talpnyomokat, amíg rá nem talált az anyjára.

- Ügyes fiú vagy! - dicsérte meg az anyja. - A magunkfajta állatnak korán meg kell tanulnia a nyomolvasást.

De azért sohasem mulasztotta el, hogy hozzá ne tegye:

- Hanem vigyázz ám, hogy el ne tévedsz a nyomot! Mert nem én vagyok az egyetlen puhatalpú állat ezen a vidéken.

- De azért mégis a te talpad a legpuhább! - mondta a Fiaállat.

Egyik nap a Puhatalpú Fiaállat megint azzal szórakozott, hogy nyomról nyomra haladva kereste az édesanyját. Ment, ment, és egyszer csak ott találta magát az erdő közepén.

Most mit tegyen? Visszaforduljon? Menjen tovább?

„Ha visszafordulok és hazamegyek - gondolta -, akkor unatkozhatom estig, amíg Anya hazajön. Inkább továbbmegyek.”

Ment, ment, amerre a puha talpnyomok vezették.

Kezdte már bánni, hogy ilyen messze elkóborolt. Éhes is volt, szomjas is volt, fáradt is volt.

Képzeltetni, mennyire megörült, amikor egy mohos fa tövében megpillantotta az anyját. Jobban mondva: megpillantott egy állatot, amelyet hirtelenjében az anyjának nézett.

Odarohant hozzá, a nyakába ugrott.

- Itt vagyok! - kiáltotta. - Megtaláltalak!

Hanem az az állat nem az anyja volt, hanem az erdő legvénebb, legmorcosabb vadmacskája. Nem szeretett az senkit, legkevésbé a gyerekeket.

- Takarodsz innen! - fújta rá mérgesen. - Szedtevette kölyke!

A Puhatalpú Fiaállat rémülten bámult a Vadmacskára. Mozdulni sem bírt az ijedtségtől.

- Nem hallottad? - kiáltotta a Vadmacska, és feleletet sem várva, kieresztett karmokkal pofon vágta a Fiaállatot.

Talán még másodszer is pofon ütötte volna, ha váratlanul rá nem kiált valaki:

- Hallod-e! Hogy mered bántani a fiamat?!

A Puhatalpú Állat volt. Csakhogy most nem volt puha a talpa: ő is kieresztette valamennyi karmát, úgy állt oda a morcos Vadmacska elé.

- És mindjárt pofon is vágta a Vadmacskát - tette hozzá a Kisfiú.

- Persze - bólintott Rémusz bácsi. - Mindjárt pofon is vágta. Éppen mondani akartam.

- Ne szólj közbe! - intette Anya a Kisfiút. - Minden percben itt lehet a kocsi.

De a Kisfiúnak még valami kérdeznivalója is volt.

- Hogy lehet az, hogy a Puhatalpú Állatnak most nem volt puha a talpa?

- Mondtam, hogy valami macskaféle volt - válaszolta az öreg. - A macskák pedig akkor húzzák be a karmukat, és akkor eresztik ki, amikor akarják.

- Ha simogatnak, akkor nem akarják - jegyezte meg a Kisfiú.

A Vadmacska csak addig volt nagy vitéz, amíg a gyenge kis Fiaállattal volt dolga. A Puhatalpú Állat karmaitól ő is megijedt. Káromkodott egyet, és elszaladt.

De hát hogy került oda a Puhatalpú Állat? Úgy, hogy hazament, nem találta otthon a fiát, elindult megkeresni. Ment a kis puha talpnyomok után, és épp a legjobbkor érkezett.

- Ejnye, ejnye! - szólt fejcsóválva a Fiaállathoz. - Hát nem megmondtam, hogy nézd meg jól a nyomokat, mert más puhatalpú állat is él ezen a vidéken?

- De azért mégis a te talpad a legpuhább! - felelte a Fiaállat. És mindjárt be is hunyta a szemét, és dorombolni kezdett, mert tudta, hogy az anyja úgysem állja meg, hogy a puha, bársonyos talpával meg ne simogassa.

A Kisfiú megfogta Anya kezét.

- Neked is van karmod? - kérdezte.

- Hogy kérdezhetsz ilyen csacsiságot? - nevetett Anya. - Az embereknek nincs karmuk.

- De ha volna? - faggatódzott a Kisfiú. - Ha mégis volna, akkor mit csinálnál vele?

Rémusz bácsi válaszolt Anya helyett.

- Az attól függ - mondta. - Ha téged kellene megvédenie, akkor kieresztené.

- És ha simogatna? - kérdezte a Kisfiú.

- Akkor behúzná - felelte Rémusz bácsi. - Ahogy én Anyát ismerem, nagyon-nagyon jól behúzná.

A Kisfiú elégedetten bólintott.

- Én pedig dörömbölnék - mondta.

Kintről kocsizörgés hallatszott és Apa hangja, amint őket szólította: Anyát és a Kisfiút.

- Mennünk kell! - állt fel Anya a mesehallgató székből.

- Viszontlátásra! - mondta Rémusz bácsi, és búcsúzólul megölelte a Kisfiút. - Ha találkozom a Nyúllal, mit mondjak neki?

- Ha találkozol a Nyúllal - felelte hamiskásan a Kisfiú -, mondd meg neki, hogy tavasszal visszajövök. És hogy addig maradjon a mesében, ne menjen sehová.

- Megmondom! - nevetett az öreg.

Anya és a Kisfiú beszállt a kocsiba, Apa mellé. A kocsik elindult. Rémusz bácsi a konyhá ajtajában sokáig integetett utánuk.

.oOo.